

Կալիֆոռնիայի վարորդի ձեռնարկ

Այս ձեռնարկը հասանելի է
dmv.ca.gov-ում:

Gavin Newsom - նահանգապետ

Կալիֆոռնիա նահանգ

Toks Omishakin - արտուղար

Կալիֆոռնիա նահանգի արանսպորտային
գործակալություն

Steve Gordon - տնօրեն

Կալիֆոռնիայի ավտոմոբիլային արանսպորտային
միջոցների վարչություն

YouTube

Մենք գիտենք, որ Ձեր ժամանակն արժեքավոր է

GO **ONLINE**
dmv.ca.gov/online

- Երկարաձգեք վարորդական վկայականի և տրանսպորտային միջոցների գրանցման ժամկետները
- Փոխարինեք կաշուն պիտակը կամ գրանցումը
- Փոխեք հասցեն
- Պահանջեք վարորդական պատմությունը
- Պահանջեք մեքենայի գրառումը
- Եվ ավելի

STATE OF CALIFORNIA
DMV
Department of Motor Vehicles

Միրելի՛ կալիֆոռնիացի բարեկամ,

Անկախ նրանից՝ հանապարհորդում ենք մե՛քենայով, սրանգիտով, հեժանիվով, սկուտերով, սֆեյքբորդով կամ ռո՛ֆով, մենք բոլորս ցանկանում ենք ապահով հասնել մեր նպատակակետին: Ցավոք, շատ Կալիֆոռնիացիներ չեն հասնում:

2010 թվականից ի վեր Կալիֆոռնիայի հանապարհներին գուհվել է ավելի քան 30 հազար մարդ, ևս 100 հազար մարդ ծանր վիրավորվել է:

Այս մահացու միտումը գնալով վատարանում է, հատկապես այն մարդկանց համար, ովքեր ֆայլում են կամ հեժանիվ վարում: 2010 թվականից ի վեր մենք ակահատես ենք եղել հետիոտների մահվան և լուրջ վնասվածքների տարեկան աճի՝ շուրջ 50 տոկոսով, ինչպես նաև հեժանվորդների մահվան դեպքերի աճի՝ ավելի քան 60 տոկոսով:

Ի տարբերություն մեր այն հատվածի, ովքեր հանապարհորդում են ամրագոտիներով, անվտանգության բարձիկներով և անվտանգությունն ապահովող այլ հարմարություններով զինված տրանսպորտային միջոցներով, մե՛քենաներից դուրս գտնվող մարդիկ չունեն պաշտպանության նույն մակարդակը և շատ ավելի խոցելի են ամեն անգամ հանապարհ դուրս գալիս: Երբ մենք վարում ենք, նրանց անվտանգությունը միշտ պետք է առաջնային լինի մեզ համար:

Կալիֆոռնիան անում է հնարավոր ամեն բան՝ երթևեկության անվտանգության համապարփակ միջոցառումներ ներդնելու համար մեր հանապարհներին մահացությունը և լուրջ վնասվածքները բացառելու համար: Այն ներառում է ռազմավարություններ՝ նվազեցնելու մեր կախվածությունը մե՛քենա վարելուց՝ անվտանգ ֆայլելու և հեժանիվ վարելու տարբերակների ընդլայնման համար հանապարհների և խաչմերուկների նախագծմամբ:

Բայց մենք Ձեր օգնության կարիքն ունենք: Եթե մենք բոլորս չպահպանենք անվտանգ վարելու կանոնները, ուղբերգությունները, սրտնցից կարելի էր խուսափել, կարողնակեն տեղի ունենալ: Խնդրում ենք կապել ամրագոտիները, հետևել հանապարհային երթևեկության բոլոր կանոններին, լրացուցիչ ուսադրություն դարձնել հետիոտներին և հեժանվորդներին և չվարել, եթե ինչ-որ բան շեղում է Ձեր ուսադրությունը, կամ Ձեզ թույլ եք գտում:

Հուսով եմ, որ սույն Կալիֆոռնիայի Վարդալի Ձեռնարկում տեղ գտած տեղեկատվությունը կօգնի բոլոր երթևեկողներին՝ վարորդներին, հեժանվորդներին և հետիոտներին, ապահով հասնել իրենց նպատակակետին: Որովհետև այն ավելի ի մասին է, քան պարզապես հանապարհային կանոնները սովորելու: Իսկ կարող է կյանքի և մահվան խնդիր լինել:

Մաղթում եմ Ձեզ անվտանգ ուղևորություն՝

Կալիֆոռնիա նահանգի տրանսպորտային գործակալության ֆարսուղար՝
Toks Omishakin

ՀԵՂԻՆԱԿԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ

© Copyright, Department of Motor Vehicles 2024

Բոլոր իրավունքները պահպանված են:

Այս աշխատանքը պատրաստված է ԱՄՆ «Հեղինակային իրավունքի մասին» օրենքով: Այս աշխատանքային հեղինակային իրավունքը պատկանում է ավտոմեքենաների վարչությանը (*Department of Motor Vehicles*) (DMV) Հեղինակային իրավունքի մասին օրենքով անօրինական է համարում՝

1. Այս ձեռնարկի ցանկացած մասի պատճենումը:
2. Այս ձեռնարկի օրինակների տպումը և դրանք ուրիշներին տալը:
3. Այս ձեռնարկի Ձեր սեփական տարբերակի ստեղծումը:
4. Այս ձեռնարկի հանրային ցուցադրումը:
5. Ձեռնարկի ներկայացնելը (բարձրաձայն ընթերցումը) հասարակության մեջ:

Եթե ունեք հարցեր այն մասին, թե կարո՞ղ եք արդյո՞ք պատճենել այս ձեռնարկի որևէ մասը, ապա դիմե՛ք հետևյալ հասցեով՝

Department of Motor Vehicles
Legal Office, MS C128
PO Box 932382
Sacramento, CA 94232-3820

Հրաժարում Պատասխանատվությունից

Սույն ձեռնարկը Կալիֆոռնիայի տրանսպորտային օրենսգրքի (*Vehicle Code*) օրենքների համառոտ ամփոփումն է՝ leginfo.legislature.ca.gov: DMV-ն, իրավապահ մարմինները և դատարանները հետևում են VC-ի դրույթներին:

Կապվել մեզ հետ

Այս վարորդական ձեռնարկին վերաբերող մեկնաբանությունները կամ առաջարկները կարող եք ուղարկել dmv.ca.gov/customerservice-ին:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԲԱԺԻՆ 1. ԿԱԼԻՖՈՐՆԻԱՅԻ ՎԱՐՈՐԴԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՎԿԱՅԱԿԱՆ.....	1
ԲԱԺԻՆ 2. ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅԱՆ Լ ՎԱՐՈՐԴԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՎԿԱՅԱԿԱՆԻ ՍՏԱՑՈՒՄ	2
ԲԱԺԻՆ 3. ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԸ	5
ԲԱԺԻՆ 4. ՋԵՐ ՎԱՐՈՐԴԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՓՈՓՈԽՈՒՄԸ, ՓՈԽԱՐԻՆՈՒՄԸ ԵՎ ԵՐԿԱՐԱԶԳՈՒՄԸ	8
ԲԱԺԻՆ 5. ԵՐԹԼԵԿՈՒԹՅԱՆ ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ	9
ԲԱԺԻՆ 6. ՃԱՆԱՊԱՐՀՆԵՐՈՎ ԵՐԹԼԵԿՈՒՄ	13
ԲԱԺԻՆ 7. ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ԵՐԹԼԵԿՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՆԵՐԸ ԵՒ ԿԱՆՈՆՆԵՐԸ	33
ԲԱԺԻՆ 8. ԱՆՎՏԱՆԳ ԵՐԹԼԵԿՈՒԹՅՈՒՆ	57
ԲԱԺԻՆ 9. ԱԼԿՈՂՈՂ Լ ԹՄՐԱՆՅՈՒԹԵՐ	72
ԲԱԺԻՆ 10. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ, ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ Լ ԱՎՏՈՊԱՏԱՀԱՐՆԵՐ	76
ԲԱԺԻՆ 11. ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԻ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ	79
ԲԱԺԻՆ 12. ՎԱՐՈՐԴԻ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ	80
ԲԱԺԻՆ 13. ՏԱՐԵՑՆԵՐԸ Լ ԵՐԹԼԵԿՈՒԹՅՈՒՆԸ	82
ԲԱԺԻՆ 14. ԲԱՌԱՐԱՆ	84

DMV ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ձեռքի տակ ունեցե՛ք վարորդական իրավունքի կամ ID փարտի համարը, տրանսպորտային միջոցի համարանիշը և/կամ տրանսպորտային միջոցի նույնականացման համարը (VIN):

Առցանց ծառայություններ

Տրանսպորտային միջոցների հաշվառման երկարաձգում dmv.ca.gov/vrservices-ում

Վարորդական իրավունքի երկարաձգում dmv.ca.gov/dlservices-ում

Գրասենյակ այցելության նշանակում dmv.ca.gov/make-an-appointment-ում

Այցելե՛ք dmv.ca.gov/online՝ բազմաթիվ այլ առցանց ծառայություններ գտնելու համար:

Տերմինալային ծառայություններ

Տերմինալային ծառայությունները և նրանց գտնվելու վայրերը գտնելու համար այցելե՛ք dmv.ca.gov/kiosks

Հեռախոսային ծառայություններ

Զանգահարե՛ք 1-800-777-0133:

Սովորական աշխատանքային ժամերին՝

- Խոսե՛ք DMV-ի ներկայացուցչի հետ:

Ավտոմատացված 24/7 հեռախոսային ծառայություններ

- Երկարաձգե՛ք տրանսպորտային միջոցի հաշվառման ժամկետը:
- Պայմանավորվե՛ք DMV-ի գրասենյակ այցելելու համար:

Խու՛լ, թու՛յլ լսողություն կամ խոսքի խնկարումներ ունեցող անհատներն աջակցության համար կարող են զանգահարել 1-800-368-4327 հեռախոսահամարին:

ԲԱԺԻՆ 1. Կալիֆոռնիայի վարորդական իրավունք

Կալիֆոռնիայի վարորդական իրավունքը Ձեզ թույլ է տալիս երթևեկել հանրային ճանապարհներով:

Նախքան Կալիֆոռնիայում վարորդական իրավունք ստանալը՝ Ձեզնից պահանջվում է անցնել գիտելիքների ստուգման և գործնական վարման թեստեր՝ հիմնված այս ձեռնարկի տեղեկատվության վրա:

Յուրաքանչյուր սե, ով վարում է որևէ տրանսպորտային միջոց, պետք է ունենա դրան համապատասխան վարորդական իրավունք:
Ամենապահանջվածը **C** կարգի վարորդական իրավունքն է: Առևտրային տրանսպորտային միջոցներ, մոտոցիկլետներ և այլ տրանսպորտային միջոցներ շահագործելու համար **Դ**ուք պետք է ունենաք այլ կարգի վարորդական իրավունք:

C կարգում ընդգրկված տրանսպորտային միջոցների մասին տեղեկությունների համար այցելեք dmv.ca.gov/dl.

ՔԱՐՏԻ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

REAL ID վարորդական վկայականներ

2025 թ. մայիսից սկսած Ձեր վարորդական իրավունքը կամ ID ֆարտը պետք է համատեղելի լինեն REAL ID-ի հետ, եթե այն օգտագործում եք հետևյալի համար

- Նստելու ներքին չվերթի ինքնաթիռ:
- Մուտք գործելու ռազմաբազաներ:
- Մուտք գործելու ֆեդերալ հաստատություններ:

Այցելեք dmv.ca.gov/realid REAL ID-ի համար դիմելու վերաբերյալ ավելին իմանալու համար:

Վարորդական վկայականներ՝ փաստաթուղթ չունեցող բնակիչների համար
Կալիֆոռնիան առաջարկում է վարորդական վկայականներ բուլար բնակիչների համար՝ անկախ ներգաղթի կարգավիճակից: Լրացուցիչ տեղեկությունների համար այցելեք dmv.ca.gov/dl:

Օրգանների և հյուսվածքների նվիրատվություն

Տեղեկությունների համար այցելեք donateLIFecalifornia.org:

Վետերան

Այցելեք dmv.ca.gov/veterans վետերան նշանակվելու պահանջների և առավելությունների մասին ավելին իմանալու համար:

ID ֆարտեր

ID ֆարտերը տրվում են նույնականացման նպատակով՝ ցանկացած տարիքի իրավասու անձանց: Նրանք Ձեզ չեն թույլատրում տրանսպորտային միջոցներ վարել: ID ստանալու համար պետք է ներկայացնեք Ձեր անձը հաստատող փաստաթուղթ, կացության փաստաթղթեր և սոցիալական ապահովության համարը:

Այցելեք dmv.ca.gov/id-cards ID ֆարտի դիմում լրացնելու, ընթացիկ ընդունելի փաստաթղթերի և իջեցված վնարով, անվնար կամ բարձր ստատուս ունեցող ID ֆարտերի մասին տեղեկատվություն ստանալու համար:

ԲԱԺԻՆ 2. Ուսուցման թույլտվության և վարորդական իրավունքի վկայականի ստացում

Եթե չունեք վարորդական իրավունք Կալիֆոռնիայից կամ մեկ այլ նահանգից, պետք է դիմեք ուսուցման թույլտվության համար՝ նախքան գործնական (behind-the-wheel) թեստը հանձնելը Ձեր վարորդական իրավունքը ստանալու համար:

Ի՞նչ է Ձեզ ՀԱՐԿԱՎՈՐ

Ուսուցման թույլտվության կամ վարորդական իրավունքի ձեռքբերման համար դիմելիս Դուք պետք է տրամադրեք.

- Ինֆնուրյան ապացույց, որը կապացուցի, թե ով եք Դուք:
- Կացության երկու ապացույց, որոնք ապացուցում են, որ Դուք ապրում եք Կալիֆոռնիայում: Հնարավոր է գործեն բացառություններ:
- Իրավական լրիվ անվամբ փաստաթուղթ, որը կհաստատի Ձեր ներկայիս անունը, եթե Ձեր անձը հաստատող փաստաթղթի և դիմումի մեջ եղած անունները չեն համընկնում:
- Սոցիալական ապահովության համարը. հնարավոր է գործեն բացառություններ:

REAL ID-ի պահանջների, ընթացիկ ընդունելի փաստաթղթերի և իրավասության մասին տեղեկանալու համար այցելեք dmv.ca.gov/realid

ԳՐԱՆՑՎԵՔ ՔՎԵԱՐԿԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Քվեարկելու համար գրանցվելու մասին տեղեկությունների համար այցելեք sos.ca.gov

ԴԻՄՈՒՄ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԹՈՒՅԼՅՎՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ

C կարգի ուսուցման թույլտվության համար դիմելու համար՝

1. Լրացրեք վարորդական իրավունքի և նույնականացման ID ֆարսի դիմումը:
2. Ներկայացրեք Ձեր փաստաթղթերը:
3. Վճարեք հայտի չվերադարձվող վճարը:
4. Հանձնեք գիտելիքների ստուգման թեստ(եր):
5. Անցնեք տեսողության զննում:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար այցելեք dmv.ca.gov/instructionpermit՝ դիմումի ֆայլերի և պահանջների ամբողջական ցանկի համար:

Եթե Ձեր 18 տարին չի լրացել, ապա Ձեզ նաև անհրաժեշտ է՝

- Լինել առնվազն 15½ տարեկան:
- Ավարտել վարորդի կրթական ծրագիրը:
- Ունենալ ծնողի կամ խնամակալի ստորագրությունը՝ դիմումը հաստատելու և ֆինանսական պատասխանատվությունն իրենց վրա վերցնելու համար (տես Բաժին 10): Եթե Ձեր ծնողները կամ խնամակալները համատեղ կիսում են Ձեր խնամակալությունը, ապա երկուսն էլ պետք է ստորագրեն:
- Մի՛ կիրառեք Ձեր ուսուցման թույլտվությունը, քանի դեռ չեք սկսել գործնական «behind-the-wheel» ֆինուրքյան վերապատրաստումը հրահանգչի հետ, ով կվավերացնի թույլտվությունը:

ՎԱՐՈՐԴԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑՆԵՐ

Վարորդական կրթություն և վարորդի նախապատրաստում կարելի է անցնել DMV-ի լիցենզավորված ավտոդպրոցներում և որոշ ավագ դպրոցներում: Հրահանգիչները պետք է ունենան հրահանգչի ID քարտ: Խնդրեք դա տեսնել:

Ավտոդպրոցի ընտրության լրացուցիչ տեղեկությունների համար տե՛ս Վարորդի վերապատրաստման դպրոցների էջը dmv.ca.gov/driver-ed-ում:

ՎԱՐՈՐԴԱԿԱՆ ՎՃՋՑԱԿԱՆ ՍՏԱՆԱԼՈՒ ՉԱՄԱՐ ԴԻՄԵՆԸ

Ուսուցման թույլտվություն ստանալուց հետո Ձեր վարորդական իրավունքը ստանալու համար անհրաժեշտ է՝

- Վարելու պրակտիկա անցնել Կալիֆոռնիայի վարորդական իրավունքով՝ առնվազն 18 (անչափահասների դեպքում՝ 25) տարեկան վարորդի հետ: Այս անձը պետք է բավական մոտ նստի, որպեսզի անհրաժեշտության դեպքում վերահսկի տրանսպորտային միջոցը:
- Հանձնել գործնական վարորդական ֆինուրքյուն:

Եթե Ձեր 18 տարին չի լրացել, ապա Ձեզ նաև անհրաժեշտ է՝

- Լինել առնվազն 16 տարեկան:
- Ունենալ ուսուցման թույլտվություն Կալիֆոռնիայից կամ մեկ այլ նահանգից առնվազն 6 ամսով կամ դառնալ 18 տարեկան, նախօրինակ գործնական (behind-the-wheel) թեստի համար հերթագրվելը:
- Ներկայացնել վարորդական ուսուցումն ու վարորդական վերապատրաստումն հաստատող փաստաթուղթ(եր):
- Առնվազն 50 ժամ վարելու պրակտիկա անցեք Կալիֆոռնիայի վարորդական իրավունքով վարորդի հետ, ով առնվազն 25 տարեկան է: Որից 10 ժամը պետք է լինի գիշերը:

Հայտի ֆայլերի ամբողջական ցուցակի, պահանջների, Ծնող-դեռահաս վարորդական պայմանագրի և Վարորդական գործունեության գնահատման (DPE) միավորների թերթիկի մանրամասների համար տես Վարորդական վկայականների էջը՝ dmv.ca.gov/dlsservices կայքում:

Անչափահասների սահմանափակումները և բացառությունները

Եթե Ձեր 18 տարին չի լրացել, ապա Ձեր վարորդական վկայականում առկա կլինի ժամանակավոր սահմանափակումներով արտահայտությունը: Որպես ժամանակավոր սահմանափակումներով վարորդ՝ Դուք չեք կարող վարել

- Երեկոյան ժամը 11-ից առավոտյան 5-ը՝ վարորդական վկայականը ձեռք բերելու առաջին 12 ամիսներին:
- Մինչև 20 տարեկան ուղևորների հետ, բացառությամբ, երբ Ձեր ծնողը, խնամակալը կամ Կալիֆոռնիայի վարորդական իրավունք ունեցող այլ վարորդ (առնվազն 25 տարեկան) Ձեր կողքին չէ:
- Վարձատրության դիմաց, կամ շահագործել սրանսպորտային միջոցներ, որոնց վարման համար պահանջվում է A, B կամ C կարգի կամերցիոն վարորդական իրավունք:

Այս սահմանափակումներն ունեն բացառություններ, երբ

- Դուք բժշկական օգնության կարիք ունեք և չեք կարող գտնել երթևեկելու մեկ այլ ողջամիտ հունապարհ: Դուք պետք է ունենաք Ձեր բժշկի կողմից ստորագրված տեղեկանք: Տեղեկանքում պետք է նշված լինի Ձեր ախտորոշումը և վերականգնման հավանական ամսաթիվը:
- Վարում եք դպրոցի կամ դպրոցական գործունեության համար: Դուք պետք է ունենաք Ձեր դպրոցի տնօրենի, ուսուցչի կամ պատժապատարի կողմից ստորագրված տեղեկանք:
- Վարում եք աշխատանքային պատճառներով: Պետք է ունենաք Ձեր գործատուի կողմից ստորագրված տեղեկանք: Տեղեկանքը պետք է հաստատի Ձեր զբաղվածությունը:
- Վարում եք ընտանիքի անմիջական անդամի տեղաշարժը ապահովելու համար: Պետք է ունենաք Ձեր ծնողի կամ օրինական խնամակալի կողմից ստորագրված տեղեկանք: Տեղեկանքի մեջ պետք է նշվեն մեքենան վարելու անհրաժեշտ պատճառը, ընտանիքի անդամը և այն ամսաթիվը, երբ այդ անհրաժեշտության կարիքը այլևս չի լինի:

ՄԱՆՈՒՑՈՒՄ՝ Ծնողը կամ խնամակալը կարող է կասեցնել իրենց դեռահասի վարորդական իրավունքը՝ լրացնելով Վարորդական վկայականի կամ ID ֆարսի չեղարկման կամ կասեցման հայտ:

ԲԱԺԻՆ 3. Քննության գործընթացը

ՎԱՐՈՐԴԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՎՔԻ ԹԵՍՏԵՐ

Հնդհանուր տեղեկություն վարորդական իրավունքի ֆննությունների վերաբերյալ՝

1. Տեսողության թեստ

DMV-ն ֆննում է բոլոր դիմորդներին՝ համոզվելու, որ նրանք բավականաչափ լավ են տեսնում՝ անվտանգ վարելու համար: Եթե Ձեր տեսողության թեստն անցնեք ուղղող կամ կոնտակտային ուսուցանողներով, ապա Ձեր վարորդական վկայականը կունենա ուղղող ուսուցանողների սահմանափակում: Եթե չանցնեք տեսողության թեստը, ապա Ձեզնից կպահանջվի ներկայացնել Ձեր ակնաբույժի կողմից լրացված Տեսողության զննման հաշվետվության ձևաթուղթ: Կրացուցիչ տեղեկությունների համար այցելեք dmv.ca.gov/vision-standards:

2. Գիտելիքների ստուգման թեստ

Երբ դիմում եք բնօրինակ վարորդական վկայական ստանալու համար, պետք է անցնեք գիտելիքների ստուգման թեստ: Դուք ունեք թեստն անցնելու 3 վարձի հնարավորություն, այնուհետև Ձեզնից կպահանջվի կրկին դիմել: Անչափահասները պետք է սպասեն 7 օր (ձայնողման օրը չհաշված) գիտելիքների թեստը վերահանձնելու համար:

Թեստավորման տարբերակները հասանելի կլինեն Ձեր կողմից դիմումը լրացնելուց անմիջապես հետո՝ dmv.ca.gov/dl-ում:

ԿԱՐԵՎՈՐ՝ Գիտելիքների ստուգման ֆննության ընթացքում չի թույլատրվում օգտագործել որևէ օժանդակ միջոց, օրինակ՝ Կալիֆոռնիայի վարորդի ձեռնարկը կամ բջջային հեռախոս:

3. Գործնական վարման ստուգում

Բնօրինակ վարորդական վկայական ստանալու համար դիմելիս կատարվի Ձեր անվտանգ մեքենա վարելու կարողությունը: Երկարաձգումից հետո տեսողության կամ այլ առողջական խնդիրներ ունեցող վարորդներից կարող է պահանջվել գործնական վարման ֆննություն հանձնել: Հրահանգիչը կարող է միաժամանակ երկու կամ ավելի հրահանգներ տալ՝ սրտեղու, թե արդյոք կարող եք ըմբռնել և ճիշտ հետևել երկուսին էլ: Օրինակ՝ «Հաջորդ փողոցում ձախ շրջադարձ կատարե՛ք, հետո առաջին խաչմերուկում ևս մեկ ձախ շրջադարձ կատարե՛ք»:

Գործնական (behind-the-wheel) ֆննությանը հերթագրվելու համար այցելեք dmv.ca.gov/make-an-appointment:

Գործնական ֆննության օրը պետք է ներկայացնե՛ք՝

1. Ձեր ուսուցման թույլտվությունը կամ վարորդական իրավունքը (եթե ունե՛ք):
2. Կալիֆոռնիայի վարորդական իրավունք ունեցող մեկ այլ վարորդի, ով առնվազն 18 տարեկան է (25՝ անչափահասների դեպքում), եթե չունե՛ք վարորդական իրավունք:
3. Քննությունը վարելու համար անվտանգ տրանսպորտային միջոց:
4. Ապահովագրության և տրանսպորտային միջոցի հաշվառման վավեր փաստաթղթեր:
5. Եթե նախատեսում եք վարձակալած մեքենա օգտագործել, ապա Ձեր անունը պետք է նշված լինի վարձակալության պայմանագրում: Պայմանագիրը չպետք է բացառի գործնական վարման ֆննության հանձնումը:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ՝ Չախոյզած գործնական ֆննությունը վերահսկման ենթակա համար անչափահասները պետք է սպասեն 14 օր (ձախողման օրը չհաշված):

Նախֆան սկսելը, DMV հրահանգիչը կիսնդրի Ձեզ գտնել և ցույց տալ՝

- Վարորդի կողմի պատուհանը. վարորդի կողմի պատուհանը պետք է բացվի:
- Հողմապակին. հողմապակին պետք է ապահովի Ձեր և DMV տեսուչի լիարժեք, պարզ, չարգելափակված տեսադաշտը: Հողմապակու հաֆերի պատհանով Ձեր ֆննությունը կարող է հետաձգվել:
- Հետահայաց հայելիները. առնվազն երկու հետահայաց հայելի: Նրանցից մեկը պետք է լինի Ձեր տրանսպորտային միջոցի ձախ կողմում:
- Արգելակային լույսերը. և աջ, և ձախ արգելակային լույսերը պետք է աշխատեն:
- Անվադողերը. որոնք պետք է ունենան պահպանիչ շերտի առնվազն 1/32 դյույմ հավասարաչափ խորություն: Դուրսք անվադողի օգտագործումը չի թույլատրվում վարման ֆննության ժամանակ:
- Արգելակը. սեղմված վիճակում արգելակի ոտնակի ներքևի և հատակի տախտակի միջև պետք է լինի առնվազն մեկ դյույմ հեռավորություն:
- Չայնային ազդանշանի սարքը. նախատեսված մեքենայի համար, պատշաճ աշխատանքային վիճակում և այնքան բարձր, որ լսվի առնվազն 200 ֆուտ հեռավորությունից:
- Կայանման արգելակը. ինչպես սեղմել և բաց թողնել կայանման արգելակը:
- Երջադարձի ազդանշանները՝
 - a. Ձախ երջադարձ:
 - b. Աջ երջադարձ:
 - c. Դանդաղեցնել կամ կանգ առնել:
- Առջևի հողմապակու մաքրիչները. Ձեզից կարող է պահանջվել ցույց տալ, որ դրանք գործում են:
- Ամրագտիկները. բոլոր ամրագտիկները պետք է նորմալ աշխատեն և օգտագործվեն մեքենայում գտնվող անձի (անձանց) կողմից:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ՝ Եթե Ձեր մեքենան չի համապատասխանում պահանջներին, Ձեր վարման ֆննությունը կհետաձգվի:

Կարող եմ օգտվել թարգմանիչների ծառայություններից նախքան վարման
ֆննությանն անցնելը՝ նույնականացման ստուգման և մեքենայում որոշակի
սարքերի օգտագործման համար, սակայն նրանք չեն կարող Ձեզ ուղեկցել
ֆննության ժամանակ:

Միայն հրահանգիչը կարող է ուղեկցել Ձեզ վարման ֆննության ժամանակ:
Բացառություններ են արվում վերապատրաստման, ծառայողական
կենդանիների և իրավապահ մարմինների հետ կապված որոշ իրավիճակների
համար:

Արգելվում է ձայնագրող սարքի՝ այդ թվում տեսաձայնագրիչի կիրառումը
գործնական ֆննության ժամանակ: Եթե ձայնագրող սարքը հնարավոր չէ
անջատել կամ ապասխտիվացնել, ապա դիմորդը պետք է արգելավիակի
այն, որպեսզի ֆննության ընթացքում որևէ տեսակի ձայնագրություն
չիրականացվի:

Հավելյալ տեղեկատվություն, որն անհրաժեշտ է խմանալ գործնական ֆննությունը հանձնելու համար

Վարման ֆննությունը նախատեսված է հանապարհային տարբեր
իրավիճակներում վարելու Ձեր հմտությունը որոշելու և կարողությունները
գնահատելու, ոչ թե մեքենայի տեխնոլոգիան գնահատման համար: Ուստի,
վարորդական աջակցության առաջադեմ համակարգերի տեխնոլոգիաները՝
ավտոմատացված գուգահեռ կայանումը, երթևեկելի գոտուց դուրս
գալը և կրուիզ-կառավարումը, չեն թույլատրվում ֆննության ժամանակ:
Տրանսպարտային միջոցների անվտանգության տեխնոլոգիաները՝
պահուստային տեսախցիկները և կույր գոտիների մոնիտորները, կարող
են օգտագործվել ֆննության ժամանակ, բայց դրանք չեն փոխարինում ձեր
հայելիների և կույր գոտիների իրական ստուգմանը:

Վարորդական գործունեության գնահատման (DPE) միավորների թերթիկը
տեսնելու համար այցելեք dmv.ca.gov/teendrivers: Լրացուցիչ/տարածքային
DPE-ի թերթիկի նմուշի համար այցելեք dmv.ca.gov/seniors:

ԲԱԺԻՆ 4. Ձեր վարորդական իրավունքի փոփոխումը, փոխարինումը և երկարաձգումը

Փոփոխություններ Ձեր վարորդական իրավունքում

Եթե օրինական կերպով փոխում եք Ձեր անունը կամ վարորդական վկայականում այլ փոփոխության կարիք կա, օրինակ՝ Ձեր ֆիզիկական նկարագրության կամ գենդերային ինքնության վերաբերյալ, ապա այցելե՛ք dmv.ca.gov/dlservices:

Փոփոխություն Ձեր հասցեում

Եթե փոխել եք Ձեր բնակության վայրը, ապա պետք է 10 օրվա ընթացքում հայտնեք DMV-ին Ձեր նոր հասցեն: Ներկայացրե՛ք Ձեր հասցեի փոփոխությունն առցանց՝ dmv.ca.gov/addresschange-ում, կամ փոստի միջոցով: Ձեր պարտականությունների մեջ է մտնում համոզվել, որ DMV-ն ունի Ձեր ճիշտ փոստային հասցեն:

Ձեր հասցեն փոխելիս Դուք ավտոմատ կերպով չեք ստանում նոր վարորդական վկայական: Կարող եք փոխել վարորդական վկայականը վճարի դիմաց:

Փոխարինե՛ք կամ երկարացրե՛ք Ձեր վարորդական իրավունքի ժամկետը

Արգելվում է տրանսպորտային միջոց վարել ժամկետանց վարորդական վկայականով: Կորցրած, գույացված կամ վնասված վարորդական վկայականը քարմնացնելու կամ փոխարինելու համար այցելե՛ք dmv.ca.gov/dlservices, կամ DMV գրասենյակ:

Նախքան DMV-ն կկարողանա Ձեզ ժամանակավոր վարորդական վկայական տալ, հնարավոր է Ձեզնից պահանջեն ինքնությունը հաստատող լրացուցիչ փաստաթուղթ: Ձեր վարորդական իրավունքի և անձը հաստատող փաստաթղթի ժամկետը կարող է ավարտվել նույն օրը: Այս պարագայում, Ձեզնից կպահանջվի տրամադրել վավեր անձը հաստատող փաստաթուղթ: Եթե Դուք անչափահաս եք, ապա Ձեր ծնողը կամ խնամակալը պետք է ստորագրեն դիմումը: Փոխարինման ֆարտը ստանալուց հետո Ձեր հին ֆարտն այլևս անվավեր կհամարվի: Եթե գտնե՛ք Ձեր հին ֆարտը, ապա ոչնչացրե՛ք այն:

Երկարացնել վարորդական իրավունքի գործողության ժամկետը

Եթե Դուք նահանգում չեք և չե՛ք կարող փոխարինել Ձեր վարորդական վկայականը, ապա կարող եք այն մեկ տարով երկարաձգելու հայտ ներկայացնել: Նախքան Ձեր վարորդական իրավունքի ժամկետի ավարտը, ներկայացրե՛ք հայտ՝ նշելով Ձեր անունը, վարորդական իրավունքի համարը, ծննդյան ամսաթիվը, Կալիֆոռնիայում կացության հասցեն և նահանգից դուրս գտնվող վայրի հասցեն՝ dl-extensions@dmv.ca.gov-ում:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ Սահմանափակ ժամկետով վարորդական վկայականները երկարաձգման այս տարբերակի իրավունք չունեն:

ԲԱԺԻՆ 5. Մեքենավարման ներածություն

Ձեր առողջությունը կարող է ազդել Ձեր վարելու վրա:

Տեսողություն. պետք է կարողանաք նկատել վտանգները տարատեսակ լուսավորությունների տակ, որոշել հեռավորությունները, հարմարեցնել Ձեր արագությունը երթևեկության արագությունը և կարգալ հանապարհային նշանները:

Լսողություն. պետք է կարողանաք լսել մեքենաների և մոտոցիկլետների ձայնային ազդանշանները կամ անվտանգության նշանները, որոնք կարող են զգուշացնել Ձեզ վտանգի մասին: Արգելվում է տրանսպորտային միջոց վարելիս որևէ տեսակի ականջակալներ կրել:

Հոգնածությունը և ֆնկտությունը կարող են ազդել Ձեր տեսողության վրա և երկարացնել վտանգին արձագանքելու ժամանակը:

Ֆիզիկական և մտավոր առողջությունը. Դուք պետք է զգոն լինե՛ք՝ արագորեն որոշելու գործողությունների նիշտ ընթացք՝ ցանկացած տեսակի, այդ թվում՝ անսպասելի երթևեկության իրավիճակներում:

Դեղեր. դեղատոմսով կամ առանց դեղատոմսի որոշ դեղեր կարող են Ձեզ վերածել վտանգավոր վարորդի: Որոշ դեղամիջոցներ կարող են Ձեզ ֆնկտ դարձնել: Ձեր ընդունած դեղամիջոցների գործած ազդեցությունների մասին տեղյակ լինելը ձեր պարտավորությունն է:

Առողջություն. բժիշկներից պահանջվում է առնվազն 14 տարեկան հիվանդների մասին տեղեկացնել DMV-ին, եթե ախտորոշվել են անվտանգ վարելու Ձեր ունակության վրա ազդող բժկական հանգամանքներ, օրինակ՝ գիտակցության կորուստ:

Տրանսպորտային միջոցի կառավարում

Ձեր տրանսպորտային միջոցը կառավարելու համար կարևոր է հնարավորության դեպքում երկու ձեռներն էլ պահել դեկին:

«Ձեռքը ձեռքի դիմաց» դեկի կառավարում (կրիթ-ֆաշիթ)

Ղեկի այս մեթոդն օգտագործելու համար

1. Սկսե՛ք ձեռների ժամը 9 և 3 կամ ավելի ցածր՝ 8 և 4 դիրքերից:
2. Ձեռներդ մի հատե՛ք դեկի մեջտեղում:
3. Տրանսպորտային միջոց վարելիս, նույնիսկ շրջադարձեր կատարելիս ձեռները պահե՛ք այս դիրքերում:

«Զեռքը ձեռքի վրայով» դեկի կառավարում
Օգտագործեք դեկի կառավարման այս մեթոդը ցածր արագությամբ
երջադարձի, կայանման կամ սահից վերականգնվելու ժամանակ: Այս մեթոդը
օգտագործելու համար՝

1. Սկսեք Ձեր ձեռքերը ժամը 8 և 4 դիրքերում:
2. Զգվեք դեկի երկայնքով հակառակ կողմը բռնելու համար:
3. Մյուս ձեռքով բաց թողեք դեկը:
4. Զգվեք դեկի այն թևը, որով դեռ պահում եք դեկը, բռնեք դեկը և փաշեք վերև:

Ղեկի կառավարում մեկ ձեռքով
Միայն երկու իրավիճակում կարող է դեկը մեկ ձեռքով կառավարելու
անհրաժեշտություն առաջանալ,

- Երբ հետ եք շրջվում, հետընթաց շարժվելիս, որպեսզի տեսնեք, թե ուր եք գնում: Զեռքը դրեք դեկի վրա ժամը 12-ի դիրքում:
- Երբ գործի եք դնում տրանսպորտային միջոցի կառավարման համակարգը, ինչի համար Զեգ անհրաժեշտ է ձեռքերից մեկը վերցնել դեկից:

ԱԶԴԱՆՇԱՆՆԵՐ, ՁԱՅՆԱՅԻՆ ԱԶԴԱՆՇԱՆՆԵՐ և ՑՈՒԱԿՊՏԵՐՆԵՐ

Ձեր ազդանշանները, ձայնային ազդանշանները և ցուլապատերները կարևոր են այլ վարորդների, հեծանվորդների և հետնխոսների հետ հաղորդակցվելու համար:

Ազդանշանում

Միշտ ազդանշան տվեք, երբ շրջադարձ եք կատարում, փոխում երթևեկության գոտին, դանդաղեցնում մեքենայի ընթացքը կամ կանգ առնում:

Դուք կարող եք ազդանշան տալ՝ օգտագործելով Ձեր մեքենայի ազդանշանային լույսերը կամ ձեռքի և թևի դիրքերը: Եթե Ձեր ազդանշանային լույսերը չեն գործում, կամ արևի պայծառ լույսը վատթարացնում է Ձեր ազդանշանային լույսերի տեսանելիությունը, օգտագործեք ստորև առկա նկարում ներկայացված ձեռքի և թևի դիրքերի կիրառմամբ ազդանշանները:

Հեծանվորդները կարող են ազդանշանել շրջադարձի մասին՝ ձեռքն ուղիղ պարզելով և ցույց տալով նախատեսվող շրջադարձի ուղղությունը:

Զախ շրջադարձ

Աջ շրջադարձ

Դանդաղեցնել կամ կանգ առնել:

Դուք պետք է ազդանշան տաք՝

- Երջանդարձ կատարելուց առնվազն 100 ֆուտ առաջ:
- Ամեն անգամ երթևեկուրյան մի գոտուց մյուսն անցնելուց առաջ:
- Այրագլխից մայրուղու վրա մի գոտուց մյուսն անցնելուց առնվազն 5 վայրկյան առաջ:
- Մայրեզրին մոտենալուց կամ դրանից հեռանալուց առաջ:
- Նույնիսկ եթե շրջակայքում այլ տրանսպորտային միջոց չեք տեսնում:
- Երբ Դուք համարյա խաչմերուկում եք, եթե նախատեսում եք շրջվել խաչմերուկն անցնելուց կարճ ժամանակ անց:

Մի՛ մոռացեք անջատել Ձեր ազդանշանը, երբ այլևս դրա կարիքը չկա:

Չայնային ազդանշանի կիրառումը

Դուք կարող եք ձայնային ազդանշան տալ՝ տեղեկացնելու մյուս վարորդներին, որ Դուք տարածվում եք կամ վտանգի մասին զգուշացնելու համար: Չայնային ազդանշան տվեք

- Բախումներից խուսափելու համար:
- Զգուշացնելու հանդիպակաց մեքենաներին՝ նեղ լեռնային հանապարհներին, որտեղ չեք կարողանում տեսնել Ձեզմից առնվազն 200 ֆուտ առաջ ընկած տարածությունը:

Ցուլապատերների կիրառումը

Ձեր տրանսպորտային միջոցի ցուլապատերներն օգնում են Ձեզ տեսնել Ձեր առջև ընկած տեսադաշտը: Իրանք նաև հեռացնում են այլ վարորդների համար Ձեր տրանսպորտային միջոցը տեսնելը: Դուք պետք է դեպի Ձեզ շարժվող մեքենայից մինչև 500 և Ձեր առջևից ընթացող մեքենայից մինչև 300 ֆուտ հեռավորության վրա հեռարձակ լույսը փոխեք մոտարձակ լույսի: Միայն կայանման լույսերով մեքենա վարելն անօրինակյան է: Միացրեք ցուլապատերները

- Երբ չափազանց մութ է 1000 ֆուտ հեռավորությունից տեսնելու համար:
- Սկսած մայրամուտից 30 րոպե հետոից:
- Մինչև արևածագից 30 րոպե առաջ:
- Անբարենպաստ եղանակին: Եթե անձրևի կամ ձյան պատճառով անհրաժեշտ է օգտագործել Ձեր հողմապակու մաքրիչները, ապա պետք է միացնեք Ձեր ցուլապատերների մոտարձակ լույսերը:
- Երբ առկա պայմանները (ամպերը, փոշին, ծուխը կամ մառախուղը) խանգարում են Ձեզ տեսնել այլ տրանսպորտային միջոցների:
- Լեռնային հանապարհներին կամ թունելներում՝ նույնիսկ արևոտ օրերին:
- Երբ հանապարհային նշանը հուշում է, որ ցուլապատերները պետք է միացված լինեն:
- Օգնելու այլ վարորդներին տեսնել Ձեր տրանսպորտային միջոցը, հատկապես երբ հորիզոնում արևը ցածր է:

Վթարային թարթող լույսերի կիրառումը

Եթե Ձեր առջևում բախում կամ վտանգ եմ տեսնում, նախագուշացրեմ Ձեր հետևում գտնվող վարորդներին՝ օգտագործելով այս մեթոդները՝

- Միացրե՛ք վթարային թարթող լույսերը:
- Թեթևակի սեղմե՛ք Ձեր արգելակի ոտնակը՝ երեք-չորս անգամ:
- Դանդաղեցնելիս և կանգ առնելիս օգտագործե՛ք ձեռքի ազդանշան:

Եթե անհրաժեշտ է կանգ առնել տրանսպորտային միջոցի խնդրի պատճառով՝

- Միացրե՛ք վթարային թարթող լույսերը: Եթե Ձեր տրանսպորտային միջոցը չունի վթարային թարթող լույսեր, օգտագործե՛ք Երջադարձային ազդանշանները:
- Հնարավորության դեպքում դուրս եկե՛ք ֆանապարհի երթևեկելի մասից:
- Եթե չե՛ք կարող ամբողջապես երթևեկելի մասից դուրս գալ, կանգնե՛ք այնպիսի տեղում, ուր մարդիկ կարողանան հետևի կողմից տեսնել Ձեզ և Ձեր մեքենան:
- Մի կանգնե՛ք հենց բլրի կամ ուլարանի վրա: Մյուս վարորդները կարող են ժամանակին չտեսնել Ձեր տրանսպորտային միջոցը, սրպեսզի խուսափեն բախումից:
- Զանգահարե՛ք ֆանապարհային արտակարգ իրավիճակներ և մնացե՛ք Ձեր մեքենայում, մինչև օգնությունը կհասնի:

ԲԱԺԻՆ 6. Ճանապարհներով երթևեկում

ԵՐԹԵՎԵԿՈՒԹՅԱՆ ԳՈՏԻՆԵՐ

Երթևեկության գոտին հանապարհի հատված է, որը նախատեսված է մեկ գծով երթևեկության համար:

Գոտու գծանշումներ

Ճանապարհի մակերևույթի գծանշումները վարորդներին օգնում են իմանալ հանապարհի որ հատվածն է կիրառելի և հասկանալ հանապարհային երթևեկության կանոնները:

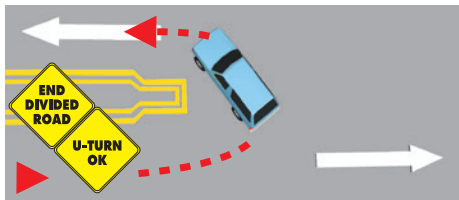
Մեկ հոծ դեղին գիծ

Մեկ հոծ դեղին գիծը նշում է երկկողմանի երթևեկությամբ հանապարհի կենտրոնը: Մի վազանցեք Ձեր առջևում ընթացող տրանսպորտային միջոցը, եթե Ձեր ուղղությամբ զնացող երթևեկության միայն մեկ գոտի կա, և հանապարհի Ձեր կողմում կա հոծ դեղին գիծ:

Կրկնակի հոծ դեղին գծեր

Մի՛ անցե՛ք կրկնակի հոծ դեղին գծերի վրայով: Երբեք մի՛ անցե՛ք այս գծերից ձախ՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ

- Ընթանում եք ուղևորատար տրանսպորտային միջոցների (HOV) գոտով, որը հատուկ մուտք ունի դեպի ձախ կողմ:
- Շինարարական կամ այլ տեսակի նշանների միջոցով ցուցում եք ստանում Երթևեկության հանապարհի մյուս կողմով, քանի որ Ձեր կողմը փակված կամ արգելափակված է:
- Ձախ Երթևեկարձակ եք կատարում մեկ գույգ կրկնակի դեղին գծերի վրայով, որպեսզի մուտք գործեք կամ դուրս գաք մերձատար ուղուց, կամ մտնեք կամ դուրս գաք մասնավոր հանապարհից կամ կատարեք հետադարձ:

Միջանցից 2 կամ ավելի ֆուտ հեռավորության վրա գտնվող և 2 Երթևեկարձակ կրկնակի հոծ գծերը համարվում են արգելիչ: Մի՛ Երթևեկարձակ այս արգելիչի վրայով, մի՛ հատե՛ք այն, այդտեղից ձախ Երթևեկարձակ կամ հետադարձ մի՛ կատարե՛ք, բացի այն տեղերից, որտեղ հատուկ բաց հատվածներ կան:

Ընդհատվող դեղին գիծ

Ընդհատվող դեղին գիծը ցույց է տալիս, որ կարելի է վազանց կատարել, եթե ընդհատվող գիծը Ձեր վարման գոտուն կից է: Անցե՛ք միայն այն ժամանակ, երբ անվտանգ է:

Մեկ հոծ սպիտակ գիծ

Մեկ հոծ սպիտակ գծով նշվում են երթևեկության գոտիները, որոնք ընթանում են նույն ուղղությամբ: Ներառված են միակողմանի փողոցները:

Կրկնակի հոծ սպիտակ գծեր

Կրկնակի հոծ սպիտակ գծերը նշում են սովորական օգտագործման և նախընտրելի օգտագործման գոտիների (օրինակ՝ **carpool (HOV)**) միջև ընկած արգելապատնեշը: Կարող եմ տեսնել կրկնակի հոծ սպիտակ գծերը նաև մայրուղու վրա կամ մայրուղու մոտ: Երբեք գոտին մի փոխեմ կրկնակի հոծ սպիտակ գծերի վրայով: Սպասեմ մինչև կտեսնեմ մեկ ընդհատվող սպիտակ գիծ:

Ընդհատվող սպիտակ գիծ

Ընդհատվող սպիտակ գծերն առանձնացնում են երթևեկության գոտիները նույն ուղղությամբ երկու կամ ավելի գոտիներ ունեցող հանապարհների վրա:

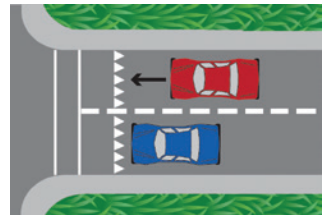
Երթևեկության գոտու գծանշումների վերջը

Ավարտվող մայրուղու և փողոցային գոտիները սովորաբար նշվում են խոշոր ընդհատվող գծերով: Եթե վարում եմ ընդհատվող գծերով նշված գոտիով, պատրաստ եղեմ ավտոմայրուղուց դուրս գալուն կամ նրան, որ այդ գոտին շուտով վերջանալու է: Փնտրեմ հանապարհային նշան, որը հրահանգում է ավտոմայրուղուց դուրս գալ կամ փոխել գոտին:

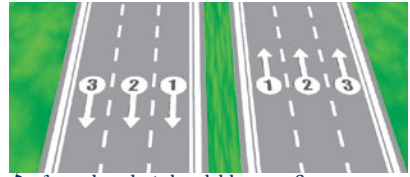
Ճանապարհի զիջման գծեր

Ճանապարհի զիջման գիծը եռանկյունների հոծ սպիտակ գիծ է, որը ցույց է տալիս, թե որտեղ պետք է մտնեցող տրանսպորտային միջոցները զիջեն կամ կանգ առնեն: Եռանկյուններն ուղղված են դեպի մտնեցող տրանսպորտային միջոցները:

Երթևեկության Գոտու Հնարությունը

Երթևեկության գոտիների մասին խոսելիս հաճախ օգտագործվում է համարակալում: Ձախակողմյան կամ (արագ) գոտին կոչվում է 1-ին գոտի: 1-ին գոտուց աջ ընկած գոտին կոչվում է 2-րդ գոտի: Հետո 3-րդ գոտի և այլն: Գոտի ընտրելու մի բանի խորհուրդներ՝

Համարակալված երթևեկության գոտիների օրինակ:

- Վազանցելու կամ ձախ երջադարձ կատարելու համար օգտագործե՛ք ձախ գոտին:
- Օգտագործե՛ք աջ գոտին՝ երթևեկություն մտնելու կամ դրանից դուրս գալու համար, կամ երբ հանապարհ ե՛ք մտնում եզրաֆարից կամ մայրթեզրից:

Երթևեկության գոտիների փոփոխումը

Նախֆան գոտին փոփոխելը

- Ազդանշան տվե՛ք:
- Ստուգե՛ք Ձեր հայելիները:
- Ստուգե՛ք Ձեր ետևից ու կողքից անցնող երթևեկությունը:
- Ձեր ուսի վրայով նայե՛ք այն ուղղությամբ, ուր նախատեսում ե՛ք շարժվել՝ համոզվելու համար, որ գոտին ազատ է:
- Ստուգե՛ք Ձեր կույր կետերը՝ այլ տրանսպորտային միջոցներից, մոտոցիկլավարներից և հեծանվորդներից զգուշանալու համար: Թույլ մի տվե՛ք, որ մե՛կենան սահի դեպի այլ գոտի:
- Համոզվե՛ք, որ հաջորդ գոտուն Ձեր մե՛կենայի համար բավարար տարածություն կա: Գոտի փոխելուց առաջ անհրաժե՛տ չէ դանդաղեցնել արագությունը:

Հնարավորինս երկար մնացե՛ք միևնույն գոտում: Գոտիները հաճախակի մի փոխե՛ք: Վերջին պահին գոտիների կամ ուղղության փոփոխությունները կարող են մեծացնել բախումների վտանգը: Եթե արդեն խաչմերուկ ե՛ք մտել, շարունակե՛ք առաջ շարժվել: Եթե սկսում ե՛ք երջադարձ կատարել, շարունակե՛ք և ավարտե՛ք երջադարձը: Եթե չե՛ք հասցրել երջադարձ կատարել, շարունակե՛ք հանապարհին այնքան, մինչև կարողանա՛ք անվտանգ և օրինական երջադարձ կատարել:

Գոտու տեսակները

Վազանցի գոտիներ

Բազմազանի հանապարհի վրա վազանցի գոտին կենտրոնի բաժանարարին ամենամոտ գտնվող գոտին է և օգտագործվում է այլ տրանսպորտային միջոցների վազանցելու համար:

Carpool կամ Ուղևորատար տրանսպորտային միջոցների (HOV)

գոտիներ: HOV գոտին հատուկ գոտի է, որը նախատեսված է միայն **carpool**-ների, ավտոբուսների, մոտոցիկլետների կամ տարբերիչ նշան ունեցող ցածր արտանետումով տրանսպորտային միջոցների համար: HOV գոտի օգտագործելու համար պետք է համապատասխանե՛ք նշաններից մեկին՝

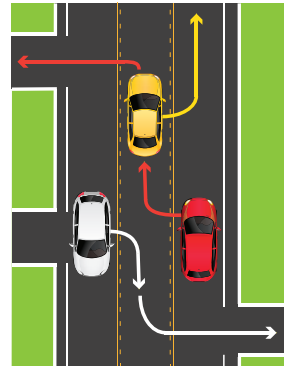
- Ձեր տրանսպորտային միջոցում պետք է լինեն որոշակի թվով մարդիկ: Ուղեւնուտքի մոտ կամ հանապարհի երկայնքով կլինեն նշաններ, որպեսզի Ձեզ տեղեկացնեն մարդկանց նվազագույն քանակի մասին: Ճանապարհային նշանները հաև ներկայացնում են այն ժամերը, երբ գործում են HOV կանոնները:
- Դուք վարում եք ցածր կամ գրայական արտանետմամբ տրանսպորտային միջոց: Դուք պետք է ցուցադրեք DMV-ի կողմից սրված հատուկ տարբերիչ նշան:
- Դուք մոտոցիկլետ եք վարում (երբ հակառակի մասին նշված չէ):

HOV գտիկներում հանապարհի մակերեսը գծանշված է շեղանկյան նշանով և *Carpool Lane* բառերով: Մի հատեք կրկնակի հոծ գծերը՝ HOV գոտի մուտք գործելու կամ դրանից դուրս գալու համար: Օգտագործեք նշանակված մուտքերն ու ելքերը:

Չախ բրջադարձի կենտրոնական գոտիներ

Չախ բրջադարձի կենտրոնական գոտին գտնվում է երկկողմանի փողոցի մեջտեղում: Երկու կողմերից էլ նշվում է երկու ներկված գծերով: Ներքին գիծն ընդհատվող է, իսկ արտաքինը՝ հոծ: Օգտագործեք ձախ բրջադարձի կենտրոնական գոտին՝ նախապատրաստվելու և ձախ բրջադարձ կամ հետադարձ կատարելու համար: Սա սովորական երթևեկության գոտի կամ վազանցի գոտի չէ: Չախ բրջադարձի կենտրոնական գոտում կարելի է շարժվել ընդամենը 200 ֆուտ: Այս գոտուց ձախ բրջադարձ կատարելու համար՝

- Չախ բրջադարձի կենտրոնական գոտում փնտրեք դեպի Ձեզ ընթացող այլ տրանսպորտային միջոցներ:
- Ազդանշան սլոկեք:
- Նայեք ձեր ուսի վրայով՝ ձեր կույր կետերը ստուգելու համար:
- Ամբողջովին մտեք կենտրոնական ձախ բրջադարձային գոտի, որպեսզի չարգելավակեք երթևեկաընթացը:
- Երջադարձ կատարեք, երբ անվտանգ է:

կրացուցիչ տարածքներ կամ գոտիներ:

Որոշ երկգոտի հանապարհներ ունեն հատուկ կրացուցիչ տարածքներ կամ գոտիներ: Ձեր հետևից եկող տրանսպորտային միջոցներին վազանցի հնարավորություն տալու համար շարժվեք դեպի այս տարածքներ:

Դուք պետք է օգտագործեք կրացուցիչ տարածքը կամ գոտին, որպեսզի թույլ տաք այլ տրանսպորտային միջոցներին վազանցել, երբ Դուք դանդաղ եք երթևեկում երկգոտի հանապարհով, որտեղ վազանցն անվտանգ չէ, և Ձեզ հետևում են 5 կամ ավելի տրանսպորտային միջոցներ:

Հեծանվային գոտիներ

Հեծանվային գոտիները նախատեսված են միայն հեծանվորդների համար և գտնվում են տրանսպորտային միջոցների երթևեկուղայնը զուգահեռ: Դրանք սովորաբար նշվում են մեկ կամ ավել սպիտակ գծով և նշաններով: Դրանք երբեմն ներկվում են վառ կանաչ գույնով, որպեսզի ավելի տեսանելի լինեն:

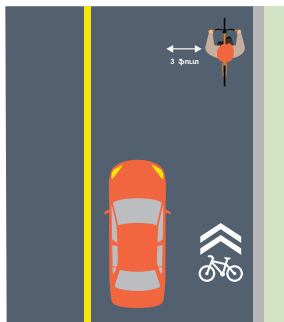
Հեծանվային գոտով երթևեկելը արգելված է, քանի դեռ՝

- Ձեզ կայանում (որտեղ թույլատրելի է):
- Ձեզ մտնում հանապարհ կամ դուրս գալիս:
- Շրջադարձ է կատարում խաչմերուկներից 100 ֆուտից ոչ ավելի հեռավորության վրա:

Գոյություն ունեն հեծանվային գոտիների և գծանշանների բազմաթիվ տեսակներ՝

- Հեծանվային գոտի. տեղակայված է տրանսպորտային միջոցների երթևեկուղայնը հարող փողոցների երկայնքով: Սովորաբար նշվում է մեկ կամ ավել սպիտակ գծի միջոցով, որը խաչմերուկի մոտ դառնում է ընդհատվող գիծ:
- Բուֆերացված հեծանվային գոտի. նշվում է չափերտային կամ անկյունագծային գծանշաններով երթևեկուղայնից և փողոցային կայանատեղերից ավելի մեծ տարանջատում ապահովելու համար:
- Հեծանվային երթուղի. նշվում է հեծանվային երթուղու նշաններով և (կամ) համատեղ օգտագործման հանապարհի գծանշաններ՝ ցույց տալու տրանսպորտային միջոցների հետ փողոցներում համատեղ երթևեկող հեծանվորդների համար նախընտրելի երթուղին:
- Հեծանվային բուլվար. առաջնահերթություն է տալիս հեծանվային երթևեկուղայնը՝ տրանսպորտային միջոցների հետ երթևեկության համատեղ փողոցներում:
- Առանձնացված հեծանվուղի. նախատեսված է բացառապես հեծանվորդների համար և ամբողջովին անջատված է տրանսպորտային միջոցների երթևեկուղայնից: Հայտնի են նաև որպես հեծանվուղի կամ պաշտպանված հեծանվային գոտի: Բաժանումը կարող է ներառել նկուն սյուներ, ուղեկամուրջ, ոչ նկուն արգելիներ կամ փողոցային կայանատեղիներ:
- Համատեղ երթևեկության բանապարհի հեծանվային գծանշաններ (համատեղ հեծանվատրանսպորտային գոտի). տեղեկացնում են վարորդներին, որ հեծանվորդներ կարող են լինել գոտում և օգնում են հեծանվորդներին պահպանել անվտանգությունը երթևեկության գոտում:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ. Հեծանվային գոտի մտնելուց առաջ ստուգե՛ք Ձեր կույր գոտին (գոտիները) Եթե շարժիչային հեծանվով եք վարում, զգուշացե՛ք, որպեսզի խուսափեք այլ հեծանվորդներից: Երթևեկե՛ք ողջամիտ արագությանը և մի վտանգե՛ք այլ հեծանվորդների անվտանգությունը:

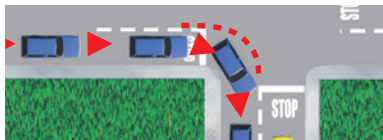

Հնդիանուր բանապարհի

Աջ երջադարձեր

Աջ երջադարձ կատարելու համար՝

- Շարժվեք դեպի ճանապարհի աջ եզր:
 - Եթե նախատեսված է աջ երջադարձի գոտի, մուտք գործեք բացվող հատվածից:
 - Դուրս կարող եք ֆեել հեծանվային գծի ներսում երջադարձից 200 ոտնաչափի հեռավորության վրա: Ստուգեք հեծանվորդների առկայությունը Ձեր կույր գոտիներում:
- Ուռուցիկ եղե՛ք՝ նկատելու համար այն հեծանվորդներին և մոտոցիկլավարներին, որոնք կարող են հայտնվել ձեր տրանսպորտային միջոցի և մայրեզրի միջև:
- Սկսե՛ք ազդանշանել երջադարձից մոտ 100 ֆուտ առաջ:
- Հետ նայե՛ք աջ ուսի վրայով և նվազեցրե՛ք արագությունը:
- Կանգ առե՛ք սահմանագծին չհասած: Սահմանային գիծը լայն սպիտակ գիծ է, որը ցույց է տալիս վարորդներին, թե որտեղ պետք է կանգնեն մինչև խաչմերուկը կամ հետխոտնային անցումը: Եթե սահմանագիծ չկա, կանգ առե՛ք նախֆան հետխոտնային անցում մտնելը: Եթե հետխոտնային անցում չկա, կանգ առե՛ք նախֆան խաչմերուկ մտնելը:
- Նայե՛ք աջ ու ձախ և կատարե՛ք երջադարձն այն ժամանակ, երբ անվտանգ է:
- Երջադարձն ավարտե՛ք աջ գոտում: Մի կատարե՛ք մեծ շառավղով երջադարձ՝ մեկ այլ գոտի մտնելիս:

Աջ երջադարձի օրինակ

Աջ երջադարձ կարմիր լույսի ներքո

Դուրս կարող եք աջ երջադարձ կատարել կարմիր լույսի ներքո, քանի դեռ չկա «No Turn on Red» նշանը: Հետևե՛ք վերը նշված ֆայլերին աջ երջադարձ կատարելու համար:

Աջ երջադարձ կարմիր սլաֆի ներքո

Դուրս չե՛ք կարող աջ երջվել, եթե կանգ եք առել կարմիր սլաֆի լույսի ներքո: Սպասե՛ք մինչև լույսի կանաչ դառնալը՝ նախֆան երջադարձ կատարելը:

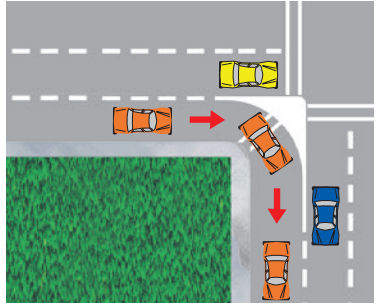
Աջ երջադարձ հանրային տարանցիկ ավտոբուսային գոտում

Արգելված է հանրային տարանցիկ ավտոբուսների համար նախատեսված տարածքում տրանսպորտային միջոց վարել, այն կանգնեցնել, կայանել կամ թողնել: Համապատասխան հանապարհային նշաններ կլինեն, որոնք ցույց կտան այն գոտիները, որոնք միայն ավտոբուսների համար են:

Սյնուսմենայնիվ, կարող եք հատել ավտոբուսի գոտին՝ աջ երջադարձ կատարելու համար:

Կատարե՛ք աջ շրջադարձ դեպի հատուկ գոտիով նահանգարև

Աջ շրջադարձի համար նախատեսված հատուկ գոտին չի միաձուլվում մեկ այլ գոտու հետ և թույլ է տալիս կատարել աջ շրջադարձ՝ առանց կանգ առնելու: Դուք կարող ե՛ք կատարել շրջադարձ, նույնիսկ երբ լուսացույցի լույսը կարմիր է այն տրանսպորտային միջոցների դեպքում, որոնք ուղիղ խճճմերով են անցնում: Երբ աջ շրջադարձի գոտու աջ մայրեզրին կա նահանգարևային լուսացույց կամ նշան, ապա պետք է հետևե՛ք այդ լուսացույցի կամ նշանի ցուցումներին: Շրջադարձ կատարելիս միշտ զիջե՛ք հետխոտնային անցումով անցնող հետխոտներին:

Ձախ շրջադարձեր

Ձախ շրջադարձ կատարելու համար

- Վարե՛ք դեպի կենտրոնի բաժանարար կամ ձախ շրջադարձի գոտին:

Ձախ շրջադարձի օրինակ:

- Բացման մոտ մտե՛ք նշված ձախ շրջադարձի գոտի: Մի՛ հատե՛ք որևէ հոծ գիծ:
- Մուտք գործե՛ք երկիւղմանի ձախ շրջադարձի կենտրոնական գոտի՝ շրջադարձից 200 ֆուտ հեռավորության վրա: Հարգե՛ք արդեն երթևեկելի գառում գտնվող ցանկացած տրանսպորտային միջոցի, հեծանվորդի կամ մոտոցիկլավարի երթևեկելու իրավունքը: Միշտ զիջե՛ք հետխոտներին:

- Սկսե՛ք ազդանշանել շրջադարձ կատարելուց 100 ֆուտ առաջ:
- Հետ նայե՛ք ձախ ուսի վրայով և նվազեցրե՛ք արագությունը:
- Կանգ առե՛ք սահմանագծին չհասած: Երբ սահմանագիծ չկա, կանգ առե՛ք նախֆան հետխոտնային անցում մտնելը: Երբ հետխոտնային անցում չկա, կանգ առե՛ք նախֆան խճճմերով մտնելը:
- Նայե՛ք աջ ու ձախ և կատարե՛ք շրջադարձն այն ժամանակ, երբ անվտանգ է:
- Շրջադարձ կատարելիս շարունակե՛ք շարժվել դեպի խճճմերուկը ձախ գոտում Ձեր շրջադարձն ավարտելու համար:
- Ձախ թեփվելիս դեկը շատ շուտ մի պտտե՛ք և մտե՛ք հանդիպակաց տրանսպորտային միջոցների գոտի:
 - Անիվներն ուղիղ պահե՛ք այնքան ժամանակ՝ մինչև շրջադարձ կատարելն անվտանգ կլինի: Երբ անիվները դեպի ձախ թեփված լինեն, և հետևից Ձեզ որևէ տրանսպորտային միջոց հարվածի, Դուք կարող ե՛ք հայտնվել հանդիպակաց երթևեկության մեջ:
- Սահուն բարձրացրե՛ք արագությունը շրջադարձի ընթացքում և դրանից հետո:
- Թույլ տվե՛ք, որ դեկը ուղղվի նոր գոտում:

Ձախ շրջադարձ կարմիր լույսի ներքո
Դուք կարող եք կարմիր լույսի ներքո ձախ քեֆվել միայն այն ժամանակ, երբ շրջադարձ եք կատարում միակողմանի փոդոցից դեպի մեկ այլ միակողմանի փողոց: Ստուգե՛ք՝ համոզվելու համար, որ չկա շրջադարձն արգելող սրևե՛կ նշան: Ձիջե՛ք մյուս տրանսպորտային միջոցներին, հետիստներին կամ հեծանվորդներին, ովքեր ընթանում են կանաչ լույսի ներքո: Նայե՛ք աջ ու ձախ և կատարե՛ք շրջադարձն այն ժամանակ, երբ անվտանգ է:

Հետադարձեր

Հետադարձն այն է, երբ Ձեր տրանսպորտային միջոցը շրջում էք Ձեր եկած ուղղությամբ հետ գնալու համար: Հետադարձ կատարելու համար ազդանշան տվե՛ք և գրադեցրե՛ք ձախ գոտին կամ ծայրամասային ձախ գոտին: Հետադարձ կարող եք կատարել՝

- Կրկնակի դեղին գծի վրայով:
- Բնակելի քաղամասում, եթե 200 ֆուտի սահմաններում Ձեզ տրանսպորտային միջոցներ չեն մտնում:
- Խաչմերուկում լուսացույցի կանաչ լույսի կամ կանաչ սլաֆի տակ, եթե ֆանաչարհի վրա «No U-turn» նշան չկա:
- Բաժանարար գոտով երկկողմանի ֆանաչարհի վրա միայն այն դեպքում, երբ կենտրոնական բաժանարար գծի վրա առկա է բացվածք:

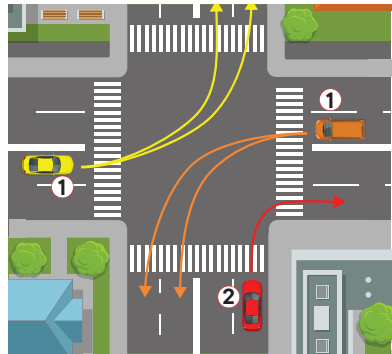
Երբեք հետադարձ մի կատարե՛ք՝

- Այնտեղ, որտեղ ֆանաչարհի վրա սեղադրված է (No U-turn) նշանը.
- Երկաթուղային գծանցների վրա կամ դրանց մոտակայքում:
- Բաժանարար գոտիով երկկողմանի ֆանաչարհի վրա՝ հատելով բաժանարար գիծը, համփեզրը, հողի շերտը կամ երկու գույգ կրկնակի գծերը:
- Երբ Դուք հստակ չե՛ք տեսնում Ձեզնից 200 ֆուտ հեռավորության վրա՝ յուրաքանչյուր ուղղությամբ :
- Միակողմանի փողոցում.
- Հրեջ կայանի դիմաց: Հետադարձ կատարելու համար երբեք մի՛ օգտագործե՛ք հրեջ կայանի ուղեմուտք:
- Գործարար քաղամասերում (ֆալաֆի այն հատվածը, որտեղ սեղալայված է գրասենյակների և ձեռնարկությունների մեծ մասը):

Երջադարձերի օրինակներ

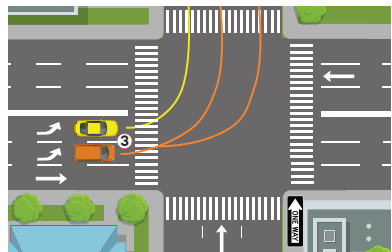
Մտորե բերված նկարագրությունները վերաբերում են նկարներում պատկերված մեքենաների կողմից գտնվող թվերին: Ուշադիր եղե՛ք՝ նկատելու այն հետևանքներին, մոտոցիկլետավարներին և հեծանվորդներին, ովքեր գտնվում են Ձեր տրանսպորտային միջոցի և մայթերի միջև: Երջադարձեր կատարելիս կարող են լինել նշաններ կամ սլաֆներ, որոնք ցույց են տալիս, որ Իոս կարող ե՛ք Երջադարձ կատարել այն ավարտել մեկից ավելի գոտիներում:

1. Ձախ Երջադարձ երկկողմանի երթևեկությանը փոդոցից: Երջադարձը սկսե՛ք այն ձախ գոտուց, որն ամենամոտն է փոդոցի կենտրոնին: Բախման վտանգը նվազեցնելու համար Երջադարձն ավարտե՛ք այն ձախ գոտում, որն ամենամոտն է Ձեր երթևեկության ուղղության հետ համընկնող փոդոցի կենտրոնին:

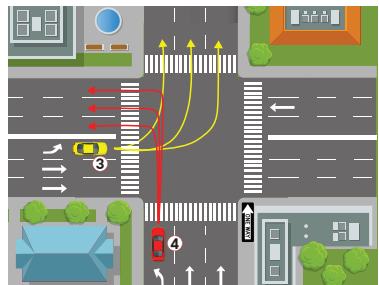

2. Աջ Երջադարձ: Երջադարձը սկսե՛ք և ավարտե՛ք աջակողմյան մայթերի և ամենամոտ գոտում: Մի՛ կատարե՛ք մեծ շառավղով Երջադարձ՝ մեկ այլ երթևեկության գոտի մտնելիս:

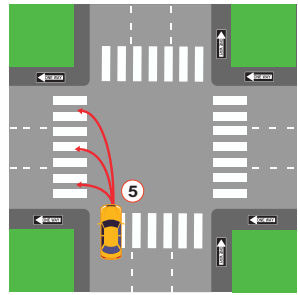
3. Ձախ Երջադարձ երկկողմանի երթևեկությանը փոդոցից դեպի միակողմանի փոդոց: Երջադարձը սկսե՛ք այն գոտուց, որն ամենամոտն է փոդոցի կենտրոնին (ձայրամասային ձախ գոտի): Եթե Ձեր երթևեկության ուղղությանը համընկնող երե՛ք կամ ավելի գոտի կա, Իոս Ձեր Երջադարձն կարող ե՛ք ավարտել դրանցից ցանկացածում, եթե այն բաց է:

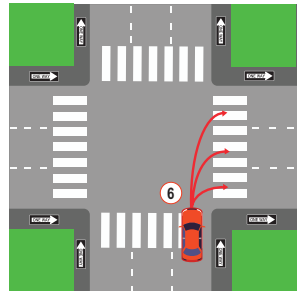
4. Ձախ Երջադարձ միակողմանի փոդոցից դեպի երկկողմանի փոդոց: Երջադարձը սկսե՛ք ձայրամասային ձախ գոտուց: Բախման վտանգը նվազեցնելու համար Երջադարձն ավարտե՛ք այն ձախ գոտում, որն ամենամոտն է Ձեր երթևեկության ուղղության հետ համընկնող փոդոցի կենտրոնին:

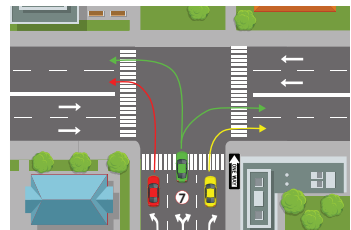
5. Ձախ բքջադարձ միակողմանի փողոցից դեպի միակողմանի փողոց: Երջադարձը սկսեք ծայրամասային ձախ գոտուց: Հեձանվարդները կարող են օրինական կերպով օգտագորձել ձախ բքջադարձի գոտին իրենց ձախ բքջադարձերի համար: Եթե Ձեր երթևեկուրջան ուղղուրջանը համընկնող երեք կամ ավելի գոտի կա, Խուք Ձեր բքջադարձն կարող եք ավարտել դրանցից ցանկացածում, եթե այն բաց է:

6. Աջ բքջադարձ միակողմանի փողոցից դեպի միակողմանի փողոց: Երջադարձը սկսեք ծայրամասային աջ գոտուց: Անվտանգ լինելու դեպքում կարող եք բքջադարձն ավարտել ցանկացած գոտուում:

7. Երջադարձ Դ-աձև խաչմերուկում՝ միակողմանի փողոցից դեպի երկկողմանի փողոց: Խաչմերուկով ուղիղ երթևեկողներն ունեն երթևեկելու առավելություն: Կարող եք ն՝ աջ, ն՝ ձախ բքջադարձ կատարել կենտրոնական գոտուց:

Արգելախում

- Հեռացրեք Ձեր ոտքը գազի ոտնակից և դանդաղեցրեք մեքենայի ընթացքը: Թեթև սեղմեք արգելախը մինչև լիավին կանգ կառնեք: Բավականաչափ տարաձք և ժամանակ հատկացրեք այս մանևրը կատարելու համար:
- Սահմանային գձի մոտ կանգ առնելիս մի հատեք գիձը: Տրանսպորտային միջոցի հետևում կանգ առնելիս՝ բավականաչափ տարաձուրյուն թողեք, որպեսզի կարողանաք տեսնել նրանց հետևի անխվները:

ՄԻԱԶՈՒԿՈՒՄ Լ ԵՎՔ

Միաձուլում

Մայրուղով ընթացող տրանսպորտային միջոցներն ունեն առավելություն: Լրացուցիչ տեղեկությունների համար տե՛ս «Երթևեկության առավելության կանոնները. ո՞վ է առաջինը»՝ բաժին 7-ում: Մայրուղի մտնելիս Ձեզ հարկավոր է՝

- Դուրս գալ համապատասխան երթևեկելի գոտի մայրուղու ելից:
- Մտնել երթևեկության արագությամբ կամ դրան մոտ արագությամբ:
- Միաձուլվել մայրուղու երթևեկության հետ, երբ ապահով է: Չկանգնել, եթե խիստ անհրաժեշտ չէ:
- Միաձուլվել բավականաչափ մեծ հեռավորության վրա, որպեսզի Ձեր տրանսպորտային միջոցը ապահով կերպով միանա գոտուն:
- Օգտվել հայելիներից և շրջադարձի ազդանշաններից:
- Երթևեկության գոտիները փոխելուց կամ երթևեկության հոսքին միաձուլվելուց առաջ արագ շրջել Ձեր գլուխը և ուսի վրայով ետ նայել:
- Համոզվել, որ կարող ե՛ք ապահով կանգ առնել՝ Ձեր և Ձեր առջևից ընթացող տրանսպորտային միջոցի միջև թողնելով 3 վայրկյանի չափ տարածություն (երե՛ք վայրկյանի կանոն):
- Միաձուլվելիս չհատել որևէ հոծ գիծ: Եթե Ձեզ պետք է մի ֆունի գոտի հատել, ազդանշան տվե՛ք և հատե՛ք դրանից հեռքով: Ամեն անգամ ստուգե՛ք Ձեր կույր կետերը՝ տրանսպորտային միջոցներից, մոտոցիկլավարներից, հեծանվորդներից և հետիոտներից գոուճանալու համար:

ԵՎՔ

Մայրուղուց անվտանգ դուրս գալու համար՝

- Իմացե՛ք Ձեր ելքը և ուճադիր եղե՛ք, թե երբ է այն մոտենում:
- Եթե նախատեսում ե՛ք փոխել գոտին, արե՛ք դա մեկ առ մեկ: Ազդանշան տվե՛ք և հայացք նետե՛ք Ձեր ուսի վրայով՝ Ձեր կույր գոտիները ստուգելու համար:
- Երբ գտնվում ե՛ք համապատասխան գոտուն, ազդանշան տվե՛ք դուրս գալուց հինգ վայրկյան (մոտ 400 ֆուտ) առաջ:
- Համոզվե՛ք, որ դուրս ե՛ք գալիս անվտանգ արագությամբ:
- Դուրս գալիս մի հատե՛ք հոծ գծերը:

Երթևեկության հատում կամ մուտք դեպի երթևեկություն

Երկրի կանգ առած վիճակից երթևեկություն մտնելիս ազդանշան տվեք և բավականաչափ մեծ տարածք թողե՛ք՝ մյուս տրանսպորտային միջոցների արագությանը հասնելու համար: Երթևեկության հետ միաձուլվելու, մուտք գործելու և դուրս գալու համար Ձեզ անհրաժեշտ է տարածություն, որը մոտավորապես հավասար է՝

- Քաղաքային փողոցի կես բլոկի՝ մոտ 150 ֆուտ:
- Մայրուղու ամբողջական բլոկի՝ մոտ 300 ֆուտ:

Նույնիսկ լուսացույցի կանաչ լույսի տակ մի՛ սկսե՛ք հատել խաչմերուկը, եթե Ձեր հանապարհը վակուդ հետխոտներ կամ տրանսպորտային միջոցներ կան:

Չափ թեփվելիս մի երթադրե՛ք, որ միացրած աջ շրջադարձային ազդանշանով հանդիպակաց տրանսպորտային միջոցը շրջադարձ կկատարի մինչև Ձեզ հասնելը: Վարորդը կարող է պլանավորել շրջադարձ կատարել Ձեզից անմիջապես հետո, կամ հնարավոր է, որ ազդանշանը անզգուշությամբ է միացրել: Նախֆան ձախ շրջադարձ կատարելը սպասե՛ք մինչև տրանսպորտային միջոցը սկսի իր շրջադարձը:

Վազանք

Դուք պետք է որոշե՛ք՝ բավարար տարածություն ունե՞ք վազանց կատարելու համար, եթե մոտենում ե՛ք՝

- Հանդիպակաց տրանսպորտային միջոցի կամ հեծանվորդի:
- Բլրի, ուղրանի, խաչմերուկի կամ հանապարհային արգելի: Բլուրը կամ ուղրանն ապահով անցնելու համար պետք է Ձեր առջև ընկած լիմի առնվազն մեկ երրորդ մդոն տարածություն:

Նախֆան վազանց կատարելը ուշադրություն դարձրե՛ք հանապարհային պայմաններին, որոնք կարող են հանգեցնել այլ տրանսպորտային միջոցների մուտքին Ձեր գոտի:

Արգելվում է վազանցել՝

- Եթե մոտենում ե՛ք բլրի կամ ուղրանի և չե՛ք կարող նկատել մոտեցող այլ տրանսպորտային միջոցների: Հատկապես վտանգավոր է մեկ և երկու գոտի ունեցող հանապարհներին:
- Խաչմերուկից, կամրջից, թունելից, երկաթուղու գծանցումից կամ այլ վտանգավոր տարածքից 100 ֆուտ հեռավորության վրա:
- Խաչմերուկներում և ուղեմուտքներում:
- Մինչև համոզված չլինե՛ք, որ բավարար չափով տարածություն ունե՛ք Ձեր գոտի վերադառնալու համար:

Ինչպես վազանցել

Երբ պատրաստվում ես վազանցել բաց մայրուղով՝

- Ազդանշան տվե՛ք, որ պատրաստվում ես վազանցել:
- Հայացք ունե՛ք Ձեր ուսի վրայով Ձեր կույր գտնիները ստուգելու համար:
- Շարժվե՛ք դեպի վազանցի գոտի:
- Մեծացրե՛ք արագությունը՝ վազանցելու սրանսպորտային միջոցը:
- Ազդանշան տվե՛ք և վերադարձե՛ք Ձեր առաջնային գոտի:

Աջից վազանցը թույլատրվում է միայն այն դեպքում, երբ՝

- Բաց մայրուղին Ձեր երթևեկության ուղղությամբ հստակ ունի երկու կամ ավելի երթևեկության գոտի:
- Առջևում գտնվող վարորդը թեքվում է ձախ, և Դուք կարող եք ապահով անցնել աջ կողմով: Երբեք ձախից վազանց մի կատարե՛ք, եթե դիմացի սրանսպորտային միջոցը ձախ շրջադարձի ազդանշան է տալիս:
- Դուք չե՛ք գտնվում միակողմանի փողոցում:

Վազանց կատարելու համար երբեք դուրս մի եկե՛ք ճանապարհի ասֆալտապատ կամ բանուկ մասից:

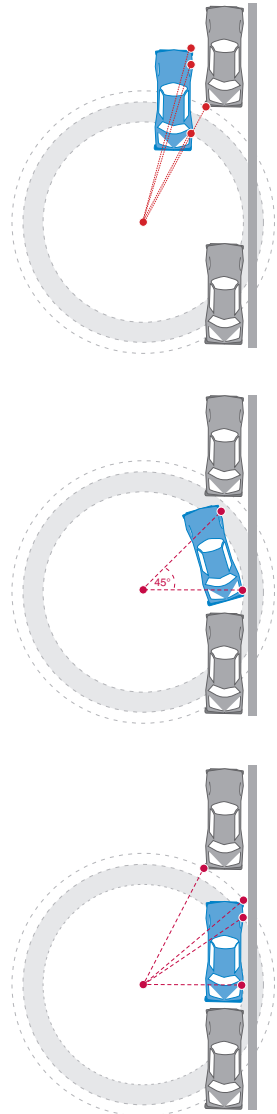
Երբ Ձեզ վազանցում են

Եթե սրանսպորտային միջոցը վազանցում է Ձեզ կամ ազդանշան է տալիս, որ պատրաստվում է վազանցել, թույլ տվե՛ք, որ սրանսպորտային միջոցն անցնի: Պահպանե՛ք գոտում ունեցած Ձեր դիրքը և Ձեր արագությունը:

Զուգահեռ կայանում

Զուգահեռ կայանման ժամանակ Դուք կայանում եք հանապարհի և այլ կայանված տրանսպորտային միջոցների հետ մի գծով: Զուգահեռ կայանելու համար

1. Գտե՛ք տարածք: Փնտրե՛ք Ձեր տրանսպորտային միջոցից առնվազն **3** ֆուտով ավելի երկար տարածք: Երբ գտնե՛ք տարածք, միացրե՛ք Ձեր ազդանշանը ցույց տալու, որ պլանավորում եք կայանել:
2. Երբ ժողովե՛ք տրանսպորտային միջոցի երկայնքով այն տարածքի դիմաց, որտեղ կայանելու եք: Թողե՛ք մոտ երկու ֆուտ տարածք Ձեր տրանսպորտային միջոցի և Ձեր կողմից գտնվող մեքենայի միջև: Կանգնե՛ք այնպես, որ Ձեր հետևի բամպերը հավասարվի Ձեր կայանատեղիի դիմային հատվածին: Միացրած թողե՛ք Ձեր ազդանշանը:
3. Ստուգե՛ք Ձեր կույր գառիները: Նայե՛ք Ձեր հետևի հայելու մեջ և Ձեր ուսի վրայով՝ տեսնելու մոտեցող տրանսպորտային միջոցներն և հեռանկատներին:
4. Սկսե՛ք հետընթաց շարժվել: Պտտե՛ք դեկը **45** աստիճանի անկյան տակ հետընթաց կատարելու համար:
5. Ուղղե՛ք տրանսպորտային միջոցը: Սկսե՛ք դեկը պտտելով հեռանալ եզրագծից, երբ հետևի անիվը գտնվում է եզրագծից **18** դյույմ հեռավորության վրա: Ուղղվելու համար գուցե հարկ լինի առաջ ու հետ ֆեշ: Ձեր տրանսպորտային միջոցը պետք է լինի եզրագծից գուգահեռ և եզրագծից մինչև **18** դյույմ հեռավորության վրա:
6. Կայանում: Անջատե՛ք Ձեր տրանսպորտային միջոցի շարժիչը և միացրե՛ք կայանման արգելակը: Նախքան Ձեր տրանսպորտային միջոցից դուրս գալը ստուգե՛ք անցնող տրանսպորտային միջոցների, հեծանիվների և մոտոցիկլետների առկայությունը: Դուրս եկե՛ք, երբ անվտանգ է:

Հետընթաց ուղի գծի վրա

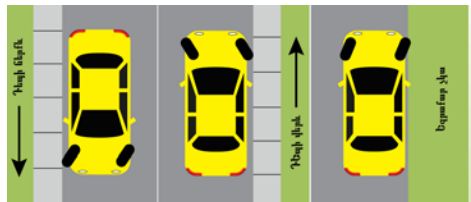
Ուղի գծի վրա հետընթաց կատարելու համար՝

1. Ստուգե՛ք երթևեկությունը: Ստուգե՛ք երթևեկությունը և համապատասխան կայր գտի՛նե՛րը:
2. Ազդանշան տվե՛ք: Ակտիվացրե՛ք շրջադարձի ազդանշանը նախքան եզրաֆարին մոտենալը: Շրջադարձից հետո անջատե՛ք շրջադարձի ազդանշանը:
3. Ստուգե՛ք Ձեր կայր գտի՛նե՛րը: Նայե՛ք Ձեր հետևի հայելու մեջ և Ձեր ուսի վրայով՝ տեսնելու մոտեցող տրանսպորտային միջոցներն և հետևիառներին
4. Սկսե՛ք հետընթաց շարժվել: Հետ շարժվե՛ք ուղի գծով՝ մե՛կենայի երե՛ք երկարության չափով՝ մնալով եզրաֆարից երե՛ք ոտնաչափ հեռավորության վրա: Հետ շարժվելիս ուշադիր եղե՛ք, թե ինչ կա Ձեր հետևում:
5. Կառավարում Մե՛կենայի կառավարումը պահպանելու համար հետ դարձրե՛ք սահուն, անվտանգ արագությամբ և անհրաժեշտության դեպքում կարգավորե՛ք դեկը: Փորձե՛ք այնքան ժամանակ, մինչև կարողանա՛ք մե՛կենան ուղի գծի պահել: Կրկնե՛ք 1-ին և 2-րդ փայերը՝ եզրաֆարից հեռանալու համար:

Ջառիվայր ճանապարհի կայանելը

Երբ կայանում ե՛ք բլրի վրա, Ձեր մե՛կենան կարող է անսարքության պատճառով գլուխը ներքև: Հիշե՛ք միշտ գործի գցել կայանման արգելակը և փոխանցման տուվը դնել «կայանում» ռե՛ժիմի վրա: Կայանելու համար

- Թե՛ք ֆանապարհին. թե՛ք ե՛ք անիվներն այնպես, որ տրանսպորտային միջոցը փողոց չգլորվի, մե՛կենայի շարժիչը միացրած թողե՛ք և փոխանցման տուվը դրե՛ք «կայանում» ռե՛ժիմի վրա:
- Ջառիվայր ֆանապարհի վրա. առջևի անիվները թե՛ք դեպի եզրաֆար կամ ֆանապարհի եզրը:
- Ջառիվեր ֆանապարհին. առջևի անիվները հեռու շրջե՛ք եզրաֆարից (ձախ կադ՝ դեպի ֆանապարհի կենտրոն) և թողե՛ք, որ Ձեր տրանսպորտային միջոցը մի ֆանի դայում հետ գլուխի: Անիվը պետք է թե՛րև հավի եզրաֆարին:
- Ջառիվեր կամ գառիվայր ֆանապարհի վրա, որը եզրաֆարեր չունի, թե՛ք անիվներն այնպես, որ եթե հանկարծ արգելակները չպահեն, տրանսպորտային միջոցը հեռանա ֆանապարհի կենտրոնից:

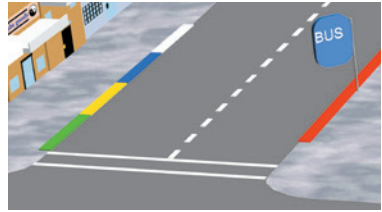

Դեպի ներքև. անիվները թե՛ք դեպի եզրաֆարը:
Դեպի վերև. անիվները թե՛ք դեպի եզրաֆարը:
Եզրաֆար չկա. անիվները թե՛ք դեպի ֆանապարհը:

Ներկված եզրաֆարերի Մոտ Կայանելը

Տարբեր գույներով ներկված եզրաֆարերն ունեն կայանման հատուկ կանոններ:

- Սպիտակ կանգնե՛ք միայն այնքան, որքան անհրաժեշտ է ուղևոր վերցնելու կամ իջեցնելու համար:
- Կանաչ կայանե՛ք սահմանափակ ժամանակով: Ժամանակի սահմանաչափը կարող է հեղել հանգրվանների կամ եզրաֆարի վրա:
- Դեղին բեռների բեռնում, բեռնաբափում և ուղևորներին վերցնել ու իջեցնել: Մի՛ կանգնեք սահմանված ժամանակից ավելի երկար: Եթե Դուք ոչ առևտրային սրահնապարտային միջոց եք վարում, Ձեզնից սովորաբար պահանջվում է մնալ Ձեր սրահնապարտային միջոցի կողքին:

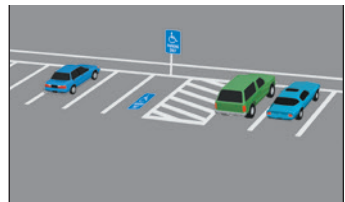
- Կարմիր կանգ առնելը կամ կայանումն արգելված է: Ավտոբուսները կարող են կանգնել ավտոբուսների համար գծանշված կարմիր գոտում:
- Կապույտ կայանատեղին հաշմանդամ անձի կամ հատուկ հեռահամարահիշող ունեցող՝ հաշմանդամին տեղավորվող անձի համար է:
 - Հաշմանդամների կայանման հատուկ հանգրվանների և պետհամարահիշողների մասին ավելի իմանալու համար այցելե՛ք dmv.ca.gov/disabled-person-parking:

Կայանումն արգելվում է

Երբեք մի կայանե՛ք կամ թողե՛ք Ձեր սրահնապարտային միջոցը

- Այնտեղ, որտեղ տեղադրված է Կայանումն արգելվում է (No Parking) նշանը:
- Գծանշված կամ չգծանշված անցուղու վրա:
- Մայրի վրա՝ մասամբ մայթը փակելով, կամ ուղեմուտքի դիմաց:
- Մայրի՝ հաշմանդամների համար նախատեսված թեֆահարթակից մինչև 3 ֆուտ հեռավորության վրա:
- Եզրաֆարի առջև կամ եզրաֆարի վրա, որն ապահովում է անվասայլակների մուտքը մայթ:
- Հաշմանդամների համար առանձնացված կայանատեղի մոտ գտնվող սովորաբար գծված (չեղ գծեր) տարածքում:
- Այն վայրում, որը նախատեսված է գրոյական արտահանման սրահնապարտային միջոցների կայանման կամ լիցքավորման համար, եթե չեք վարում գրոյական արտահանման ունեցող սրահնապարտային միջոց:
- Թունելում կամ կամրջի վրա, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ թույլատրող հանգրվաններ կան:
- Հրեջջ հիշարանի կամ հրեջջ կայանի ուղեմուտքից մինչև 15 ֆուտ հեռավորության վրա:
- Չհեղված կամ գծանշված հետիոտնային անցումից 20 ոտնաչափ հեռավորության վրա կամ 15 ոտնաչափ հեռավորության վրա այն անցումից, որտեղ առկա է եզրաֆարի երկարացում:
- Անվտանգության գոտու և եզրաֆարի միջև:

Սովորաբար գծված (չեղ գծերով) տարածքի օրինակ՝

- Երկրորդ շարքում կայանում
- Փողոցի սխալ կողմում կամ մայրուղու վրա, բացառությամբ,
 - երբ արտակարգ իրավիճակ է ստեղծվել,
 - երբ իրավապահը պահանջում է կանգ առնել,
 - երբ կայանումը թույլատրված է:

Եթե ստիպված եմ կանգ առնել մայրուղու վրա, կայանե՛ք Երթևեկելի մասից ամբողջովին դուրս և մնացե՛ք տրանսպորտային միջոցի մեջ դռները փակ վիճակում, մինչև օգնությունը տեղ հասնի: Ավելի քան 4 ժամ մայրուղու վրա կանգնեցված, կայանված կամ թողած տրանսպորտային միջոցը կարող են հեռացնել:

Էլեկտրական տրանսպորտային միջոցներ

Տեղական իշխանությունները կարող են հանրային փողոցում նախատեսել ավտոկայանատեղեր էլեկտրական տրանսպորտային միջոցների լիցքավորման համար:

ԻՆՎՈՂՌԳԻԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՎԱՐՈՒՄ

Առավելագույնի հասցրե՛ք Ձեր վառելիքի արդյունավետությունը՝ միաժամանակ օգնելով նվազեցնել արտանետումների քանակը՝ հետևելով հետևյալ ֆայլերին՝

- արագացրե՛ք և դանդաղեցրե՛ք Ձեր ընթացքը սահուն կերպով, երթևեկե՛ք հաստատուն արագությամբ:
- պարբերաբար փչե՛ք Ձեր անվաղողերը, փոխե՛ք մեկենայի յուղը և ստուգե՛ք ֆիլտրերը:
- ազատվե՛ք Ձեր տրանսպորտային միջոցում առկա ավելորդ քաշից:

Երացուցիչ տեղեկությունների համար այցելե՛ք fueleconomy.gov կայք:

ԻՐԱՎԱՊԱՅ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԻ ԿԱՆԳՆԵՑՆՈՒՄԸ

Իրավապահ մարմինների կողմից կանգնեցվելու դեպքում

- Միացրե՛ք Ձեր աջ շրջադարձային ազդանշանը՝ հաստատելու, որ տեսնում եմ ուստիկանին:
- Ամբողջովին տեղափոխվե՛ք դեպի աջ ճամփեզր, նույնիսկ եթե գտնվում եմ **carpool/HOV** գոտում: Հնարավորության դեպքում կանգ առե՛ք լավ լուսավորված վայրում:
- Անջատե՛ք ռադիոն:
- Մնացե՛ք Ձեր տրանսպորտային միջոցի ներսում, եթե ուստիկանի կողմից հրահանգված չէ դուրս գալ:
- Իջեցրե՛ք պատուհանները՝ Ձեր տրանսպորտային միջոցը կանգնեցնելուց հետո, մինչև ուստիկանը Ձեզ հետ կապ կհաստատի:
- Վարորդը և բոլոր ուղևորները պետք է իրենց ձեռքերը երևացող տեղում դնեն՝ նախքան ուստիկանի Ձեզ հետ կապ հաստատելը:

2024 թվականի հունվարի 1-ից իրավապահները պետք է նշեն երթևեկությունը կամ հետխոտնին կանգնեցնելու պատճառը՝ նախքան բրեյկան հետաքննության կամ ճանապարհային երթևեկության խախտման հետ կապված հարցաքննությունը սկսելը: Բացառություն է արվում, այն դեպքում, երբ սպան ուղղամտորեն կարծում է, որ պատճառները թաքցնելն

անհրաժեշտ է կյանքը կամ գույքը անմիջական սպառնալիքից պաշտպանելու համար: Կանգնեցնելու պատճառը պետք է գրավոր կերպով նշվի տրված ակտի կամ իրավապահ մարմինների կողմից լրացված հաշվետվության մեջ:

Ձեր իրավունքները՝ օրինապահ մարմինների կողմից կանգնեցվելու դեպքում

Եթե ոստիկանության աշխատակիցը թույլտվություն է խնդրում ինչ-որ բան անել, Դուք իրավունք ունեք մերժել: Սակայն, եթե Դուք մերժեք, իսկ ոստիկանության աշխատակիցը պնդի, որ իրենք, միևնույն է, պետք է անեն դա, Դուք իրավունք չունեք միջամտել նրանց գործողություններին: Օրինակ՝ ոստիկանության աշխատակիցը կարող է պահանջել խուզարկել Ձեր տրանսպորտային միջոցն ամբողջությամբ կամ մասամբ: Դուք իրավունք ունեք մերժել այս պահանջը, սակայն ոստիկանության աշխատակիցը ամեն դեպքում կարող է ունենալ օրինական լիազորություններ խուզարկելու Ձեր տրանսպորտային միջոցը որոշակի դեպքերում: Եթե Դուք չեք ցանկանում, որ ոստիկանության աշխատակիցը խուզարկի Ձեր տրանսպորտային միջոցը, Դուք պետք է հստակ ասեք, որ Դուք չեք տալիս Ձեր համաձայնությունը, սակայն Դուք իրավունք չունեք դիմադրելու կամ խոչընդոտելու ոստիկանության աշխատակցի գործողություններին, եթե նրանք ամեն դեպքում խուզարկում են Ձեր տրանսպորտային միջոցը:

Կանգնած տրանսպորտային միջոցի վարորդը, երբ կանգնեցվում է իրավապահ մարմինների կողմից, պետք է ներկայացնի վարորդական վկայականը, ապահովագրության և տրանսպորտային միջոցի հաշվառման վկայականները: Եթե վարորդը չներկայացնի այս փաստաթղթերը, ոստիկանության աշխատակիցները կարող են անցկացնել սահմանափակ խուզարկում: Ոստիկանության աշխատակիցը կարող է նաև պահանջել ուղևորների անունները կամ ինքնության հաստատում: Ուղևորները կարող են մերժել այս պահանջը, սակայն որոշ դեպքերում հնարավոր է ուղևորներին նույնականացնելու անհրաժեշտությունը լինի: Եթե ուղևորները չեն ցանկանում ներկայացնել իրենց անձը հաստատող փաստաթղթերը, նրանք պետք է հստակ հայտարարեն այդ մասին: Ուղևորները տրանսպորտային միջոցը կանգնեցնելու ժամանակ չպետք է խոչընդոտեն ոստիկանության աշխատակցի պարտականություններին, իսկ եթե ոստիկանության աշխատակիցը պահանջում է անձի հաստատում, ուղևորները չպետք է խոչընդոտեն ոստիկանության աշխատակցի գործողություններին: Երթևեկության կանգնեցման ժամանակ ոստիկանը կարող է վարորդից և բոլոր ուղևորներից պահանջել դուրս գալ կամ մնալ տրանսպորտային միջոցի մեջ: Եթե Ձեզնից պահանջում են դուրս գալ տրանսպորտից կամ մնալ ներսում, ապա պետք է ենթարկվեք:

Կալիֆոռնիայում միայն դաժնային իրավապահ մարմինները կարող են հարցնել Ձեր ներգաղթի կարգավիճակի մասին: Կալիֆոռնիայի օրենքն արգելում է նահանգային և տեղական ոստիկանության աշխատակիցներին՝ վարորդներին կամ ուղևորներին հարցնել նրանց ներգաղթի կարգավիճակի մասին: Եթե Կալիֆոռնիայի իրավապահները Ձեզ հարցնեն Ձեր ներգաղթի կարգավիճակի մասին, Դուք կարող եք հրաժարվել պատասխանելուց:

Ընդհանուր առմամբ, առաջին փոփոխությունը պատասխանում է վարորդների և ուղևորների՝ ոստիկանության հետ փոխհարաբերությունները հասարակական վայրերում ձայնագրելու իրավունքը: Եթե ձայնագրում եք, ապա պետք է անմիջապես պարզաբանեք դա: Դուք իրավունք չունեք խոչընդոտելու ոստիկանության աշխատակցի օրինական պարտականություններին հարկադիր կանգնեցման ժամանակ, և Դուք չպետք է մուտք գործեք քառնված տարածքներ՝ վերցնելու ձայնագրող սարք՝ առանց ոստիկանության աշխատակցի բույրավորության: Եթե Ձեր ձայնագրման գործողությունը չի խանգարում ոստիկանության աշխատակցին օրինական կերպով կատարել իր աշխատանքը, ոստիկանության աշխատակիցը չի կարող առգրավել Ձեր ձայնագրող սարքը, ջնջել ձայնագրությունը կամ ոչնչացնել սարքը միայն այն պատճառով, որ Դուք օգտագործում եք այն ձայնագրելու համար: Ընդհանուր առմամբ, Դուք նաև իրավունք ունեք մերժել բջջային հեռախոսը արգելափակումից հանելու կամ դրա գաղտնաբառը տրամադրելու պահանջը, թեև որոշ դեպքերում, օրինակ, եթե Դուք գտնվում եք պայմանական-վաղաժամկետ ազատման մեջ, հավանաբար, հարկադրված կլինեք ընդունել պահանջը: Վերջապես, ոչ մի պետական ծառայող չի կարող հաշվեհարդար տեսնել Ձեզ հետ միայն այն բանի համար, որ Դուք հրապարակավ ինչ-որ բան եք ձայնագրել:

Նույնիսկ եթե կարծում եք, որ Ձեր իրավունքները խախտել են, Դուք չպետք է ֆիզիկական դիմադրություն ցույց տաք կամ բռնության ենթարկեք ոստիկանության աշխատակցին: Եթե ոստիկանության աշխատակցի արարքը Ձեր կարծիքով խախտում է Ձեր իրավունքները, Դուք կարող եք արտահայտել Ձեր առարկությունը, բայց չպետք է ֆիզիկապես դիմադրեք: Յուրափանջյուր ու երթևեկության կանգնեցման ժամանակ ապահով լինելու իրավունք ունի: Ձեր և ոստիկանի անվտանգությունը կարող է վտանգվել, եթե ֆիզիկական դիմադրության կամ բռնության արդյունքում իրավիճակը սրվի:

Հասարակության բոլոր ներկայացուցիչներն իրավունք ունեն բողոք ներկայացնել ոստիկանության կամ իրավապահ մարմնի ցանկացած աշխատակցի դեմ, և պետական ոչ մի ծառայող իրավունք չունի դրա համար վրեժխնդիր լինելու: Դուք կարող եք բողոք ներկայացնել իրավապահ մարմնին, սրտեղ աշխատում է տվյալ ոստիկանության աշխատակիցը: Դուք իրավունք ունեք ազատ լինել խտրականությունից, որը հիմնված է Ձեր վաստակի կամ ենթադրյալ ռասայական պատկանելության, սեռի, մաշկի գույնի, էթնիկական պատկանելության, ազգային ծագման, տարիքի, կրոնի, գենդերային պատկանելության կամ ինքնարտահայտման ձևի, սեռական կողմնորոշման, մտավոր կամ ֆիզիկական թերության, առողջական վիճակի կամ բաղաձայնության վրա: Դուք ունեք նաև այլ իրավունքներ, որոնք երաշխավորված են Միացյալ Նահանգների և Կալիֆոռնիայի սահմանադրություններով, ինչպես նաև Կալիֆոռնիայի և դաժնային օրենքներով: Երբ բողոք եք ներկայացնում, գործակալությունը, որտեղ աշխատում է աշխատակիցը, պետք է ռաուսմնասիրի բողոքը: Կալիֆոռնիայի իրավապահ մարմինների կոնտակտային տեղեկատվության հղումները կարող եք գտնել հետևյալ հասցեով՝ post.ca.gov/le-agencies:

DMV ՏԵՐՄԻՆԱԿՆԵՐԸ

Առաջարկում են Հարմարավետ Գործարքներ

Հասանելի են՝
Մթերային խանութներում
DMV Գրասենյակներում

Գտե՛ք տերմինալ Ձեր
մոտակայքում
dmv.ca.gov/kiosks

- ✓ Երկարաձգե՛ք Ձեր տրանսպորտային միջոցի գրանցումը
- ✓ Ստացե՛ք փոխարինված գրանցման փաթեթ կամ կաշուն պիտակը
- ✓ Ներկայացրե՛ք ապահովագրության վկայականը
- ✓ Իմե՛ք պլանավորված անգործունակության (PNO) կարգավիճակի համար
- ✓ Ձեռք բերե՛ք Ձեր վարորդական պատմությունը և տրանսպորտային միջոցի տվյալները
- ✓ Վարորդական վկայականի երկարաձգում կամ փոխարինում և ավելին...

ԲԱԺԻՆ 7. Ծանապարհային երթևեկության օրենքները եւ կանոնները

ԵՐԹԼԵԿՈՒԹՅԱՆ ՆՍԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆ

Ծանապարհային ազդանշաններին կամ նշաններին մոտ եղած ժամանակ կամ մոտենալիս՝ զիջե՛ք հետևողներին, հեծանվորդներին և մոտակա այլ տրանսպորտային միջոցներին, որոնք կարող են հանապարհի առավելություն ունենալ: Տե՛ս «Երթևեկության առավելության կանոններ. ո՞վ է առաջինը»՝ այս բաժնում:

Ծանապարհային ազդանշաններ

Հոծ կարմիր լույս

Լուսացույցի կարմիր լույսը նշանակում է՝ կանգ առնել (STOP):

Կարմիր լույսի ներքո կարող եք աջ շրջադարձ կատարել, եթե՝

- Ձկա NO TURN ON RED (Կարմիրի միացում չկա) նշան
- Դուք կանգ եք առնում կանգառի կամ սահմանափակման գծի մոտ, զիջում եք հետևողներին և շրջվում, երբ ապահով է:

Կարմիր սլաֆ

Կարմիր սլաֆը նշանակում է՝ Կանգ Առ: Կարմիր սլաֆի ներքո շրջադարձ մի կատարե՛ք: Տեղից մի շարժվե՛ք, մինչև չվառվի կանաչ լույսը կամ չհայտնվի կանաչ սլաֆը:

Թարթող կարմիր լույս

Լուսացույցի թարթող կարմիր լույսը նշանակում է՝ Կանգ Առ: Կանգ առնելուց հետո կարող եք շարժվել, երբ ապահով է:

Հոծ դեղին լույս

Լուսացույցի դեղին լույսը նշանակում է՝ Զգուշացե՛ք: Լույսը շուտով կարմիր է դառնաու: Դեղին լույսը տեսնելիս կանգ առե՛ք, եթե անվտանգ է: Եթե կանգ առնելն անվտանգ չէ, զգուշորեն անցե՛ք խաչմերուկը:

Դեղին սլաֆ

Դեղին սլաֆը նշանակում է, որ շրջադարձ կատարելու «պատշաճությամբ» ժամանակը ապավում է: Շուտով ազդանշանը կվառվի: Եթե չե՛ք կարող ապահով կանգ առնել կամ արդեն խաչմերուկում եք, զգուշորեն կատարե՛ք Ձեր շրջադարձը: Ուշադրություն դարձրե՛ք հաջորդ ազդանշանին: Կարող է լինել՝

- Լուսացույցի կանաչ կամ կարմիր լույս:
- Կարմիր սլաֆ

Թարթող դեղին լույս

Լուսացույցի թարթող դեղին լույսը նախագգուշացում է՝ ԳՈՐԾԵՔ-ԶԳՈՒՇՈՐՆԵՆ: Դանդաղեցրե՛ք Ձեր ընթացքը և զգո՛ւ եղե՛ք: Պետք է չե՛կանգ առնե՛լ:

Թարթող դեղին սլաֆ

Դուք կարող ե՛ք շարժվել, բայց Ձեր շրջապարձը պաշտպանված է մնացյալ երթևեկությունից: Հանդիպակաց երթևեկությանը զիջելուց հետո շարունակե՛ք զգուշորեն թե՛քվել ձախ:

Հոծ կանաչ լույս

Լուսացույցի կանաչ լույսը նշանակում է՝ ԳՆԱՅՅԵՔ: Դուք դեռ պետք է կանգ առնե՛ք խաչմերուկում գտնվող ցանկացած տրանսպորտային միջոցի, հեծանվորդի կամ հետխոտնի համար: Շարունակե՛ք միայն այն դեպքում, եթե ունե՛ք բավարար տարածք՝ առանց վտանգ ներկայացնելու հանդիպակաց մե՛քենայի, հեծանվորդի կամ հետխոտնի համար: Մուտք մի գործե՛ք խաչմերուկ, եթե չե՛ք հասցնելու այն ամբողջությամբ հատել մինչև լուսացույցի կարմիր լույսի վառվելը:

Կանաչ սլաֆ

Կանաչ սլաֆը նշանակում է ԳՆԱՅՅԵՔ այն ուղղությամբ, որին ուղղված է սլաֆը: Կանաչ սլաֆը թույլ է տալիս «պաշտպանված» շրջապարձ կատարել: Մոտեցող տրանսպորտային միջոցները կանգ են առնում կարմիր լույսի ներքո:

Երբ լուսացույցը չի աշխատում

Երբ լուսացույցը չի աշխատում, կանգ առե՛ք այնպես, ինչպես կարծվե՛իք, եթե խաչմերուկը բոլոր ուղղություններով կառավարվեր STOP (կանգ) նշաններով: Այնուհետև զգուշորեն շարունակե՛ք Ձեր ընթացքը, երբ անվտանգ է:

Հետիոտների ազդանշաններ կամ նշաններ

WALK (ՔԱՅԼԵ) կամ Քայլող Մարդ
Կարող եմ փողոցն անցնել:

DON'T WALK (Մի՛ Քայլե) կամ Բարձրացված Ձեռք
Չի կարելի փողոցն անցնել:

Թարթող **DON'T WALK** (Մի՛ Քայլե) կամ քարթող Բարձրացված Ձեռք
Մի՛ սխեմ անցնել փողոցը: Շուտով լուսացույցի լույսը կփոխվի:
Վարորդները պետք է զիջեն հետիոտներին, նույնիսկ եթե **DON'T WALK**
WALK (Մի՛ Քայլե) լույսը քարթում է:

Թվեր
Թվերը հաշվում են, թե քանի վայրկյան է մնացել փողոցն անցնելու
համար:

Անկյունագծային Անցում

Դրանք խաչաձև և անկյունագծային անցումներ են, որոնք
հետիոտներին թույլ են տալիս միաժամանակ անցնել խաչմերուկը
ցանկացած ուղղությամբ: Անցե՛ք միայն այն ժամանակ, երբ **WALK**
(ՔԱՅԼԵ) ազդանշանը թույլ է տալիս:

Չայներ

Չայները, ինչպիսիք են ձայնային ազդանշանը, ծվլլոցը կամ
բանավոր հաղորդագրությունները, օգնում են կույր կամ
տեսողության խնդիրներ ունեցող հետիոտներին անցնել փողոցը:

Հետիոտնային կտրակ

Օգտագործվում է **WALK** (ՔԱՅԼԵ) կամ Քայլող Մարդ ազդանշանը:

Հետիոտնային ազդանշաններ չկան

Եթե հետիոտների համար նախատեսված ազդանշաններ չկան, ապա
հետևե՛ք երթևեկությունը կարգավորող լուսացույցին:

Նշաններ

Հետևե՛ք բոլոր նախագրուշական նշաններին՝ անկախ դրանց ձևից և գույնից:

STOP (կանգ) նշան

Նախքան հետիոտնային անցում մտնելը կամ սահմանային գծի մոտ
կանգ առե՛ք: Եթե հետիոտնային անցում կամ սահմանային գիծ չկա,
կանգ առե՛ք նախքան խաչմերուկ մտնելը: Առաջ շարժվելուց առաջ
ստուգե՛ք երթևեկությունը՝ բոլոր ուղղություններով:

Կարմիր **YIELD** (Զիջել) նշան

Դանդաղեցրե՛ք Ձեր ընթացքը և պատրաստ եղե՛ք անհրաժեշտության
դեպքում կանգ առնել, որպեսզի նախքան Ձեր շարժումակելը
ցանկացած տրանսպորտային միջոց, հեծանվորդ կամ հետիոտն
անցի:

Կարմիր և սպիտակ կարգավորիչ նշաններ

Հետադարձն արգելվում է

Ձախ Երջադարձն արգելվում է

Աջ Երջադարձն արգելվում է

Սպիտակ կարգավորիչ նշաններ

Երկկողմ երթևեկությունն առջևում

Կայանումն Արգելվում է Ցանկացած

Չիջեք վերև ընթացող րթևեկությունը

Միակողմ հանադարի

Միայն վթարային ավտակայանատեղի

Երջադարձերն արգելվում են

Ձախ Երջադարձի առավելություն կանաչ լույսի

Արգելվում է վազանցել

Միակողմ հանադարի

Միայն ձախ Երջադարձ

Ձախ Երջադարձ կամ հետադարձ

Մի՛ փակեք խաչմերուկները

Դանդաղ երթևեկությունը ընթացե՛ք աջ

Ընթացե՛ք աջ կողմով

3 ուղի

Ճանապարհաճինարարության և տեխնիկական սպասարկման նշաններ

Երթևեկի միաձուլումն դեպի ձախ

Առջևում հանադարիչը փակ է

Առջևում հանադարիչային տեխնիկա է

Առջևում

Ճամփեզրի աշխատանք

Հրահանգող նշաններ

Օդանավակայան

Դահուկային կայան

Հանգստի գոտի 1 մղոնից

Վտանգավոր բեռների
ցուցանակներ

Դանդաղընթաց
տրանսպորտային միջոց

Նախագուշակող նշաններ

Թաց ժամանակ
սայրաբուն է

Միաձուլվող
երթևեկություն

Բաժանարարով
մայրուղի

Երկկողմանի
երթևեկություն

Գոտին
ավարտվում է

Բաժանարարով
մայրուղու վերջը

Առջևում երթևեկությունը
կարգավորող լուսացույցներ են

Հետիտոնային
անցում

Ավելացված գոտի

Խաչմերուկ

Առջևում «Կանգ առ» է

Զիջե՛ք հանապարհը

Ուղղորդիչ սլաք

Ուղրան

Դ-աձև խաչմերուկում

Ուղրան հանապարհ

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար այցելե՛ք
dot.ca.gov.

Կարմիր և սպիտակ կարգավորիչ նշան
Հետևե՛ք նշանի հրահանգին: Օրինակ՝ DO NOT ENTER նշանը
ցույց է տալիս՝ չի կարելի մտնել այն հանապարհը կամ իջատեղը,
որտեղ նշանը տեղադրված է:

WRONG WAY նշան

Եթե շարժվում ե՛ք երթևեկությանը հակառակ ուղղությամբ,
կարող ե՛ք հանդիպել DO NOT ENTER, և WRONG WAY
նշաններին: Երբ անվտանգ է, դուրս եկե՛ք կամ շրջվե՛ք: Եթե գիշերն
է՛ք տրանսպորտային միջոց վարում, կարող ե՛ք հասկանալ, որ սխալ
հանապարհով ե՛ք գնում, եթե հանապարհի արտացոլիչները կարմիր
վալը են տալիս Ձեր ցողալապտերների լայսի ներքո:

Կարմիր շրջան՝ կարմիր գծով

Շրջանի ներսի նկարը ցույց է տալիս այն, ինչ դուք չե՛ք կարող
անել, և այն կարող է նվազեցնել բառերով:

Դեղին և սև շրջանածև նշան կամ խաչածև նշան
Դուք մոտենում ե՛ք երկաթուղու գծանցին: Նայե՛ք, լսե՛ք,
դանդաղեցրե՛ք ընթացքը և պատրաստվե՛ք կանգ առնելու: Թույլ
տվե՛ք գնացներին անցնել՝ մինչև Ձեր ընթացքը շարունակելը:

Երկաթուղային գծանցներից շատերը հաս ունեն կապույտ և
սպիտակ նշան, որը ցույց է տալիս, թե ինչ անել, եթե արտակարգ
իրավիճակ է ստեղծվել երկաթուղային գծերի մոտ կամ դրանց վրա,
կամ եթե Ձեր տրանսպորտային միջոցը լավ է երկաթուղային
գծերի վրա:

5-անկյուն նշան

Դուք դպրոցի մոտ ե՛ք: Դանդաղ ֆեեք և կանգ առե՛ք անցումում
երեխաների համար :

Շեղանկյունածև նշան:

Այս նշանները նախագգուշացնում են Ձեզ հանապարհի
առանձնահատուկ պայմանների և առաջիկա վտանգների մասին:

Սպիտակ ուղղանկյուն նշան

Այս նշանները հաղորդում են շատ կարևոր կանոնների մասին, որոնց
պետք է հետևել:

Նախագգուշացնող նշաններ

Այս նշանները նախագգուշացնում են հետիոտների, հեծանվորդներին, դպրոցներին, խաղահրապարակներին, դպրոցական ավտոբուսներին և դպրոցական ուղևորների գոտիներին առնչվող պայմանների մասին:

Նշանների մասին լրացուցիչ տեղեկությունների համար այցելե՛ք՝ dot.ca.gov/programs/safety-programs/sign-charts:

ԵՐԹԵՎԵԿՈՒԹՅԱՆ ԱՌՍՎԵԼՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆԵՆԵՐ. Ո՞Վ Է ԱՌՍՁԻՆԸ:

Երթևեկության առավելության կանոնները օգնում են Ձեզ հասկանալ, թե ով պետք է առաջինն անցնի այն իրավիճակներում, երբ հաճապարհին հանդիպում են տրանսպորտային միջոցներ, հետիոտներ և հեծանվորդներ: Տրանսպորտային միջոցն, որն առաջինն է հասնում խաչմերուկ ունի երթևեկության առավելության Այլ տրանսպորտային միջոցներն ու հեծանվորդները պետք է սպասեն երթևեկության առավելության ունեցող անձին: Երբեք մի ակնկալեք, որ մյուս վարորդները կզիջեն Ձեզ իրենց երթևեկության առավելությունը: Հրաժարվեք Ձեր երթևեկության առավելությունից, եթե դա կօգնի կանխել բախումները:

Խաչմերուկներ

Խաչմերուկն այնպիսի տեղում է, որտեղ մի հաճապարհի հանդիպում է մեկ այլ հաճապարհի: Վերահսկվող խաչմերուկներն ունեն հաճապարհային նշաններ կամ լուսացույցներ: Չվերահսկվող և փակ տեսադաշտ ունեցող խաչմերուկները՝ ոչ: Նախքան խաչմերուկ մտնելը հայեք ձախ, աջ և առաջ՝ տրանսպորտային միջոցների, հեծանվորդների և հետիոտների առկայությունը ստուգելու համար: Պատրաստ եղեք դանդաղեցնել Ձեր ընթացքը կամ անհրաժեշտության դեպքում կանգ առնել: Հետևիոտները միշտ երթևեկության առավելություն ունեն: Խաչմերուկներում երթևեկության առավելության մի ֆանի կանոն՝

- **STOP** կամ **YIELD** նշանների բացակայության դեպքում երթևեկության առավելության ունի այնտրանսպորտային միջոցն, որն առաջինն է հասնում խաչմերուկ: Սակայն, եթե տրանսպորտային միջոցը կամ հեծանվորդ խաչմերուկ է հասնում Ձեզ հետ միաժամանակ, Ձեր երթևեկության առավելությունը զիջեք Ձեր աջ կողմից ընթացող տրանսպորտային միջոցին կամ հեծանվորդին: Եթե մոտենում եք **stop** նշանի, և բոլոր չորս անկյուններում **stop** նշաններ կան, հախ կանգ առեք և այնուհետև շարունակեք ըստ վերը ներկայացվածի:
- Առանց **STOP** կամ **YIELD** նշանների **T**-աձև խաչմերուկներ. հաճապարհով անցնող տրանսպորտային միջոցները, հեծանվորդները և հետիոտները, որոնք շարունակում են շարժվել ուղիղ, ունեն երթևեկության առավելություն:
- Ձախ թեփվելիս ստուգեք հետիոտների առկայությունը: Երթևեկության առավելությունը զիջեք մոտեցող ցանկացած տրանսպորտային միջոցի, որը, բավականին մոտ լինելով, կարող է վտանգ ներկայացնել:
- Աջ շրջադարձ. միշտ ստուգեք փողոցը հատող հետիոտների և Ձեր կողմին՝ մոտոցիկլետների ու հեծանվորդների առկայությունը:
- Լուսացույցի կանաչ լույս. գգուճորեն շարունակեք Ձեր ընթացքը: Հետևիոտներն առավելություն ունեն:
- Մոտեցող երթևեկության. երթևեկության մտնելիս պետք է գգույճ վարվել և զիջել երթևեկությանը նրանց, ովքեր արդեն այդ գոտում են: Օրենքին արգելում է կանգ առնել կամ արգելափակել այն խաչմերուկը, որտեղ բավարար տեղ չկա ամբողջությամբ անցնելու համար մինչև լուսացույցի կարմիր դառնալը:

Շրջանաձև խաչմերուկներ

Շրջանաձև խաչմերուկներում երթևեկությունն ընթանում է կենտրոնական հատվածի շուրջ մեկ ուղղությամբ:

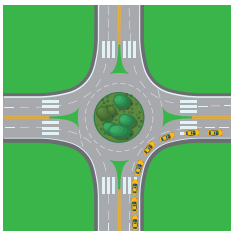
Ինչպես օգտագործել շրջանաձև խաչմերուկները

1. Մտնելով զանազան երթուղիներից միջոցի ընթացքը:
2. Ձիջե՛ք բոլորին, ովքեր արդեն շրջանաձև խաչմերուկում են:
3. Մուտք գործե՛ք աջ ուղղությամբ այն ժամանակ, երբ բավարար տարածություն կա երթևեկող տրանսպորտային միջոցների միջև հոսքին անվտանգ միաձուլվելու համար:
4. Հետևե՛ք Ձեզ ուղղորդող նշաններին ու գոտու գծանշումներին:
5. Երթևեկե՛ք ժամացույցի սլաքին հակառակ ուղղությամբ: Կանգ մի առե՛ք և մի վազանցե՛ք:
6. Ազդանշան ավել երթևեկության գոտին փոխելիս կամ երթևեկության գոտուց դուրս գալիս:
7. Եթե չհասցնե՛ք դուրս գալ, շարունակե՛ք պտտվել կենտրոնական հատվածի շուրջը՝ մինչև կրկին հայտնվե՛ք ելքի մոտ:

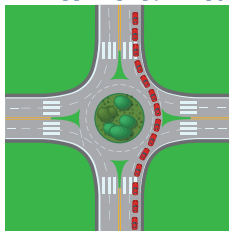
Եթե շրջանաձև խաչմերուկը բազմաթիվ գոտիներ ունի, ընտրե՛ք Ձեր մուտքի կամ ելքի գոտին՝ ելնելով Ձեր նպատակակետից: Յուրջ է տրված ներքևի նկարում: Որպեսզի

1. Կատարե՛ք աջ շրջադարձ (դեղին մե՛կենա), ընտրե՛ք աջակողմյան գոտին և դուրս ելե՛ք աջակողմյան գոտիով:
2. Գնացե՛ք ուղիղ (կարմիր մե՛կենա), ընտրե՛ք ցանկացած գոտի: Դուրս ելե՛ք այն գոտուց, որով մտել ե՛ք:
3. Թե՛քվե՛ք ձախ: Մուտք գործե՛ք և շարունակե՛ք վարել, մինչև հասնե՛ք Ձեր ընտրած ուղղության ելքին (կապույտ մե՛կենա):

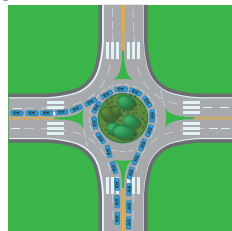
Շրջանաձև երթևեկության օրինակներ

Աջ շրջադարձ

Ուղիղ

Ձախ շրջադարձ

Հետիոտներ

Նրանք համարվում են հետիոտներ կամ ֆանապարհի խոցելի օգտատերեր:

- Քայլող մարդ
- Մարդ, ով ֆանապարհադրում է ոչ թե մեքենայով կամ հեծանիվով, մեկ այլ միջոցով: Ներառյալ՝ չմուշկները, սֆեյթբորդերը և այլն:
- Հետիոտն է համարվում նաև այն հաճմանդաճը, ով տեղափոխվում է եռանիվ հեծանիվով կամ կվադրոցիկով:

Եռանիվ հեծանիվ

Կվադրոցիկ

Ստանդարտ անվասայլակ

Էլեկտրական անվասայլակ

Թեև հետիոտները երթևեկության առավելություն ունեն, նրանք նույնպես պետք է հետևեն ֆանապարհային երթևեկության կանոններին:

Անկախ նրանից, թե հետիոտնը անցումով է անցնում, թե ոչ, Դուք պետք է զգույշ լինեք, դանդաղեցնեք Ձեր արագությունը կամ կանգ առնեք, որպեսզի հետիոտնը ապահով կերպով անցնի անցումը:

Այլ բաներ, որոնց մասին պետք է հիշել.

- Մի վազանցեք հետիոտնային անցումի մոտ կանգնած ոչ մի տրանսպորտային միջոցի: Դուք կարող եք չստեսնել փողոցն անցնող հետիոտնին:
- Հիշեք, եթե հետիոտնը հայացքը ձեզ է ուղղում, ապա նա պատրաստ է հատել փողոցը: Ճանապարհը զիջեք հետիոտնին:
- Միշտ բավականաչափ ժամանակ տվեք հետիոտներին փողոցն ապահով հատելու համար, քանի որ դրանք խմբեր, ինչպիսիք են՝ տարեցները, փոքր երեխաներ ունեցող մարդիկ և հաճմանդաճություն ունեցող մարդիկ կարող են լրացուցիչ ժամանակի կարիք ունենալ:

Հետիոտնային անցումներ

Հետիոտնային անցումը փողոցի այն մասն է, որը նախատեսված է հետիոտների երթևեկության համար: Հետիոտնային անցումները հաճախ գծանշված են սպիտակ գծերով: Դպրոցական անցումներ կարող է ունենալ դեղին հետիոտնային գծեր: Ոչ բոլոր հետիոտնային անցումներն են նշված:

Գծանշված կամ ոչ գծանշված անցումներում հետիոտները երթևեկության առավելություն ունեն: Եթե նախֆան հետիոտնային անցումը սահմանային գիծ կա, կանգ առեք սահմանագծի մոտ և թույլ տվեք հետիոտներին անցնել փողոցը:

Որոշ հետիոտնային անցումներ ունեն թարթող լույսեր: Անկախ նրանից՝ լույսերը թարթում են, թե ոչ, ստուգեք հետիոտների առկայությունը և պատրաստ եղեք կանգ առնելու:

Կույր Հետիոտներ

Ուղեկցող շինք կամ սպիտակ ձեռնափայտեր օգտագործող հետիոտները միշտ երթևեկության առավելություն ունեն։ Այդ հետիոտները մասամբ կամ լրիվ կույր են։ Զգույշ եղե՛ք, երբ շրջապարձ կատարելիս կամ հետընթաց շարժվելիս։ Սա հատկապես կարևոր է, երբ Դուք իբրիպային կամ էլեկտրական մեքենա ե՛ք վարում, քանի որ կույր հետիոտները հույսը դնում են ձայնի վրա՝ իմանալու, արդյո՞ք մոտակայքում կա տրանսպորտային միջոց։

- Տրանսպորտային միջոցը մի կանգնեցրե՛ք հետիոտնային անցման մեջտեղում։ Դա կարող է ստիպել կույր հետիոտնին շեղվել հետիոտնային անցումից։
- Կույր հետիոտնին ձայնային ազդանշան մի տվե՛ք։
- Երբ կույրը բաժում է իր ձեռնափայտը և խաչմերուկից հեռանում, այս ժեստը սովորաբար նշանակում է, որ Դուք կարող ե՛ք գնալ։

Լեռնային հանապարհներ

Երբ երկու տրանսպորտային միջոցներ հանդիպեն գաղիքով , նեղ հանապարհի վրա, և ոչ մի տրանսպորտային միջոց չկարողանա անցնել, ապա դեպի վերև նայող տրանսպորտային միջոցը ունի երթևեկության առավելություն։ Զառիվայր ընթացող մեքենան բլրով հետընթաց շարժվելիս ավելի շատ է վերահսկում իրավիճակը։ Դեպի ներքև նայող տրանսպորտային միջոցը պետք է հետընթաց շարժվի այնքան, մինչև դեպի վերև նայող տրանսպորտային միջոցը կարողանա անցնել։

ԱՅՍ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ՇԵՏ ՄԻԱՄԻՆ ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՎ ԵՐԹԼԵԿԵԼ

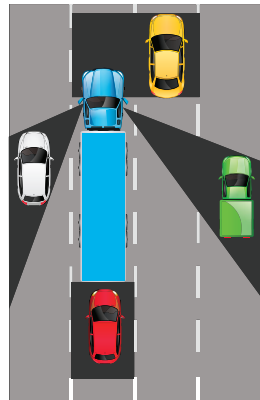
Վարորդները պետք է կիսեն հանապարհը այլ տրանսպորտային միջոցների, հետիոտների, հեծանվորդների, հանապարհային աշխատողների և խոճոր մեքենաների հետ։

Կույր գոտիներ

Խոճոր տրանսպորտային միջոցների և բեռնատարների վարորդներն իրենց առջև ավելի լայն տեսադաշտ ունեն և ավելի մեծ հայելիներ։ Բայց դրանք ունեն հսկայական մեծ կույր գոտիներ, որոնք հսկայական են **No Zones**: Այս տարածքներում Ձեր մեքենան կարող է անհետանալ մեծ մեքենայի կամ բեռնատարի վարորդի տեսադաշտից։ Երբ Դուք չե՛ք կարողանում տեսնել բեռնատարի կողային հայելիները, ուրեմն բեռնատարի վարորդը չի կարող տեսնել Ձեզ։

Արգելակում

Մեծ տրանսպորտային միջոցները կամ առևտրային բեռնատարները արգելակվելու համար ավելի երկար ժամանակ է հարկավոր, քան նույն արագությանը ընթացող մեքենաները։ Ճանապարհորդելիս նրանք լրացուցիչ տարածություն են ստեղծում իրենց տրանսպորտային միջոցի առջև, որպեսզի օգտագործեն այն, երբ հանկարծ արգելակվելու կարիք լինի։ Ժամում 55 մղոն արագությանը ընթացող մարդատար ավտոմեքենան արգելակվելու համար հարկավոր է միջին հաճավով 300 ֆուտ տարածություն։ Սակայն նույն արագությանը ընթացող մեծ բեռնատարը արգելակվելու համար կարող է պահանջվել մինչև 400 ֆուտ տարածություն։ Որքան ծանր է մեքենան և որքան արագ է այն շարժվում, այնքան

Այս նկարում առկա սովորաբար հատվածները բեռնատարի վարորդի կույր կետերն են։

ավելի երկար է տևում անվտանգ արգելակելը, ուստի բեռնված բեռնատարին ավելի երկար ժամանակ կայանհանջվի կանգ առնել, քան դատարկ բեռնատարին: Մի ընթացքում մեծ բեռնատարի առջևում և հանկարծակի դանդաղեցրեք մեքենայի ընթացքը կամ արգելակեք: Բեռնատարի վարորդը չի կարող այնքան արագ արգելակել բեռնատարը, որպեսզի չբախվի մեքենային:

Երջադարձ

Երբ որևէ տրանսպորտային միջոց երջադարձ է կատարում, հետևի անվտանգության ավելի կարճ տարածություն են անցնում, քան առջևի անվտանգությունը: Որքան երկար է մեքենան, այնքան մեծ է այդ մեքենայի երջադարձի հետագծի տարբերությունը: Ահա թե ինչու մեծ տրանսպորտային միջոցների և բեռնատարների վարորդները հաճախ ստիպված են լինում մեծ երջագիծ վերցնել՝ աջ երջադարձ կատարելու համար: Երբ շարժվում եք մեծ բեռնատարի հետևից, վազանց կատարելուց առաջ նայեք նրա երջադարձի ազդանշաններին: Կարող է թվալ, թե ձախ է թեփվում, բայց իրականում կարող է ձախից լայն երջան վերցնել՝ աջ թեփվելու համար:

Մանևր

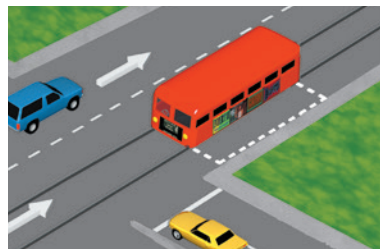
Նույն տրանսպորտային միջոցներն ու բեռնատարները մարդատար մեքենաների նման հեշտ չեն մանևրում: Մեկ ուղղությամբ 4 կամ ավելի գոտիներ ունեցող բաժանարար գոտիով ավտոմայրուղիների վրա այդ տրանսպորտային միջոցները կարող են երթևեկել աջ գոտուց ամենահեռու երկու գոտիներով: Նույն տրանսպորտային միջոցներին և բեռնատարներին մոտ վարելիս՝

- Մի՛ վախե՛ք գոտիներն ուղիղ նրանց դիմաց՝ ելքի կամ երջադարձի հասնելու համար:
- Մի՛ ֆե՛ք նրանց կողքով ավելի երկար, քան անհրաժեշտ է: Նույն տրանսպորտային միջոցը վազանցե՛ք միշտ ձախից: Նույն տրանսպորտային միջոցը կամ բեռնատարը անցնելուց հետո շարժվե՛ք դրա առջևից: Նույն տրանսպորտային միջոցի կողքին շարժվելը վարորդի համար դժվարացնում է հանապարհին առկա վտանգներից խուսափելու:
- Մի՛ հետևե՛ք շատ մոտ տարածությունից: Շատ մոտ տարածությունից հետևելը նվազեցնում է մեքենայի անվտանգ հեռավորությունը:
- Մի՛ թերագնահատե՛ք դրանց չափն ու արագությունը, քանի որ հաճախ խաբուսիկ տպավորություն է ստեղծվում, որ դրանք ավելի դանդաղ են ընթանում:

Ավտոբուսներ, Տրամվայներ և Տրոլեյբուսներ

Անվտանգության գոտիները տարածքներ են, որոնք առանձնացված են ավտոբուսների, տրամվայների և տրոլեյբուսի սպասող հետիոտների համար: Անվտանգության գոտիները նշվում են հանապարհի վրա առկա ռելեֆային կոճակներով կամ մարկերներով: Մի՛ վարե՛ք տրանսպորտային միջոցը անվտանգության գոտու միջով՝ անկախ հանգամանքներից:

Երբ ավտոբուսը, տրամվայը կամ տրոլեյբուսը արգելակել է անվտանգության գոտում կամ լուսացույցի մոտ, դուք կարող եք անցնել այն 10 մրոն/ժ-ը չզերագանցող արագությամբ:

Անվտանգության գոտիները գծանշված են սպիտակ կետագծերով:

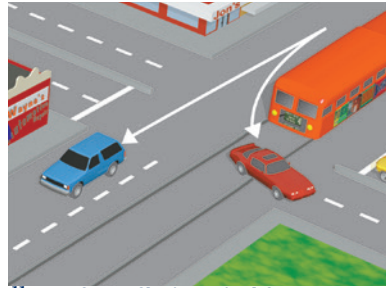
Երբեք ձախից մի վազանցեք արագընթաց ներքաղաքային զնացքը կամ տրամվայը՝ անկախ վերջինիս շարժման մեջ կամ կանգնած լինելու հանգամանքից, եթե

- Երբ երկաթգծերն այնքան մոտ են աջ կողմին, որ ուղևորատար մեքենան այն չի կարող վազանցել աջից:
- Դուք չեք գտնվում միակողմանի փողոցում:
- Ճանապարհային ոստիկանը չի պահանջում , որպեսզի Դուք ձախից անցնեք:

Արագընթաց ներքաղաքային զնացքներ

Հանրային հանապարհներին արագընթաց ներքաղաքային զնացքներն ունեն նույն իրավունքներն ու պարտականությունները՝ ինչ մյուս տրանսպորտային միջոցները: Ճանապարհին արագընթաց ներքաղաքային զնացքների հետ անվտանգ կիսելու համար.

- Տեղեկացեք, թե որտեղ են նրանք գործում: Ենթերը, ծառերը և այլ օբյեկտներ փակում են տրամվայի վարորդի տեսադաշտը:
- Երբեք շրջադարձ մի կատարեք մոտեցող արագընթաց ներքաղաքային զնացքի առջևից:
- Պահպանեք անվտանգ հեռավորություն:
- Արագընթաց ներքաղաքային զնացքի գծերը հատելիս ստուգեք՝ արդյո՞ք այն չի մոտենում: Երջադարձը կատարեք միայն այն ժամանակ, երբ հանապարհային լուսացույցը թույլ է տալիս դա անել: Արագընթաց ներքաղաքային զնացքները կարող են փակել լուսացույցները:

Արագընթաց ներքաղաքային զնացքների առջևից շրջադարձ մի կատարեք:

Մոտոցիկլետներ

Մոտոցիկլավարները նույն իրավունքներն ու պարտականություններն ունեն՝ ինչ այլ տրանսպորտային միջոց վարողները: Մոտոցիկլավարների հետ անվտանգ համատեղ երթևեկելու համար.

- Ստուգեք մոտոցիկլետների առկայությունը և օգտագործեք Ձեր հայելիները, երբ գտնի եք փոխում կամ հանապարհ եք մտնում: Մոտոցիկլետներն ավելի փոքր են չափերով և ավելի դժվար տեսանելի են, ուստի դրանք հեշտությամբ հայտնվում են տրանսպորտային միջոցների կույր գոտիներում:
- Մոտոցիկլետի հետևից ընթանալիս 3 վայրկյանի չափ տարածություն պահպանեք: Այս տարածությունը կօգնի Ձեզ խուսափել մոտոցիկլավարին հարվածելուց, եթե նա հանկարծակի արգելակի կամ ընկնի:
- Հնարավորության դեպքում մոտոցիկլետին արամադրեք ամբողջ գոտին: Մոտոցիկլետների հետ նույն գոտով ընթանալն օրինական է, այն կոչվում է գոտու բաժանում:
- Երբեք մի փորձեք Ձեզ հետ նույն գոտում գտնվող մոտոցիկլետին վազանցել:
- Երթևեկի մտ Ձեր դուռը բացելուց առաջ ստուգեք մոտոցիկլավարների առկայությունը:
- Հնարավորության դեպքում տեղավախժվեք Ձեր գոտու մի կողմ, որպեսզի մոտոցիկլավարներին վազանցելու համար ավելի շատ տեղ հասկացնեք:

Ճանապարհային պայմանները կարող են պատճառ հանդիսանալ, որպեսզի մոտոցիկլավարները հանկարծ փոխեն արագությունը կամ ուղղությունը:

Արտակարգ իրավիճակների մեքենաներ

Դուք պետք է հանապարհը զիջեք ոստիկանական, հրեջջ, շտապ օգնության և այլ արտակարգ իրավիճակների մեքենաներ, որոնք կիրառում են շշուկի ձայնը կամ կարմիր լույսեր: Արգելակելու կանոններին չհետևելը կարող է հանգեցնել տուգանքի:

Ճանապարհը զիջեք արտակարգ իրավիճակների մեքենաներին:

Շարժվեք դեպի հանապարհի աջ եզրը և կանգ առեք, մինչև արտակարգ իրավիճակների տրանսպորտային միջոցը(ները) կանցնի(են):

Թարթող վրթարային ազդանշանային լույսերով անւարժ արտակարգ իրավիճակների մեքենային մոտենալիս՝ շարժվեք դեպի եզրագիծը և դանդաղեցրեք արագությունը:

Եթե Դուք գտնվում եք խաչմերուկում, երբ տեսնում եք արտակարգ իրավիճակների մեքենա, շարունակեք անցնել խաչմերուկով: Քեք աջ, երբ ապահով է, և կանգ առեք:

Հետևեք հանապարհային ոստիկանի, իրավապահ մարմինների աշխատակցի կամ հրեջջի կողմից տրված ցանկացած հրահանգի, հրամանի կամ ազդանշանի: Հետևեք նրանց հրամաններին, հույնիսկ եթե դրանք հակասում են առկա նշաններին, ազդանշաններին կամ օրենքներին:

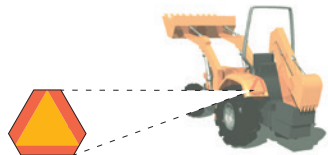
Օրենքով արգելվում է **300** ֆուտից ավելի մոտենալ հրեջջ ծառայության, ոստիկանության, շտապ օգնության կամ այլ արտակարգ իրավիճակների մեքենայի, երբ նրանց շշուկների ձայնը կամ բարթող լույսերը միացված են

Դուք կարող եք ձեռքառնել, եթե վարում եք դեպի հրդեհի, բախման կամ այլ աղետի վայր: Դա անելիս Դուք խոչընդոտում եք հրեջջներին, շտապօգնության անձակագմին կամ փրկարարական և արտակարգ իրավիճակների մյուս աշխատակիցներին:

Դանդաղ շարժվող տրանսպորտային միջոցներ:

Երթևեկություն մտնելիս իրենց ընթացքը արագացնելու համար նրանցից կարող է ավելի երկար ժամանակ պահանջվել: Մեծ բեռնատարները, հեծանվայինները և որոշ մեքենաներ կորցնում են արագությունը երկար կամ գաղիքափ բլուրների վրա:

Դանդաղ ընթացող որոշ մեքենաներ ունեն նարնջագույն և կարմիր եռանկյունիներ իրենց հետևի մասում, օրինակ՝ հանապարհների սպասարկման մեքենաները, որոնք սովորաբար շարժվում են **25** մղոն/ժ արագությամբ կամ ավելի դանդաղ:

Դանդաղ շարժվող տրանսպորտային միջոցի օրինակ.

Առկա են դանդաղաժամ շարժիչային տրանսպորտային միջոցների այլ տեսակներ, որոնք կարող են ընթանալ հանրային ճանապարհներով: Իրանց մեջ մտնում են՝

- Սկուտերները
- Համայնային էլեկտրամոբիլները (NEV)
- Գոլֆ մոբիլները

Կարգավորեք Ձեր արագությունը՝ այս տրանսպորտային միջոցների հետ համատեղ երթևեկելու համար:

Համայնային էլեկտրամոբիլներ (NEV) և Ցածր արագությամբ նեֆեռաներ (LSV)

Մտուցեք դանդաղաժամ տրանսպորտային միջոցների առկայությունը, երբ ճանապարհին տեսնում եք այս նշաններն ու գծանշումները՝

- NEV USE ONLY
- NEV ROUTE

NEV և LSV կարող են զարգացնել մինչև ժամում 25 մղոն առավելագույն արագություն: Նրանց արգելվում է երթևեկել այն ճանապարհներին, որտեղ արագության սահմանաչափը գերազանցում է ժամում 35 մղոնը:

Կենդանի տեղափոխող փոխադրամիջոցներ

Ձիաֆարժ սայլերը, ինչպես նաև ձի կամ սրև է այլ կենդանի հեծած անձինք իրավունք ունեն ավտոմեքենաների հետ նույն ճանապարհով երթևեկելու: Ձիերին կամ ընտանի անասուններին դիտարկող վախեցնելը հակասում է օրենքին:

Մոտակայքում կենդանիներ կան

Եթե տեսնում եք կենդանու նկարով նշան, ուշադիր եղեք երթևեկելի մասում կամ մոտակայքում հնարավոր կենդանիների նկատկայությանը: Եթե ճանապարհի մոտ տեսնեք կենդանիներ կամ ընտանի անասուններ, դանդաղեցրեք Ձեր ընթացքը կամ կանգ առեք և շարունակեք, երբ անվտանգ է: Անպայման հետևեք կենդանիների համար պատասխանատու անձի ցուցումներին:

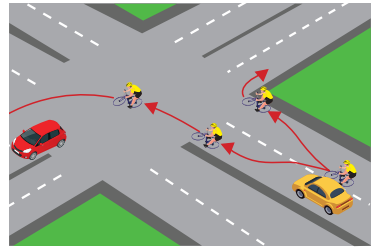
Հեծանիվներ

Հեծանվորդները նույն իրավունքներն ու պարտականություններն ունեն՝ ինչ մյուս վարորդները: Հեծանվորդները կարող են

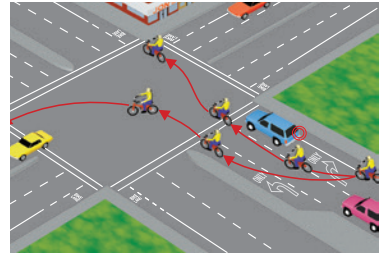
- Երթևեկել արագընթաց մայրուղու որոշ հատվածներում, որտեղ այլընտրանքային երթուղի չկա, և հեծանվավարումն արգելող որևէ նշան չկա:
- Շարժվել ձախ վտանգներից խուսափելու համար: Կարող են ներառել կայանված կամ շարժվող տրանսպորտային միջոցներ, հեծանիվներ, կենդանիներ կամ աղբ:
- Իրենց ընտրությամբ շարժվել միակողմանի փողոցի ձախ մայթեզրի կամ ֆամիլեզրի մոտով:
- Օգտագործել հետիոտնային անցումները՝ կանգնելով և անցնելով որպես հետիոտն:

Հեծանվորդի պարտականությունները՝
Որպես հեծանվորդ, Դուք պետք է

- Հետևեք բոլոր ճանապարհային նշաններին, ազդանշանային լույսերին և երթևեկության հիմնական կանոններին:
- Հեծանվալարեք երթևեկության ուղղությամբ:
- Միշտ հայեք ձեր ուսի վրայով, որպեսզի համոզվեք, որ գտնվում մաքուր է, նախքան շրջվելը կամ գոտի փոխելը:
- Ճանապարհը զիջեք հետխոտներին:
- Սաղավարտ կրեք (երթ Զեր 18-ը չի լրացել):
- Մշտապես տեսանելի լինեք (օրինակ՝ երբեք մի խուսավարեք կայանված տրանսպորտային միջոցների միջև):
- Հեծանվալարեք աջ եզրաճակի կամ երթևեկելի մասի եզրին հնարավորինս մոտ:
- Չերթևեկեք մայրուղի, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դա թույլատրված է այն ֆաղափում, որտեղ հեծանիվ է վարում:
- Չախ և աջ շրջադարձերը կատարեք նույն կերպ, ինչպես մյուս վարորդները՝ օգտվելով ձեռքերի ազդանշաններից և շրջադարձերի գոտիներից:
- Հնարավորության դեպքում օգտագործեք հեծանվային գոտի կամ անցուղիի երթևեկության գոտի:
- Ունեցեք նորմալ գործող արգելակներ:

Հեծանվորդների շրջադարձերի օրինակներ:

Հեծանվորդների համար հատուկ գոտիներ ունեցող խաչմերուկներ:

Հեծանվով երթևեկությունը գիշերով

Երբ դրանում մտք է, հեծանվորդները պետք է խուսավորեն մուգ հագուստ կրելուց:
Զեր հեծանիվը պետք է ունենա հետևյալ սարքավորումները՝

- Դիմացի լապտեր, որն արձակում է սպիտակ լույս՝ տեսանելի է 300 ֆուտ հեռավորությունից:
- Ներկառուցված հետևի կարմիր անդրադարձիչ, հոծ կարմիր լույս կամ քարթողկարմիր լույս: Դրանք պետք է տեսանելի լինեն 500 ստանդարտից:
- Սպիտակ կամ դեղին անդրադարձիչ յուրաքանչյուր ոտնակից, հեծանվորդի կռիկներին կամ նրանց կոներին: Դրանք պետք է տեսանելի լինեն 200 ստանդարտից:
- Սպիտակ կամ դեղին անդրադարձիչ առջևի անվիլ վրա, սպիտակ կամ կարմիր անդրադարձիչ հետևի անվիլ վրա, կամ անդրադարձնող հատկությամբ անվաղողեր:

Հեծանվով երթևեկումը երթևեկելի գտնում

Երթևեկության հոսքից դանդաղ ընթացող հեծանվորդները պետք է հեծանվալարեն աջ մայրեզրին կամ երթևեկելի մասի եզրին հնարավորինս մոտ, եթե

- Չեն վազանցում ընթացող տրանսպորտային միջոցին կամ մեկ այլ հեծանիվի:
- Չեն վտրձում ձախ շրջադարձ կատարել:
- Չեն վտրձում խուսավիղ վտանգներից կամ ճանապարհային պայմաններից:

- Երթևեկության գոտին չափազանց նեղ չէ հեծանվովի և տրանսպորտային միջոցի այդ գոտիով կողմ-կողքի անվտանգ ընթանալու համար:
- Ձեն մտտենում աջ շրջադարձի:
- Երկու կամ ավելի երթևեկության գոտիներով միակողմանի հանապարհին են: Այս դեպքում հեծանվորդը կարող է ընթանալ ձախ եզրամասին կամ երթևեկելի մասի եզրին հնարավորինս մոտ:

Վարորդները պետք է հետևեն հեծանվորդներին անվտանգ հեռավորության վրա: Երբ ապահով է, հեծանվորդը պետք է տեղափոխվի այնպիսի դիրք, որը թույլ կտա տրանսպորտային միջոցներին անցնել:

Հեծանվորդին վազանցումը

Երթևեկության գոտում գտնվող հեծանվորդին անվտանգ վազանցելու համար Ձեզնից կարող է պահանջվել անցնել այլ գոտի: Այս դեպքում ապահով անցե՛ք, ապա վերադարձե՛ք Ձեր սկզբնական գոտի: Ձեր տրանսպորտային միջոցի և հեծանվորդի միջև տարածությունն թողե՛ք:

Երբ անհնար է վերադասավորում կատարել հեծանվորդից անցնելու համար, անվազն **3 ֆուտ** տարածությունն թողե՛ք Ձեր մե՛քենայի և հեծանվորդի միջև: Եթե Դուք չե՛ք կարող երե՛ք ոտնաչափ տարածությունն թողնել, մի վազանցե՛ք հեծանվորդին մինչև Ձեր միջև երե՛ք ոտնաչափ տարածություն չառաջանա: Դա Ձեզ կօգնի խուսափել հեծանվորդին վտանգի ենթարկելուց. Հիշե՛ք

- Հեծանվորդներին բավական տարածություն տալ, որպեսզի նրանք ստիպված չլինեն երթևեկել կայանված տրանսպորտային միջոցների կամ բաց տրանսպորտային դռների մոտով:
- Երբ դա անվտանգ է:
- Շրջադարձ կատարելուն նախապատրաստվելիս անվտանգ տեղ զբաղեցնել հեծանվորդի հետևում:
- Հեծանվորդի մոտե՛ք գործել միայն շրջադարձից ոչ ավելի, քան **200 ֆուտ** առաջ:
- Գոտիները վախժելիս կամ երթևեկության հոսքի մեջ մտնելիս հայացքով ստուգել հեծանվորդների առկայությունը: Նրանք կարող են լինել մե՛քենայի կույր գոտիներում:
- Զգույժ լինել երկգոտի հանապարհին որևէ հեծանվորդի մոտենալիս կամ վազանցելիս:

Ճանապարհափնարարներ և Աժխատանքների Իրականացման Տարածքներ

Դուք կստանաք նախագրուշական նշաններ և հաղորդագրությունների ցուցատախտակներ, եթե Ձեր առջևում կան աժխատողներ, դանդաղ շարժվող սարքավորումներ և փակ գոտիներ:

Աժխատանքային գոտին պետք է անցնել զգուշորեն՝

- Նվազեցրեք Ձեր արագությունը:
- Լրացուցիչ տարածություն թողեք տրանսպորտային միջոցների միջև:
- Ակնկալեք հանկարծակի դանդաղեցում կամ դադար:
- Հետևեք գոտի փակող վարորդներին:
- Խուսափեք ուժադրությունը շեղող գործոններից:

Աժխատանքների իրականացման գոտում կոնսոն, գլանաձև կամ այլ նշանները կազդորդեն Ձեզ : Պատրաստվեք դանդաղեցնել Ձեր ընթացքը կամ կանգ առնել հանապարհային տեխնիկայի առկայության դեպքում: Վերադասավորվեք հնարավորինս շուտ, երբ դա կարելի է անել անվտանգ կերպով՝ առանց հատելու կոնսոն կամ գլանաձև արգելանքների գիծը: Ստուգեք հեծանիվների առկայությունը, եթե գոտիները նեղ են կամ համփեզրը փակ է: Ենթարկվեք աժխատողների հատուկ նշաններին և ցուցումներին:

Տուգանքներ և կրկնակի տուգանքի գոտիներ

Աժխատանքների իրականացման տեղամասում երթևեկության կանոնների խախտման համար նախատեսված տուգանքները կարող են կազմել \$1000 և ավելի: Ճանապարհափնարական աժխատանքներ կատարող բանվորին վրաերթի ենթարկելու համար մեղադրվող անձնավորությունը կարող է տուգանվել \$2000-ի չափով կամ ազատագրվել մինչև մեկ տարի ժամկետով:

Որոշակի հանապարհներ ընտրվում են որպես «Անվտանգության ուժեղացված և կրկնակի տուգանքի գոտիներ»: Սա պայմանավորված է բախումների պատճառով վնասվածքների և մահվան էլեմը դեպքերի աճով: Այս գոտիներում տուգանքները կրկնապատկվում են:

Տուգանքները նաև կրկնապատկվում են մայրուղու կառուցման կամ պահպանման գոտիներում, երբ աժխատողները այնտեղ են:

Տեղաշարժում և տրանսպորտային միջոցի ընթացքի դանդաղեցում

Վարորդները պետք է տեղաշարժվեն և դանդաղեցնեն իրենց ընթացքը փրկարարական և հանապարհային աժխատանքներ իրականացնող տրանսպորտային միջոցների առկայության դեպքում՝ Այդպիսի տրանսպորտային միջոցներ են՝

- Կանգնածարտակարգ իրավիճակների մեքենաները կամ ֆարակները, որոնք ունեն դեղին թարթող նախագրուշական լույսեր:
- Կանգնած հանապարհային աժխատանքների իրականացման տրանսպորտային միջոցները, որոնք ունեն դեղին թարթող նախագրուշական լույսեր:

Վտանգավոր բեռներ փոխադրող տրանսպորտի վրա **Hazardous Load Placards**

Բեռնատարի վրայի շեղանկյունածև նշանը նշանակում է, որ բեռնատարի բեռը կարող է վտանգավոր լինել (գազ, պայթուցիկ և այլն): Այս նշաններով տրանսպորտային միջոցները պետք է կանգ առնեն նախքան երկաթուղային գծանցումներն հատելը:

Վտանգավոր բեռների ցուցանակների օրինակներ:

Ինտենսիվ երթևեկություն կամ անբարենպաստ եղանակային պայմաններ

Ինտենսիվ երթևեկության կամ անբարենպաստ եղանակային պայմաններում պետք է ավել դանդաղ վարել: Միևնույն ժամանակ, Դուք չպետք է արգելափակեք նորմալ և ողջամիտ երթևեկության հոսքը՝ չավազանց դանդաղ վարելով: Եթե դուք թույլատրված արագությունը ավելի արագ կամ դանդաղ եք վարում, ապա Ձեզ կարող են պատասխանատվության ենթարկել: Երբ մեկ այլ վարորդ անմիջապես Ձեր հետևում է և ցանկանում է ավելի արագ ընթանալ, տեղափոխվեք աջ: Եթե դրոշմ ավելի դանդաղ վարել, քան մնացած մեքենաները, ապա ԲԵԿԷԿ աջ գոտիով: Լրացուցիչ տեղեկությունների համար տես «Երթևեկության գոտու ընտրությունը» բաժին 6-ում:

Քարակում

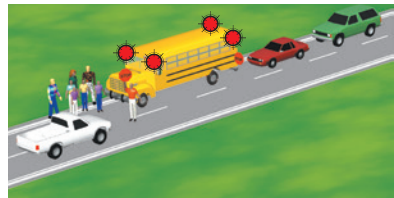
Դուք պետք է երթևեկեք ծայրային աջ գոտում կամ դանդաղ ընթացող տրանսպորտային միջոցների համար նախատեսված գոտում, երբ՝

- Քարակում եք տրանսպորտային միջոց կամ կցորդ:
- Վարում եք երեք կամ ավելի սննի ունեցող բեռնատար:

Եթե ոչ մի գոտի գծանշված չէ, և Ձեր ընթացքի ուղղությամբ չորս կամ ավելի գոտի կա, ապա թույլատրվում է մեքենան վարել միայն հանապարհի աջ եզրին ամենամոտ երկու գոտիներից մեկով:

Մոտակայքում երեխաներ են

Դպրոցից 500 ֆուտ հեռավորության վրա արագության սահմանաչափը 25 մղոն/ժամ է, երբ երեխաները դրսում են կամ փողոց են հատում: Որոշ դպրոցների տարածքները կարող են ունենալ ընդամենը ժամում 15 մղոն արագության սահմանափակում: Դպրոցների մոտակայքում ուշադիր եղեք, որպեսզի նկատեք՝

Բոլոր մեքենաները պետք է կանգնեն՝ զիջելու դպրոցական ավտոբուսներին:

- Հեծանվորդներին և հետիոտներին,
- Դպրոցների մոտակայքում անվտանգությունը հսկող պարեկին կամ փողոցային երթևեկությունը կարգավորողին: Միշտ հետևեք նրանց հրահանգներին:
- Կանգնած դպրոցական ավտոբուսները և փողոցը հատող երեխաներին:
 - Որոշ դպրոցական ավտոբուսներ համալրված են դեղին լույսով, որը թաքրում է, երբ այն պատրաստվում է կանգ առնել և դուրս թողնել երեխաներին: Դեղին թաքրող լույսը զգուշացնում է, որ դանդաղեցնեք մեքենայի ընթացքը և պատրաստվեք կանգ առնելու:

- Եթե թարթում են ավտոբուսի կարմիր լույսերը (որոնք գտնվում են ավտոբուսի վերևում, առջևում և հետևում), ապա պետք է կանգ առնել՝ անկախ Ձեր ընթացքի ուղղությունից, մինչև երեխաներն ապահով կերպով հասնեն փողոցը, որից հետո կարմիր լույսերը կդադարեն թարթել: Կանգնած մնացե՛ք մինչդեռ կարմիր լույսերը թարթում են: Եթե կանգ չառնե՛ք, կարող ե՛ք տուգանվել մինչև \$1000, և Ձեր վարորդական իրավունքը կարող է կասեցվել 1 տարով:
- Եթե դպրոցական ավտոբուսը գտնվում է բաժանված կամ բազմագոտի (յուրաքանչյուր ուղղությամբ երկու կամ ավելի երթևեկաւթյան գոտի ունեցող) ավտոճանապարհի հակառակ կողմում, կարող ե՛ք կանգ չառնել:

Կույր խաչմերուկներ

Խաչմերուկը համարվում է կույր, եթե այն չառնի կանգառի նշաններ յուրաքանչյուր անկյունում:

Եթե Ձեր տեսադաշտը փակ է, դանդաղ առաջ շարժվե՛ք՝ մինչև կարողանա՛ք տեսնել: Կույր խաչմերուկներում թույլատրելի արագությունը ժամում 15 մղոն է:

Նրբանցքներ

Նրբանցք է համարվում ցանկացած հանապարհ, որն 25 ոտնաչափից ցել է և օգտագործվում է շեմքի կամ սեփականության ետևամասից կամ կողային մուտքերից մուտք գործելու համար: Դուք կարող ե՛ք վարել մայթի վրայով կամ հատել մայթը որևէ ուղեմուտք կամ նրբանցք մտնելու կամ այնտեղից դուրս գալու համար: Նրբանցքում թույլատրելի արագությունը 15 մղոն ժամ է:

Երկաթուղու կամ թեթև երկաթուղային տրանսպորտի մոտ

Երկաթուղային գծանցից 100 ֆուտ հեռավորության սահմաններում, որտեղ ի վիճակի չե՛ք տեսնել 400 ֆուտ հեռու գտնվող երկաթգծերը՝ և՛ աջ, և՛ ձախ ուղղություններով, թույլատրելի արագությունը ժամում 15 մղոն է: Դուք կարող ե՛ք ժամում 15 մղոնից ավելի արագ ընթանալ, եթե գծանցը կարգավորվում է ուղեփակիցներով, զգուշացնող ազդանշաններով կամ ազդարարի միջոցով: Երկաթուղային գծանցներում կան գնացքների խաչադիպման կետերում՝

- Նախագուշացնող կարմիր թարթող լույսերը ցույց են տալիս, որ պետք է կանգնե՛ք և սպասե՛ք: Չարտևանալե՛ք անցումը երկաթուղագծերի վրայով, քանի դեռ կարմիր լույսի թարթումը չի դադարել, նույնիսկ եթե ուղեփակիցը բարձրանա:
- Երբ գծանցի սարքերը կամ անձր զգուշացնում է Ձեզ, որ գնացք է գալիս, կանգ առե՛ք մոտակա երկաթգծից առնվազն 15 ֆուտ հեռու:
- Մի անցե՛ք իջնող ուղեփակիցի տակով կամ մի շրջանցե՛ք փակ ուղեփակիցը: Եթե ուղեփակիցն իջեցված է, և Դուք չե՛ք տեսնում մոտեցող գնացքը, գանգալարե՛ք երկաթուղային արտակարգ իրավիճակների նշված անվհար հեռախոսահամարով կամ 911:
- Կանգնե՛ք, նայե՛ք և լսե՛ք: Եթե տեսնե՛ք, որ գնացք է գալիս կամ լսե՛ք շշուկի կամ գանգի ձայն, մի՛ հատե՛ք գծանցը: Շատ գծանցեր ունեն բազմաթիվ երկաթգծեր: Նայե՛ք ձախ և աջ և անցե՛ք միայն այն ժամանակ, երբ անվտանգ է:

- Նկատի ունեցե՛ք, որ ցանկացած պահի, ցանկացած ուղղությամբ և ցանկացած գծով կարող է գնացք շարժվել:
- Երբեք մի կանգնե՛ք երկաթգծերի վրա: Սպասե՛ք և մի շարունակե՛ք Ձեր ընթացքը, եթե բավարար սեղ չունե՛ք երկաթգծերն ամբողջությամբ անցնելու համար: Երկաթգծի վրա կանգ առնելը վտանգուն է Ձեր կյանքը: Կարող ե՛ք մարմնական վնասվածքներ ստանալ կամ մահանալ:
- Ստուգե՛ք այն տրանսպորտային միջոցների առկայությունը, որոնք պետք է կանգ առնեն երկաթգծերը հատելուց առաջ: Այս տրանսպորտային միջոցների դասն են պատկանում ավտոբուսները, դպրոցական ավտոբուսները և վտանգավոր նյութերի ցուցանակով նշված տրանսպորտային միջոցները:

Գործարար կամ բնակելի թաղամասեր

Թույլատրելի արագությունը ժամում 25 մղոն է, եթե այլ բան նշված չէ:

ՀԱՆԱՊԱՐԶԱՅԻՆ ԵՐԹԼԵԿՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՎԵՆՅԱԼ ԿԱՐԼՈՐ

ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Դուք պետք է

- Չծխե՛ք, եթե մեքենայում անչափահաս կա: Դուք կարող ե՛ք սուգանվել դրա համար:
- Մի՛ լքե՛ք կամ թողե՛ք կենդանիներին ավտոմայրուղու վրա: Այս հանցանքը պատժվում է մինչև \$1,000 սուգանքով, 6 ամիս բանտարկությամբ, կամ երկուսը միասին:
- Մի՛ վարե՛ք մեքենան չափազանց ծանրաբեռնված վիճակում, ինչի արդյունքում կարող ե՛ք կորցնել կառավարումը կամ չառնել Ձեր դիմացը կամ կողքերը:
- Մի՛ վարե՛ք եթե տրանսպորտային միջոց, որը փոխադրում է անապահով և անվտանգությանը սպառնացող որևէ բեռ:
- Մի՛ տեղափոխե՛ք մարդատար տրանսպորտային միջոցում կամ տրանսպորտային միջոցի վրա որևէ իր, որը դուրս է գալիս ձախ ցայտապաշտպանների եզրագծից, կամ 6 դյույմից ավելի է դուրս գալիս աջ ցայտապաշտպանների եզրագծից:
 - Մեքենայի հետևի թափարգելից ավելի բան 4 ֆուտ դուրս եկող բեռան վրա պետք է ամրացված լինի 12 դյույմանոց կարմիր կամ վառ նարնջագույն բառակուսի դրոշակ:
 - Գիշերը, այս բեռը պետք է նշվի երկու կարմիր լույսով:
- Թույլ մի՛ տվե՛ք, որ որևէ մեկը ճախի փիխափի կամ այ բեռնատարի հետևի մասում, եթե Ձեր տրանսպորտային միջոցը չառնի ապահով նստատեղեր և ամրագոտիներ:
- Մի՛ տեղափոխե՛ք կենդանիներ փիխափի կամ այլ բեռնատարի հետևի մասում, բանի դեռ կենդանին պատշաճ կերպով ապահովված չէ: Դա կանխում է կենդանիների ընկնելը, ցատկելը կամ փոխադրամիջոցից վայրից նետվելը:
- Մի՛ վարե՛ք վարորդի համար տեսանելի տեսամուկնիտորով համալրված տրանսպորտային միջոց, բացառությամբ, եթե այն ցուցադրում է տրանսպորտային միջոցի մասին տեղեկատվությունը, նավիգացիոն համակարգը, մեդիա նվազարկիչը կամ ուղիղն:
- Ձեր տրանսպորտային միջոցից մի՛ նետե՛ք ձխախոտ, սիգար կամ այլ բոցավառվող կամ այրվող առարկաներ:

- Մի՛ տեղադրե՛ք Ձեր տեսադաշտն արգելափակող նշաններ կամ այլ առարկաներ առջևի հողմապակու կամ հետևի կողային պատուհանների վրա: Հայելուց առարկաներ մի կախե՛ք: Օբյեկտներ կարող են տեղադրվել միայն՝
 - Ուղևորի կողային հողմապակու ստորին անկյունիկան հետևի պատուհանի ստորին անկյունի 7 ֆուտկուսի դյույմի վրա:
 - Վարորդի կողմի պատուհանի ստորին անկյունի 5 ֆուտկուսի դյույմի վրա:
 - Ձեր հողմապակու կենտրոնական հատվածի վերևի 5 ֆուտկուսի դյույմ տարածքի վրա, որը նախատեսված է հանապարհային հարկերի հավաքագրման էլեկտրոնային սարքի համար:
 - Վարորդի հետևի կողային պատուհանների վրա:
- Մի՛ խանգարե՛ք թաղման արարողությանը: Թաղման թափորը ուղեկցվում է հանապարհային երթևեկության աշխատակցի կողմից և երթևեկության առավելություն ունի: Թափորին մասնակցող բոլոր տրանսպորտային միջոցների հողմապակիների վրա հատուկ նշաններ կան, և դրանց բոլորի ցուլապատերները միացված են: Դուք կարող ե՛ք սուգանվել թաղման երթը ընդհատելու համար:
- Մի՛ վարե՛ք այնպիսի մեքենա, որի պետհամարիչներն անընթեռնելի են:
- Ձի կարելի որևէ կերպ փոփոխել պետհամարանիշը:

Իրավապահ մարմնից խուսափելը

Իրավապահ մարմիններից՝ իրենց պարտականությունները կատարելիս փախուստի կամ խուսափելու փորձի համար տրանսպորտային միջոցի կիրառումը անօրինական է: Այս արարքը պատժվում է շրջանային բանտում մինչև մեկ տարի ժամկետով ազատազրկմամբ:

Իրավապահ մարմինների հետապնդման ընթացքում ծանր մարմնական վնասվածքներ պատճառելու համար դատապարտված անձը ենթակա է նահանգային բանտում մինչև յոթ, իսկ շրջանային բանտում մինչև մեկ տարի ժամկետով ազատազրկման:

Հետապնդման ընթացքում իրավապահներից խուսափելու արդյունքում չկանխատեսված սպանության համար դատապարտված անձը ենթակա է նահանգային բանտում նվազագույնը 4-ից 10 տարի ժամկետով ազատազրկման:

Եթե ոստիկանությունը բռնի վարորդական իրավունք չունեցող անձի, Ձեր տրանսպորտային միջոցը վարելիս, ապա այն կարող են բռնագրավել 30 օրով:

Արագության Մրցավազեր ԵՎ Անզգույշ Վարում

Անձը, որը դատապարտվել է անզգույշ վարելու կամ արագության մրցավազում մասնակցելու ժամանակ մեկ այլ անձի վնասվածք պատճառելու համար՝ ենթակա է ազատազրկման, տուգանքի կամ երկուսին էլ:

Վարորդական գործում նշվող սուգանային միավորները

DMV-ն վերահսկում է Ձեր վարորդական գործը: Եթե իրավապահ մարմինների աշխատակիցը Ձեզ կանգնեցնում և ակտավորում է երթևեկության կանոնների խախտման համար, Դուք ստորագրում ե՛ք այդ ակտը՝ որպես հանապարհատրանսպորտային դատարան ներկայանալու հավաստիք: Եթե Ձեզ ակտավորում են, և Դուք չե՛ք ներկայանում դատարան

(FTA), DMV-ն կարող է կասեցնել Ձեր վարորդական իրավունքի վկայականը այնքան ժամանակ՝ մինչև կներկայանաք դատարան: Եթե Դուք չեք պահում դատարան ներկայանալու Ձեր խոստումը, ապա FTA-ն (դատարան չներկայանալը) նշվում է Ձեր վարորդական գործի մեջ:

Ամեն անգամ, երբ Ձեզ մեղավոր են հանաչում շարժվող մեքենայով երթևեկության կանոնները խախտելու մեջ, դատարանն այդ մասին տեղեկացնում է DMV-ին: Մեղադրական դատավիճակը նշվում է Ձեր վարորդական գործի մեջ: Այլ նահանգների և անհատիկների դատարանի կողմից հաղորդված դատավիճակները նույնպես նշվում են Ձեր վարորդական գործի մեջ: Յուրաքանչյուր գրանցում պահվում է ձեր վարորդական գործի մեջ 36 ամիս կամ ավելի երկար ժամանակով՝ խախտման տեսակից կախված: Ձեր վարորդական իրավունքը կարող է կասեցվել, եթե Ձեր վարորդական գործը ցույց է տալիս հետևյալ գումարային միավորներից որևէ մեկը՝

- 4 միավոր՝ 12 ամսում:
- 6 միավոր՝ 24 ամսում:
- 8 միավոր՝ 36 ամսում:

Երթևեկության կանոնները խախտողների դպրոց հաճախելու դատավիճակ

Եթե կատարել եք հանապարհային երթևեկության մեկ բալանոց խախտում, դատավարը կարող է Ձեզ առաջարկել հաճախել երթևեկության կանոնները խախտողների դպրոց, որպեսզի տուգանումը չզեկուցվի Ձեր ապահովագրության ընկերություն, այլ մնա Ձեր վարորդական գործում: Դուք կարող եք դա անել յուրաքանչյուր 18 ամիսը մեկ անգամ: Դպրոցը դատարանին կտեղեկացնի Ձեր դասընթացի ավարտի մասին: Դուք նաև կստանաք դասընթացն անցնելու մասին վաստաթուղթ:

Եթե Դուք կամերցիոն վարորդ եք և տուգանվել եք ոչ կամերցիոն մեքենայում, տեսե՛ք Կալիֆոռնիայի կամերցիոն վարորդների ձեռնարկը:

Կասեցում կամ ուժը կորցրած հանաչում

Եթե Ձեր վարորդական գործում առկա են շատ միավորներ, Դուք կամարվեք որպես անվախք վարորդ: DMV-ն Ձեզ համար փորձաքաջան կսահմանի, կկասեցնի կամ չեղյալ կհամարի Ձեր վարորդական իրավունքը: Տվյալ իրավիճակում Դուք լսումների իրավունք ունեք: DMV-ն Ձեզ գրավոր կերպով կտեղեկացնի Ձեր վարորդական իրավունքի դեմ ձեռնարկված ցանկացած գործողության մասին և կտեղեկացնի Ձեզ Ձեր իրավունքների, ներառյալ՝ լսումների Ձեր իրավունքի մասին: .

DMV-ն կչեղարկի Ձեր վարորդական իրավունքի վկայականը, եթե Դուք մեղադրվեք տրանսպորտային միջոցն անգոյջ վարելու կամ հանապարհատրանսպորտային պատահարի դեպքի վայրից վախճուստի դիմելու մեջ, որի հետևանքով որևէ մեկին մարմնական վնասվածք է հասցվել: Դատարանները նույնպես իրավասու են կասեցնել անձի վարորդական իրավունքը:

Ձեր կասեցման կամ չեղարկման ժամկետի ավարտից հետո կարող եք դիմել վարորդական վկայականի վախճարինման համար: Դուք պետք է ներկայացնեք փինանսական պատասխանատվություն ապացույց(օրինակ՝ SR 22/SR 1P):

Ձեր անչափահասի (ժամանակավոր) վարորդական իրավունքի պահպանումը

Եթե առաջին 12 ամիսների ընթացքում բախումների եք ենթարկվում կամ հանապարհային երթևեկության խախտումներ եք թույլ տալիս, DMV-ն կարող է սահմանափակել կամ կասեցնել Ձեր վարորդական իրավունքը: Դուք չեք կարող տրանսպորտային միջոց վարել, եթե Ձեր վարորդական իրավունքը կասեցված է կամ գրկված եք վարորդական իրավունքից:

DMV-ն կարող է միջոցներ ձեռնարկել Ձեր վարորդական իրավունքի դեմ, եթե Դուք՝

- Ունենաք 1 «մեղավոր» բախման կամ երթևեկության կանոնների խախտման 1 մեղադրանք: Մեկ «մեղավոր» բախումը նշանակում է, որ Դուք մեղավոր եք հանաչվել:
- Ունենաք 2 «մեղավոր» բախման, հանապարհային երթևեկության կանոնների խախտման 2 մեղադրանք կամ յուրաքանչյուրից 1 հատ: Դուք 30 օր չեք կարող տրանսպորտային միջոց վարել, քանի դեռ վարորդական իրավունք ունեցող՝ առնվազն 25 տարեկան չափահաս Ձեր կողմից նստած չէ:
- Ունենաք 3 «մեղավոր» բախման, երթևեկության կանոնների խախտման 3 մեղադրանք կամ երկուսից միսային՝ Ձեր վարորդական իրավունքը կդադարեցվի 6 ամսով: Դուք 1 տարի փորձաքջան կանցնեք:
 - Եթե փորձաքջան անցնելիս ավելի շատ «մեղավոր» բախումների կամ երթևեկության կանոնների խախտման մեղադրանքներ ունենաք, Ձեր վարորդական իրավունքը կրկին կկասեցվի:
- 15-20 տարեկանում ալկոհոլ և/կամ վերահսկվող նյութ օգտագործելու համար դատվածություն. դատարանը DMV-ին կկարգադրի կասեցնել Ձեր վարորդական իրավունքը 1 տարով կամ հետաձգել վարորդական իրավունք ստանալու համար դիմելու Ձեր իրավասությունը:

ՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆ 18 տարեկան դառնալուն պես կարող եք ձեռք բերել կանոնավոր (ոչ ժամանակավոր) վարորդական վկայական:

Վարչական լսումներ

Վարչական լսումները վարում է DMV-ն: Եթե Դուք ստացել եք առցանց ծանուցում այն մասին, որ գործողություններ են ձեռնարկվում Ձեր վարորդական իրավունքի դեմ, Դուք պետք է լսում պահանջեք՝ ծանուցման տրամադրումից սկսած 10 օրվա ընթացքում կամ ծանուցումը փոստով ուղարկելու օրվանից 14 օրվա ընթացքում: Եթե Դուք ժամանակին հարցում չներկայացնեք, ապա կկորցնեք լսումների Ձեր իրավունքը:

Այս լսումները Ձեզ հնարավորություն են տալիս Ձեզ լսելի դարձնել՝ նախքան Ձեր վարորդական իրավունքի դեմ որևէ գործողություն ձեռնարկելը: Դուք նաև կարող եք ստիպված լինել ներկայանալ դատարան նույն պատճառով: Դատարանի կողմից ձեռնարկված ցանկացած գործողություն DMV-ի գործողություններից անկախ է:

Լսումների Ձեր իրավունքը

Դուք իրավունք ունեք

- Ներկայացնել համապատասխան ապացույցներ և վկաներ Ձեր անունից:
- Վկայել Ձեր անունից կամ ներկայացվել փաստաբանի կամ այլ ներկայացուցչի կողմից Ձեր հաշիվին: Փաստաբանի ներկայությունը պարտադիր չէ:
- Վերանայել ապացույցները և խոստովանել կամ չհամաձայնել նրանք: DMV-ն իր գործի ուսումնասիրությունը հիմնավորում է միայն գրավոր փաստաթղթերով: Եթե Դուք ցանկանում եք հարցախոսակցություն անցկացնել, որի նպատակն է փաստաթուղթ կամ նշանակել է՝ որպես ապացույց օգտագործված փաստաթղթում, հայցադիմում ձեռք բերելը Ձեր պատասխանատվությունն է:

Վարչական լսումների վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկությունների համար այցելեք dmv.ca.gov/driversafety:

Վտանգ Ներկայացնող Վարորդ

Եթե գիտեք մեկին, ով այլևս անվտանգ չի վարում մեքենան, կարող եք DMV-ին ուղարկել Վարորդի վերանայման հայց՝ նրա վարորդական որակավորումը վերանայելու համար: Ձևաթուղթ ստանալու համար այցելեք dmv.ca.gov/reexamination:

ՎԱՐՈՐԴԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻ ԳԱՂՏՆԻՈՒԹՅՈՒՆ

Ձեր վարորդական գործում նշանակալից տեղեկությունների մեծ մասը հասանելի է հասարակության համար, բացառությամբ Ֆիզիկական կամ հոգեկան խանգարման մասին գրառումների, հասցեի և սոցիալական ապահովության համարի:

Դուք կարող եք ձեռք բերել Ձեր վարորդական գործի պատճենները առցանց կամ տեղաբնակի մոտ: Վարորդական գործի հարցումների վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկությունների համար այցելեք dmv.ca.gov/record-requests:

ԲԱԺԻՆ 8. Անվտանգ երթևեկություն

ՈՒՇԱՌԻՐ ԵՆԵՔ ՁԵՐ ՇՐՋԱՊԱՍԱՐ

Անվտանգ վարելու համար, Դուք պետք է իմանաք, թե ինչ կա Ձեր շուրջ: Դա Ձեզ կօգնի ճիշտ որոշումներ կայացնել և արձագանքել հանապարհի վտանգներին: Այս նկարը ցույց է տալիս Ձեր մեքենայի շրջակայքը:

- Կանաչ՝ Ձեր առջև
- Կապույտ՝ Ձեր կողքին
- Դեղին՝ կույր գոտիներ
- Կարմիր՝ Ձեր հետևում

Աչքերով զննե՛ք Ձեր շրջապատը:

Որպեսզի արձագանքե՛լու համար բավական ժամանակ ունենաք և խուսափե՛ք վերջին թույլերի շարժումներ կրակահանցնելուց և վտանգներից, աչքերով զննե՛ք Ձեր տրանսպորտային միջոցից առնվազն 10 վայրկյան հեռավորության վրա ընկած հանապարհը:

Հետապնդում (չափազանց մոտիկից հետևելը)

Հետապնդման ժամանակ առջևում ընկած հանապարհը տեսնելը դժվարանում է, քանի որ Ձեր դիմաց գտնվող տրանսպորտային միջոցը արգելափակում է Ձեր տեսադաշտը: Դուք արձագանքե՛լու համար բավարար ժամանակ չե՛ք ունենա, եթե Ձեր դիմացի վարորդը հանկարծակի արգելակի: Օգտագործե՛ք երեք վայրկյանի կանոնը՝ հետևելու համար անվտանգ հեռավորությունն ապահովելու և բախումից խուսափելու համար: Ապահով հեռավորության վրա այլ տրանսպորտային միջոցներին հետևելը Ձեզ բավական ժամանակ է տալիս արձագանքելու, եթե մեկ այլ վարորդ սխալ է թույլ տալիս:

Եթե ինչ-որ մեքենա Ձեր դիմացից շատ մոտ ընթանալով միախառնվում է երթևեկության հոսքին, ոտքը հեռացրե՛ք արագարարի ոտնակից: Դա տարածություն կստեղծի Ձեր և Ձեր առջևում գտնվող մեքենայի միջև:

Ձեր մեքենայի առջև ավելի մեծ տարածք թողե՛ք, երբ

- Ձեզ հետապնդող տրանսպորտային միջոց կա: Պահպանե՛ք Ձեր ընթացքը և արագությունը: Այնուհետև, երբ անվտանգ է, շարժվե՛ք աջ՝ Ձեր գոտին փոխելու և հետապնդող տրանսպորտային միջոցին հանապարհ տալու համար:
- Մոտոցիկլետների հետևում մանրաթիփի և մետաղական մակերեսների վրա (կամուրջի վանդակահաղեր, երկաթուղային գծեր և այլն):

Տեղյակ եղե՛ք, թե ինչ կա Ձեր կողքերում

Տեղյակ եղե՛ք, թե ինչկա Ձեր յուրաքանչյուր կողքին: Որպեսզի բավականաչափ տարածություն պահպանե՛ք՝ ապահով մանևրելու և այլ վարորդներին արձագանքելու համար,

- Մի՛ հայտնվե՛ք մեկ այլ վարորդի կույր գոտում:
- Խուսափե՛ք այլ տրանսպորտային միջոցների ուղիղ երկայնքով երթևեկելուց:
- Մայրուղիներ մտնող տրանսպորտային միջոցների համար տեղ հատկացրե՛ք, նույնիսկ եթե Դուք երթևեկության առավելություն ունե՛ք: Պատրաստ եղե՛ք արագ փոփոխությունների և հետևե՛ք մյուս վարորդների ազդանշաններին:
- Տարածություն պահե՛ք Ձեր մեքենայի և կայանված տրանսպորտային միջոցների միջև:
- Նայե՛ք ձախ և աջ, եթե անգամ խաչմերուկի վրա լուսացույցի կարմիր լույս է վառվում կամ կանգ առնելու նշան կա:

Կույր գոտիներ

Յուրաքանչյուր տրանսպորտային միջոց ունի կույր գոտիներ: Դրանք մեքենայի շրջակայքում գտնվող տարածքներ են, որոնք վարորդը չի կարող տեսնել ուղիղ առաջ նայելիս կամ հայելիներից օգտվելիս: Տրանսպորտային միջոցներից շատերի համար կույր գոտիները կողային մասում են, վարորդից մի փոքր հետ:

Կույր գոտիները ստուգելու համար ուսի վրայով կողքի պատուհաններից նայե՛ք աջ և ձախ: Նայելիս շրջե՛ք միայն Ձեր գլուխը: Մի շրջե՛ք Ձեր ամբողջ մարմինը կամ դեկը: Ստուգե՛ք Ձեր առջևի կույր գոտիները նախքան՝

- Երթևեկության գոտիներում վերադասավորվելը:
- Խաչմերուկում շրջադարձ կատարելը:
- Երթևեկության հետ միաձուլվելը:
- Հետընթաց շարժվելը:
- Կայանատեղին լքելը:
- Զուգահեռ կայանելը:
- Եզրաֆարից հեռանալը:
- Տրանսպորտային միջոցի դուռը բացելը:

Ստվերագծված տարածքները Ձեր կույր գոտիներն են:

Իմացե՛ք, թե ինչ կա Ձեր հետևում

Իմանալով, թե ինչ կա Ձեր հետևում, կարող եք խուսափել հետևի կողմից բախումներից: Հաճախ ստուգե՛ք Ձեր հետևի երթևեկությունը՝ օգտագործելով հետևի հայելին, կողային հայելիները և շրջելով Ձեր գլուխը, երբ

- Փոխում եք երթևեկության գոտին:
- Ստուգում եք Ձեր կույր գոտիները:
- Նվազեցնում եք Ձեր տրանսպորտային միջոցի արագությունը:
- Շրջվում եք դեպի կողային հանապարհ կամ ուղեմուտք:
- Կանգ եք առնում ավտոկայանատեղի մտնելու համար:
- Ստոտենում եք եզրաֆարի կամ հեռանում եք դրանից:
- Հետընթաց եք շարժվում:

ՏԻՐԱՊԵՏԵՔ ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻՆ

Մթուրջուն

Գիշերը վարելիս օգտագործե՛ք Ձեր ցուլալպատերների հեռարձակ լույսերը բաց գյուղական հանապարհներում կամ ֆողաֆի մուք փողոցներում:

Այնպիսի արագությամբ ընթացե՛ք, որ կարողանաք մեքենան կանգնեցնել Ձեր ցուլալպատերների արձակած լուսավորության սահմաններում: Մի՛ օգտագործե՛ք ցուլալպատերների հեռարձակ լույսերն այն վայրերում, որտեղ դրանք արգելվում են: Թուլացրե՛ք ցուլալպատերների հեռարձակ լույսերը, որպեսզի խուսափե՛ք մուտեցող տրանսպորտային միջոցի վարորդին կտրացնելուց: Եթե մեկ ուրիշ մեքենայի լույսերը չափազանց պայծառ են.

- Մի՛ նայե՛ք ուղիղ ցուլալպատերներին:
- Նայե՛ք դեպի Ձեր երթևեկության գոտու աջ եզրը:
- Դիմացից մուտեցող տրանսպորտային միջոցին հետևե՛ք աչքի ծայրով:
- Մի՛ արձագանգե՛ք մյուս վարորդին՝ Ձեր ցուլալպատերների հեռարձակ լույսերը վառ պահելով: Դա միայն երկուսիդ համար էլ տեսնելն ավելի կդժվարացնի:

Երբ գիշերը անձրև է գալիս, օգտագործե՛ք Ձեր ցուլալպատերների մուտարձակ լույսերը Տրանսպորտային միջոցը վարելիս մի՛ օգտագործե՛ք միայն կայանման լույսերը: Գիշերային ժամերին տրանսպորտային միջոց վարելիս հիշե՛ք՝

- Հետիոտներին և հեծանվորդներին գիշերը շատ ավելի դժվար է նկատել, ուստի աջալուրջ եղե՛ք:
- Գիշերային ժամերին կարող են իրականացվել հանապարհաճիմական աշխատանքներ: Նվազեցրե՛ք արագությունը ավտոմայրուղիների այն հատվածներում, որտեղ շինարարական աշխատանքներ են կատարվում:
- Պայծառ լուսավորված որևէ վայրից դուրս գալուց հետո տրանսպորտային միջոցը դանդաղ վարե՛ք այնքան ժամանակ, մինչև Ձեր աչքերը հարմարվեն մթությանը:
- Երբ դեպի Ձեզ մուտեցող տրանսպորտային միջոցն ունի մեկ լույս, հնարավորինս աջ կողմով երթևեկե՛ք: Այն կարող է լինել հեծանվորդ, մուտոցիկլավար կամ տրանսպորտային միջոց, որի ցուլալպատերներից մեկը բացակայում է:

Արևի շողեր

Արևի շողերը կառավարելու համար.

- Հողմապակին ներսից և դրսից մաքուր պահեք:
- Կրեֆ բևեռացված արևային ակնոց:
- Մյուս տրանսպարտային միջոցներից բավականաչափ տարածություն պահպանեք:
- Համոզվեք, որ Ձեր տրանսպարտային միջոցի հովարը աշխատում է և չկա դրան խոչընդոտող որևէ բան:
- Ուշադիր եղեք հետխոտնային անցումներին: Հնարավոր է, որ դժվարությամբ տեսնեք նրանց:
- Փորձեք խուսափել արևածագի և մայրամուտի ժամանակ տրանսպարտային միջոց վարելուց:

Սայրաֆուն ճանապարհներ

Սայրաֆել է կոչվում այն երևույթը, երբ անվադողերից մեկը կամ մի քանիսը կարցնում են ճանապարհին կառչելիությունը, և մեքենան սկսում է սահել: Հնարավոր է չկարողանալ կառավարել Ձեր տրանսպարտային միջոցը: Կան սայրաֆուն ճանապարհների մի քանի տեսակներ:

Սաևուն մակերեսով սայրաֆուն ճանապարհներ ճանապարհի մերկասառույցը և կուտակված ձյունը կարող են հանգեցնել Ձեր մեքենայի սահելուն: Հավանականությունն այլևի մեծ է, եթե Դուք չափազանց արագ եք վարում կամ իջնում եք ներքև: Դանդաղ վարեք և տարածություն բողբեք Ձեր մեքենայի և Ձեր առջևում գտնվող մեքենայի միջև: Սայրաֆուն մակերեսների վրա սահելը կանխելու համար

- Ուղարանին կամ խաչմերուկին մոտենալիս դանդաղեցրեք մեքենայի ընթացքը: Կտրուկ ուղարանների դեպքում դանդաղեցրեք Ձեր արագությունը, երբ մոտենում եք դրանց կամ անցնում դրանց միջով:
- Խուսափեք կտրուկ շրջադարձերից և արագ արգելափակումներից:
- Նախնական գառիքով բլուրով իջնելը դանդաղեցրեք Ձեր ընթացքը:
- Խուսափեք այնպիսի տարածքներից, ինչպիսիք են՝ սառցաբեկորները, թաց տեղակները, յուղը կամ չհոսող ջուրը:

Եթե Դուք սկսում եք սահել, հետևեք հետևյալ քայլերին՝

1. Դանդաղ հեռացրեք Ձեր ոտը գազի ոտնակից:
2. Մի՛ օգտագործեք արգելակները:
3. Ղեկը պտտեք սայրաֆուն ուղղությամբ:
4. Փորձեք այնպես անել, որ տրանսպարտային միջոցի գոնե մի անիվը հայտնվի ճանապարհի չոր մայթին:

Լույսի անիվներով սահեք

Լույսի անիվներով սահելը սովորաբար առաջանում է չափազանց ուժեղ արգելակման պատճառով, երբ շատ արագ եք ընթանում: Այս դեպքում տրանսպարտային միջոցը կսահի՝ անկախ այն բանից, թե որ կողմ կթեփեք դեկը: Լույսի անիվներով սահելից դուրս գալու համար, եթե Ձեր մեքենան ունի

- Հակաարգելակիչ արգելակման համակարգ (ABS), ապա աստիճանաբար սեղմեք արգելակը, մինչև հասնեք անվտանգ արագության:
- Հետևի անիվի ABS (տարածված է թեթև բեռնատարներում),

- ապա թուլացրե՛ք արգելակի ոտնակի վրա ունեցած ճնշումը՝ միաժամանակ պահպանելով բավականաչափ ճնշում, որպեսզի առջևի անիվները նորից պտտվեն, որպեսզի կարողանա՛ք դեկը վարել:
- կանգնեցրե՛ք արգելակումը և դեկը ուղղե՛ք սահֆի ուղղությամբ:

• Առջևի անիվի **ABS**-ի դեպքում, հանե՛ք Ձեր ոտը արգելակման ոտնակից՝ անիվներն ապարգելավակելու համար: Այն պատե՛ք այն ուղղությամբ, ուր ցանկանում ե՛ք գնալ և ուղղե՛ք առջևի անիվները, երբ մե՛քենան ին՛քը սկսում է ուղղվել:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ Ճշտելու համար, թե արդյո՞ք Ձեր մե՛քենան ունի **ABS**, ստուգե՛ք Ձեր տրանսպորտային միջոցի ձեռնարկը:

Եթե Ձեր մե՛քենան հագեցած չէ **ABS**-ով և սկսում է սահել, արագ սեղմե՛ք Ձեր արգելակները՝ մինչև ապահով արագության հասնելը: Եթե **Դուք**

- սեղմում ե՛ք արգելակի ոտնակը, և այն դիպչում է հատակին, արագ սեղմե՛ք արգելակները նրբորեն արգելակի ոտնակի վրա ճնշում գործադրելով և ճնշումը թուլացնելով:
- արգելակները սեղմելիս անցե՛ք ավելի ցածր կամ չեզոք փոխանցման՝ ընթացքը դանդաղեցնելու համար: Այնուհետև կանգ առնելու համար փորձե՛ք օգտագործել վրարային արգելակը:

Եթե Ձեր արգելակները թրջվում են, կարող ե՛ք դրանք չորացնել՝ միաժամանակ թեթև սեղմելով գազի և արգելակման ոտնակները: Դա արե՛ք այնքան մինչև արգելակները չորանան:

Սայթաֆուն հանապարհներ

Անձրևը, ձյունը կամ ցեխը կարող են հանապարհները սայթաֆուն դարձնել: Շարժվե՛ք ավելի դանդաղ, քան չոր հանապարհի վրա: Կարգավորե՛ք Ձեր արագությունը տարբեր պայմանների հարմարվելու համար

- Թաց հանապարհի վրա նվազեցրե՛ք արագությունը **5-10** մղոն/ժամով:
- Ձյունածածկույթի վրա կիսով չափ նվազեցրե՛ք արագությունը:
- Սառույցի վրա նվազեցրե՛ք Ձեր արագությունը մինչև **5** մղոն/ժ-ի:

Ճանապարհի որոշ մակերեսներ խոնավ միմակում ավելի սայթաֆուն են, քան մյուսները: Սովորաբար այդպիսի հատվածներն ունենում են նախազգուշացնող նշաններ: Ահա որոշ իրավիճակներ, երբ հանապարհը կարող է ավելի սայթաֆուն լինել.

- Ծառերի կամ շենքերի ստվերները կարող են թափցնել սառցեբեկորները ցուրտ և խոնավ օրերին: Ճանապարհի այդ հատվածներն առաջինն են սառչում և չորանում են վերջինը:
- Կամուրջները և վերգետնյա անցումները սովորաբար հանապարհի մնացած մասից ավելի շուտ են սառչում: Նրանք կարող են թափցնել սառցեբեկորները:
- Երբ սկսում է անձրև գալ, մայրերը կարող են շատ սայթաֆուն դառնալ:

Դանդաղեցրե՛ք տրանսպորտային միջոցի ընթացքը անձրևի, մանրամաղ անձրևի կամ ձյան առաջին նշանների դեպքում: Հատկապես, եթե որոշ ժամանակ չոր և շոգ է եղել, քանի որ հանապարհի մակերեսի յուղն ու փոշին չեն մաքրվել:

Միացրե՛ք հողմապակու մաքրիչները, ցուլապատերների մոտարձակ լույսը և ապակետափառուցիչը: Ուժգին անձրևախառն փոթորիկի կամ ձյունամրրիկի ժամանակ հնարավոր է, որ հանապարհի տեսանելիությունը 100 ֆուտից ավելի չլինի: Եթե Դուք 100 ֆուտից ավելի հեռու ընկած տարածությունը չե՛ք կարողանում տեսնել, ապա 30 մղոն/ժ արագությունից ավելի արագ վարելը անվտանգ չէ: Գուցե հարկ լինի ժամանակ առ ժամանակ կանգ առնել և ցեխը կամ ձյունը մաքրել հողմապակու, առջևի ու հետևի լապտերների վրայից: Եթե տրանսպորտային միջոցը վարում ե՛ք ձնառատ տարածքներում, Ձեր անվադողերի համար ձյան շղթաներ ունեցե՛ք: Չյան շղթաները մեծացնում են Ձեր անվադողերի կառչելիությունը: Ձեր մեքենայի համար կրե՛ք ճիշտ ֆանակության ու տեսակի շղթաներ:

Ջրասահք

Ջրասահք տեղի է ունենում թաց կամ անձրևոտ պայմաններում վարելիս: Ջրասահք ջրի վրա մեքենայի վարումն է, քանի որ անվադողերը կորցնում են հանապարհի հետ անբողջ շփումը: Այդ ժամանակ շարժման ուղղության աննշան փոփոխությունը կամ ֆամու թեթև հարվածը կարող է մեքենայի սահմի պատճառ հանդիսանալ: Ջրասահքից խուսափելու համար

- Դանդաղ վարե՛ք:
- Հնարավորության դեպքում շրջանցե՛ք չարժվող ջրային տարածքները:
- Դանդաղեցրե՛ք արագությունը, եթե անվադողերից լսվում են ջրի հողվյունի ձայներ:
- Գոտի կամ ուղղություն փոխելիս դանդաղեցրե՛ք արագությունը:

Եթե Ձեր մեքենան սկսում է ջրասահել՝

- Աստիճանաբար նվազեցրե՛ք Ձեր արագությունը:
- Մի՛ օգտագործե՛ք արգելակները: Հանկարծակի արգելակումը կարող է հանգեցնել Ձեր մեքենայի վերահսկողության կորստին:

Չյան կամ ցեխի մեջ խրվելը

Եթե խրվել ե՛ք ձյան կամ ցեխի մեջ, հետևե՛ք հետևյալ ֆայլերին՝

1. Անցե՛ք ավելի ցածր փոխանցման և ուղիղ պահե՛ք առջևի անիվները:
2. Ուտը կամաց դրե՛ք գազի ռոտակի վրա: Խուսափե՛ք անիվները պտտելուց:
3. Դանդաղ շարժվե՛ք առաջ՝ որքան հնարավոր է հեռու:
4. Անցե՛ք հետընթաց վարման և դանդաղ հետ գնացե՛ք՝ որքան հնարավոր է հեռու: Մի՛ պատե՛ք անիվները:
5. Կրկին անցե՛ք ավելի ցածր փոխանցման և առաջ շարժվե՛ք:
6. Կրկնե՛ք առաջ-հետ շարժումը այնքան՝ մինչև մեքենան դուրս գա խրված դիրքից:
7. Խորը ցեխի կամ ձյան մեջ անվադողերի տակ դրե՛ք տախտակներ, ծառերի հյուղեր և այլն: Կատարե՛ք այս գործողությունը միայն այն ժամանակ, երբ մեքենան կանգնած վիճակում է:

Հեղեղված հանապարհներ

Երթևեկելի մասում չափազանց շատ ջրի առկայությունը կարող է հեղեղման պատճառ դառնալ: Դա կարող է տեղի ունենալ աստիճանաբար կամ հանկարծակի: Կարևոր է հասկանալ երթևեկելի մասում ջրի առկայությունից բխող ռիսկերը՝

- Ճանապարհից տրանսպորտային միջոցի ֆովել-տարվելը:
- Լողացող բեկորները և աննկատ վտանգները:
- Ճանապարհի փլվելը:
- Մեքենայի անսարքության առաջացումը:
- Էլեկտրահարումը, եթե հեղեղումն ուղեկցվում է էլեկտրահաղորդման գծերի տապալմամբ:

Հնարավոր է, որ նայելով հնարավոր չլինի որոշել ջրհեղեղի խտրությունը: Եթե ջուրը խորն է, հանապարհը կարող է չափազանց վտանգավոր լինել անցնելու համար: Այլելի լավ է այլ երթուղի գտնել: Եթե հեղեղված երթևեկելի մասով անցնելուց բացի այլ տարբերակ չունեք, անպայման դանդաղ ընթացեք: Ջրի միջով անցնելուց հետո փորձարկեք Ձեր արգելակները՝ համոզվելու համար, որ դրանք սարքին են:

Ուժեղ ֆամիներ

Ուժեղ ֆամիները կարող են վտանգ ներկայացնել վարելիս: Հատկապես ավելի մեծ տրանսպորտային միջոցներին, ինչպիսիք են՝ բեռնատարները, ֆուրգոնները և կցորդներ ունեցող տրանսպորտային միջոցները: Ուժեղ ֆամիների ժամանակ երթևեկելիս՝

- Նվազեցրեք մեքենայի արագությունը: Դա Ձեզ հնարավորություն է տալիս ավելի լավ վերահսկել Ձեր մեքենան: Դուք ավելի շատ ժամանակ կունենաք արձագանքելու, եթե Ձեր մեքենան ֆամու ուժգին հարվածի ենթարկվի:
- Ձեռներով ամուր բռնեք տրանսպորտային միջոցի դեկը: Ուժեղ ֆամու հարվածներն անկանխատեսելի են: Եթե Դուք պատշաճ ձևով չբռնեք անիվը և ֆամու ուժեղ հարվածի ենթարկվեք, Դուք կարող եք կորցնել մեքենայի դեկի կառավարումը .
- Զգույշ եղեք: Նայեք Ձեր առաջ և զգուշացեք հանապարհի վրա առկա՝ կողմնակի առարկաներից: Ձեզ բավականաչափ ժամանակ է հարկավոր՝ հանապարհային վտանգներին արձագանքելու համար:
- Մի՛ օգտագործեք «կոուլիզ կոնարոլ» համակարգը: Առավելագույն հսկողության տակ պահեք գազի ոտնակը՝ ֆամու հարվածի դեպքում:
- Ձեռնարկեք կանխազգուշական միջոցներ: Մի՛ կողմ ֆառվելը և փոքորիկի ավարտին սպասելը կարող է ավելի անվտանգ լինել:

Մառախուղ կամ քանձր ծուխ

Խուսափե՛ք քանձր մառախուղի կամ ծխի պայմաններում մե՛կենա վարելուց: Փորձե՛ք հետաձգել Ձեր ուղևորությունը մինչև մառախուղի ավարտը: Եթե ստիպված ե՛ք վարել քանձր մառախուղի կամ ծխի պայմաններում՝

- Դանդաղ վարե՛ք:
- Միացրե՛ք Ձեր ցողալպատերների մոտարձակ լույսերը: Ցողալպատերների հեռարձակ լույսերը հետ կանդրադառնան և կխանգարեն տեսանելիությանը:
- Երբեք մե՛կենան մի վարե՛ք միայն կայանման կամ հակամառախուղային լույսերով:
- Համոզվե՛ք, որ կարող ե՛ք կանգ առնել այն տարածքում, որը կարող ե՛ք տեսնել Ձեր առջևում:
- Մե՛ծացրե՛ք առջևից ընթացող տրանսպորտային միջոցի ու Ձեր միջև եղած տարածությունը:
- Անհրաժեշտության դեպքում օգտագործե՛ք Ձեր առջևի ապակու մաքրիչները և ապակետափացուցիչները:
- Աժեխատե՛ք չհասնել էրթևեկության գոտիները կամ վազանց չկատարել, եթե դրա խիստ անհրաժեշտությունը չկա:
- Փորձե՛ք լսել այն մե՛կենաների ձայները, որոնց չե՛ք կարող տեսնել:

Եթե մառախուղը չափազանց խիտ է անվտանգ էրթևեկելու համար, փորձե՛ք դուրս գալ ֆանապարհից: Ակտիվացրե՛ք Ձեր վթարային թարթող լույսերը և սպասե՛ք պայմանների բարելավմանը:

Իրավապահ մարմինների կողմից էրթևեկության ընդհատում

Ճանապարհային էրթևեկության ընդհատման ժամանակ ոստիկանը միացնում է իր մե՛կենայի հետևի վթարային լույսերը և դանդաղորեն ել՛ք ու մուտք է՛ անում գոտիների միջև: Իրավապահներն օգտագործում են էրթևեկության ընդհատումները, որպեսզի՝

- դանդաղեցնեն կամ կանգնեցնեն էրթևեկությունը՝ ֆանապարհը վտանգագերծելու համար.
- դանդաղեցնեն կամ կանգնեցնեն էրթևեկությունը քանձր մառախուղի կամ անբարենպաստ էրթևեկության պայմանների պատճառով:
- կանխեն պատահարներն անսովոր պայմաններում:

Դուք պետք է՝

- Միացնե՛ք ձեր վթարային լույսերը՝ զգուսացնելու այլ վարորդներին:
- Դանդաղ իջեցնե՛ք արագությունը այնքան, որքան իրավապահ մարմնի աշխատակցի արագությունն է: Հանկարծակի մի՛ արգելափե՛ք, եթե արգելափումն անհրաժեշտ չէ բախումից խուսափելու համար: Պահպանե՛ք անվտանգ հեռավորություն պարեկային մե՛կենայից:
- Չվազանցե՛ք պարեկային մե՛կենայի կողքով: Մի՛ արագացրե՛ք Ձեր ընթացքը, քանի որ սպան չի անջատել վթարային լույսերը, և էրթևեկության պայմանները բույլ չեն տալիս վերադառնալ Ձեր նորմալ արագությանը .

ՊԱՇՏՊԱՆԵՔ Ձեզ ԵՎ Ձեր ՈՒՂԵՎՈՐՆԵՐԻՆ

Ամրագոտիներ

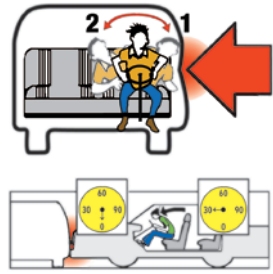
Դուք և Ձեր ուղևորները պետք է կապել ամրագոտիներ: Դուք կարող եք սուզանվել, եթեչկապել Ձեր ամրագոտիները: Եթե ուղևորի 16 տարին չի լրացել, Դուք կարող եք սուզանվել նաև այն դեպքում, երբ այդ ուղևորը չի կապել ամրագոտին:

Բախումների մեծ մասի ժամանակ գոտկատեղի և ուսի ամրագոտիները կբարձրացնեն Ձեր գոյատևելու հավանակությունը: Այս պատկերը ցույց է տալիս, թե ինչ կարող է տեղի ունենալ բախման ժամանակ:

Երբ բախվում եք, Ձեր սրանսպարտային միջոցը կանց է առնում: Բայց Դուք շարունակում եք առաջ շարժվել նույն արագությամբ, որով երթևեկում էիք: Դուք կանց եք առնում միայն այն ժամանակ, երբ հարվածում եք կառավարման վահանակին կամ հողմապակուն: Եթե Ձեզ կողմից հարվածեն, ապա հարվածը Ձեզ հետ ու առաջ կնետի: Գոտկատեղի և ուսի ամրագոտիները Ձեզ պահում են սրանսպարտային միջոցը կառավարելու համար ավելի լավ դիրքում: Դրանք կարող են նաև նվազագույնի հասցնել լարջ վնասվածքների բանակը:

Վնասվածքներից կամ մահից խուսափելու համար կարևոր է անվտանգության գոտին նիշտ կապել:

- Կապել ուսի ամրագոտին Ձեր ուսի և կրծքավանդակի վրայով: Այն պետք շատ քիչ թույլ լինի կամ ընդհանրապես թույլ չլինի: Մի կրեք ամրագոտին Ձեր թևի տակով կամ Ձեր մեջքին:
- Կարգավորեք գոտկատեղի գոտին այնպես, որ այն ամուր լինի և նստի Ձեր ազդրերին: Հակառակ դեպքում Դուք վրարի ժամանակ կարող եք գոտուց դուրս սահել:
- Եթե հղի եք, գոտկատեղի գոտին կրեք ձեր որովայնի տակ՝ հնարավորինս ցածր: Տեղադրեք ուսագոտին ձեր կրծքերի արանքում և որովայնի ուռուցիկ հատվածի մոտ:

ՆԵՐԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ. Եթե կարծիր պահը մեկ այլ մեքենա լիներ, որը վարորդի կողմից հարվածեր Ձեր մեքենային

1. Նախ հարվածը Ձեզ կնետեր դեպի վարորդի կողմի դուռը,
2. Այնուհետև Դուք կետ կրոչեիք և կնետվեիք դեպի ուղևորի կողմի դուռը:

Երեխաների անվտանգության համակարգ և հատուկ մանկական նստատեղեր

Երեխաներին պետք է ապահովվեք դաճնային կանոնակարգով հաստատված մանկական ուղևորների անվտանգության համակարգով կամ անվտանգության գոտով: Պահանջները կախված են երեխայի հասակից և տարիքից:

- 2 տարեկանից ցածր երեխաներին, ում բաժը չի գերազանցում 40 ֆունտը, իսկ հասակը՝ 3 ֆուտ 4 դյույմը, պահովվեք մանկական ուղևորների անվտանգության հետահայաց անվտանգության համակարգով:

ՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆ Երեխաների՝ հետևի ուղևորների գալման համակարգում գտնվող երեխան չի կարող նստել անվտանգության բարձիկներով հագեցած մեքենայի առջևի նստատեղին:

- 8 տարեկանից ցածր կամ 4 ֆուտ 9 դյույմից պակաս հասակ ունեցող երեխաներին պահովվեք հետևի նստատեղի՝ դաճնային կարգով հաստատված մանուկ ուղևորների անվտանգության համակարգում: 8 տարեկանից վաճր երեխաները կարող են գտնվել տրանսպորտային միջոցի առջևի նստարանին՝ դաճնային կարգով հաստատված մանուկ ուղևորների անվտանգության համակարգում: Նրանք կարող է նստել առջևի նստատեղին, եթե՝

— Հետևի նստատեղ առկա չէ:

— Հետևի նստատեղերը թեք նստատեղեր են, որոնք ուղղված են դեպի կողքերը:

— Հետևի նստատեղերը հետ են ուղղված:

— Երեխա ուղևորների անվտանգության համակարգը հնարավոր չէ պատշաճ ձևով տեղադրել հետևի նստատեղին:

— Հետևի բոլոր նստատեղերն արդեն զբաղեցված են 7 տարեկան կամ ավելի վաճր երեխաներով:

— Բժշկական նկատառումներով՝ երեխան չպետք է երթևեկի հետևի նստատեղին նստած:

- 8 տարեկան կամ ավելի բարձր տարիքի կամ առնվազն 4 ֆուտ 9 դյույմ հասակ ունեցող երեխաները կարող են օգտագործել դաճնային չափորոշիչներին համապատասխանող և պատշաճորեն տեղակայված ամրագոտիներ:

Ձեր տեղական իրավապահ մարմինը կամ հրժեջ վարչությունը կարող են ստուգել Ձեր մանկական ուղևորների համակարգի տեղադրումը: Երեխայի մեծանալուն գուզընթաց ստուգեք՝ արդյո՞ք մանկական ուղևորների անվտանգության համակարգի չափերը համապատասխանում են Ձեր երեխայի չափերին:

Անվտանգության բարձրիկներ

Անվտանգության բարձրիկները շատ տրանսպորտային միջոցների անվտանգության արժեքավոր տարր են: Նրանք Ձեզ ավելի ապահով կպահեն, քան միայն անբարձրիկների կիրառումը:

Վարե՛ք անվտանգության բարձրիկներից առնվազն 10 դյույն հեռավորության վրա այնքան ժամանակ, քանի դեռ կկարողանա՞ք լիարժեք վերահսկել Ձեր տրանսպորտային միջոցը: Չափե՛ք դեկի կենտրոնից մինչև Ձեր կրճճավանդակը ընկած տարածությունը: Կապվե՛ք Ձեր մե՛քենայի դիլերի կամ արտադրողի հետ, եթե չե՛ք կարող ապահով նստել անվտանգության բարձրիկից 10 դյույն հեռավորության վրա: Նրանք կարող են խորհուրդներ տալ Ձեր անվտանգության բարձրիկից հետ շարժվելու լրացուցիչ եղանակների վերաբերյալ: Ուղևորները նույնպես պետք է նստեն ուղևորի անվտանգության բարձրիկից առնվազն 10 դյույն հեռավորության վրա:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ՝ Կողային անվտանգության բարձրիկի մոտ նստած երեխաները կարող են ենթարկվել լուրջ կամ մահացու վնասվածք ստանալու վտանգի:

Անուշադրության մատնված երեխաներ և կենդանիներ

Արգելվում է մինչև 6 տարեկան երեխաներին մե՛նակ թողնել ավտոմեքենայում: Երեխային կարող են թողնել առնվազն 12 տարեկան անձի հսկողության ներքո:

Բացի այդ, նաև կարևոր է հիշել, որ երեխաներին կամ կենդանիներին շոգ մեքենայի մեջ մե՛նակ թողնելը վտանգավոր է և անօրինակահամար: Կայանած մեքենայի ներսում ջերմաստիճանը կարող է արագ անել, երբ այն արևի տակ է: Նույնիսկ եթե պատռահանը մի փոքր բաց է թողնված: Չափից շատ ջերմության ազդեցությունը կարող է հանգեցնել ջրագրկման, ջերմային կարվածի և մահվան:

ԿԱՌԱՎԱՐԵՔ Ձեր ԱՐԱԳՈՒԹՅՈՒՆԸ

Կալիֆոռնիայում Դուք երբեք չե՛ք կարող երթևեկել ավելի արագ, քան անվտանգ է ներկայիս հանապարհային պայմանների համար: Սա հայտնի է որպես *Basic Speed Law*՝ «Հիմնական արագության օրենք»:

Հանդգնե՛ք, որ կառավարում ե՛ք Ձեր արագությունը և դանդաղեցրե՛ք, երբ պայմանները պահանջում են դանդաղեցնել Ձեր ընթացքը: Ինչպիսիք էլ լինի հանապարհին նշված թույլատրելի արագությունը, Ձեր արագությունը պետք է կախված լինի՝

- Ճանապարհին տրանսպորտային միջոցների բաճակից:
- Այդ հանապարհով ընթացող այլ տրանսպորտային միջոցների արագությունից:
- Ճանապարհի մակերևույթի հարթ, անհարթ, մանրախճապատ, թաց, չոր, լայն կամ նեղ լինելուց:
- Երթևեկելի մասում գտնվող կամ այն հստող հեծանվորդներից կամ հետիոտներից:
- Եղանակից անձրև, մառախուղ, ձյուն, քամի կամ փոշի:
- Երթևեկության գերբեռնվածությունից: Ձեր վարելու սովորությունների փոքր փոփոխությունները կարող են օգնել նվազեցնել գերբեռնվածությունը: Խուսափե՛ք ավտոմայրուղու գծերից ներս և դուրս անելուց:

Կան նաև արագության սահմանափակման հստակ օրենքներով և պայմաններով իրավիճակներ, երբ Դուք պետք է նվազեցնե՛ք Ձեր արագությունը: Կալիֆոռնիայի ավտոմայրուղիների մեծ մասում առավելագույն թույլատրված արագությունը ժամանա 65 մղոն է: Երկգոտի չբաժանված ավտոմայրուղում և կցորդով մեքենաների համար առավելագույն թույլատրելի արագությունը ժամանա 55 մղոն է:

ՀԼՏՐՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵՔ ՎՏԱՆԳՆԵՐԻ ՄԻՋԵՎ

Երբեմն հանապարհի երկու կողմում էլ կարող է միաժամանակ վտանգ լինել: Օրինակ՝ աջ կողմում կարող են կայանված մեքենաներ լինել, իսկ ձախ կողմում՝ հանդիպակաց մեքենաներ:

Եթե մի վտանգը մյուսից ավելի մեծ է, ապա ավելի շատ տարածություն թողե՛ք ավելի վտանգավոր իրավիճակի համար: Ենթադրե՛ք, որ Դուք գտնվում եք երկգոտի հանապարհին, և մոտենում է հանդիպակաց տրանսպորտային միջոց ձախից, իսկ աջ կողմում Ձեր առջևում հեծանվորդ կա: Տրանսպորտային միջոցի և հեծանվորդի արանքով անցնելու փոխարեն՝ վտանգները հարթահարե՛ք հերքով: Նախ՝ դանդաղեցրե՛ք ընթացքը և թույլ ավե՛ք, որ հանդիպակաց տրանսպորտային միջոցը Ձեզ վազանցի: Երբ մեքենան Ձեզ արդեն վազանցել է, շարժվե՛ք դեպի ձախ՝ հեծանվորդին անցնելու համար շատ տարածություն առնվազն երեք ֆուտ, թողնելով: Եթե մոտեցող տրանսպորտային միջոցների կայուն հոսք է, ապա օգտագործե՛ք ձախ գոտու այնքան մաս, որ կարողանա՛ք ապահով վազանցել հեծանվորդին:

ԻՄՍՑԵՔ ԻՉՉՊԵՍ ՉԱՂԹԱՀԱՐԵՆՆԵՐ ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԻՐԱՎԻՃԱԿՆԵՐԸ

Կան արտակարգ իրավիճակների բազմաթիվ տեսակներ, որոնց կարող եք աննշվել մեքենա վարելիս: Արտակարգ իրավիճակների մասին գիտելիքները Ձեզ կօգնեն ապահով լինել:

Իջած անվադողեր

Եթե Ձեր անվադողն իջել է, խոհապի մի՛ մտնովե՛ք կամ չափից սուր արձագանքե՛ք: Հանկարծակի արգելակելը կամ ոտքն արագացուցիչից կարուկ հեռացնելը կարող է հանգեցնել մեքենայի վերահսկողության կորստի: Փոխարենը, հետևե՛ք Մայրուղիներում անվտանգ երթևեկության ազգային վարչության կողմից առաջարկված հետևյալ ֆայլերին (*National Highway Traffic Safety Administration*)՝

- Երկու ձեռքով բռնե՛ք դեկը:
- Եթե հնարավոր է և անվտանգ, պահե՛ք Ձեր մեքենայի ընթացիկ արագությունը:
- Աստիճանաբար բաց թողե՛ք արագացուցիչը:
- Հստ անհրաժեշտության ուղղե՛ք մեքենայի դեկը այն կայունացնելու և կառավարումը վերականգնելու համար:
- Ողղե՛ք դեկն այն ուղղությամբ, որով ցանկանում եք, որ Ձեր մեքենան գնա՝
- Երբ Ձեր մեքենայի ընթացքը կայունանա, շարունակե՛ք դանդաղեցնել արագությունը և դուրս եկե՛ք հանապարհից, երբ և որտեղ անվտանգ է:

Մեքենավարում ձանապարհի Երթևեկելի Հատվածից Դուրս

Եթե Ձեր անվանները հեռանում են մայրից,

1. Անուր բռնե՛ք դեկը:
2. Հեռացրե՛ք ոտքը գազի ոտնակից:
3. Զգուշորեն արգելակե՛ք:
4. Ստուգե՛ք Ձեր հետևի երթևեկությունը:
5. Զգուշորեն ետ գնացե՛ք դեպի մայր:

Մի՛ ֆաե՛ք կամ շքե՛ք Ձեր դեկը չափազանց մեծ ուժով: Դրա հետևանքով կարող եք հայտնվել հանդիպակաց երթևեկության մեջ:

Գերտախցան պայմաններ

Մայրահեղ շոգին Դուք պետք է՝

- Ստուգեք ջերմաչափը:
- Խուսափեք երկար ժամանակ բարձր արագությամբ վարելուց:
- Անջատեք օդորակիչը:

Մայրահեղ ցրտին Դուք պետք է՝

- Ստուգեք ջերմաչափը: Եարժիչը կարող է չունենալ հակասառեցման անհրաժեշտ մակարդակ:
- Օգտագործեք ապակետախցուցիչը կամ թեթևակի բացեք պատուհանները, որպեսզի դրանք չմուսվեն:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ՝ Լրացուցիչ տեղեկությունների համար տե՛ս տրանսպորտային միջոցի սեփականատիրոջ ձեռնարկը:

Երբ Ձեր տրանսպորտային միջոցը վիջանում է արագընթաց մայրուղու վրա

Եթե Ձեր տրանսպորտային միջոցը դադարում է աժխատել մայրուղու վրա,

1. Ապահով կերպով այն տեղափոխեք դեպի աջ համմիզեր:
2. Դուրս ելե՛ք աջ կողմից, այնպես, որ եթե պետք լինի դուրս գալ տրանսպորտային միջոցից, Դուք հեռու լինե՛ք երթևեկությունից:
3. Հավաքե՛ք 511 Ձեր բջջային հեռախոսից կամ օգնության համար փնտրե՛ք հեռախոսի խցիկ:
4. Հնարավորինս շուտ վերադարձե՛ք դեպի Ձեր մե՛քենան: Վերադարձե՛ք տրանսպորտային միջոց աջ կողմից (երթևեկությունից հեռու):
5. Մնացե՛ք մե՛քենայի ներսում՝ ամրագտվո՞ւները կապած, մինչև Ձեզ օգնության կհասնեն:
6. Ձեր հայեցողությամբ օգտագործե՛ք Ձեր վթարային թարթող լույսերը: Դրանք կարող են օգնել մյուս մե՛քենաներին տեսնել Ձեզ գիշերը և տարբեր եղանակային պայմաններում:

Կան որոշակի հանգամանքներ, երբ ավելի անվտանգ է դուրս գալ Ձեր մե՛քենայից և հեռու գնալ: Ներառյալ այն իրավիճակները, երբ

- ձանրկեզրում բավարար տեղ չկա:
- Առկա է հանապարհային ցանկապատ:
- Արագընթաց մայրուղու գոտիներից ապահով կերպով հեռու մնալու համար առկա է տարածք:

California Highway Patrol (CHP) Freeway Service Patrol (FSP)

(Կալիֆոռնիայի հանապարհային պարեկության արագընթաց մայրուղու սպասարկման պարեկություն)

Երթևեկության ժամանակ **CHP-ի FSP-** ն ապահովում է անվճար արտակարգ հանապարհային ծառայություններ որոշակի տարածքներում: Եթե մնացել ե՛ք արագընթաց մայրուղու վրա Ձեր տրանսպորտային միջոցի անսարքության պատճառով, ապա **FSP-ն՝**

- Ձեզ կառաջարկի մի գալուս վառելանյութ, եթե այն վերջացել է:
- Ձեր տրանսպորտային միջոցի շարժիչը կգործարկի արտաքին հոսանքի աղբյուրից, եթե մարտկոցը «նստած» է:
- Կլիցավորի Ձեր ուղիատուրը և կլմակի խողովակների անցքերը:
- Կվոխի թողած անվադողը:
- Բախման մասին կզեկուցի **CHP-ին**:

Եթե FSP-ն չկարողանա գործարկել Ձեր տրանսպորտային միջոցը, այն (անվհար) Ձեզ քարշ կտա CHP-ի կողմից հաստատված վայր: CHP-ն կտեղեկացնի ավտոակումբին կամ ֆարեակման ծառայությունը:

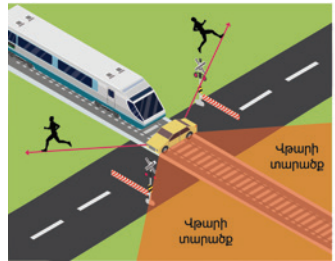
FSP-ն

- Ձի ֆաշի Ձեր տրանսպորտային միջոցը մինչև տրանսպորտային միջոցների մասնավոր վերանորոգման ծառայություն կամ մասնավոր կացարան:
- Ձի առաջարկի ֆարեակման ծառայություններ մատուցող ընկերություններ կամ բալիֆի վերանորոգման արհեստանոցներ:
- Ձի ֆաշի մոտոցիկլետներ:
- Ձի օգնի տրանսպորտային միջոցներին, որոնք բախման են ենթարկվել, եթե դրանք CHP-ի կողմից չեն ուղղորդվում:

Չանգահարեք 511 FSP-ի մասին տեղեկատվություն ստանալու և աջակցության համար:

Անաբբ տրանսպորտային միջոցներ երկաթուղային գծերի վրա

Եթե Ձեր տրանսպորտային միջոցը կանգ է առել կամ դադարել աշխատել՝ արգելափակելով գնացքի ուղու որևէ հատված, և Ձեզ է մոտենում գնացք, որը թարթում է իր նախագուռեական լույսերը,

- Անմիջապես դուրս եկեք Ձեր տրանսպորտային միջոցից: Վազեք երկաթգծերից 45 աստիճանի անկյունագծով հեռու՝ այն ուղղությամբ, որով գալիս է գնացքը: Այնուհետև գանգահարեք 911:

Եթե չեք տեսնում, որ գնացք է մոտենում, և նախագուռեական լույսերը չեն թարթում,

- Դուրս եկեք Ձեր մեքենայից: Հավաքեք համարը, որը գտնվում է երկաթուղային անցման հայտարարությունների կամ երկաթուղային գծերի մոտ գտնվող մետաղական կառավարման տուփի վրա: Հայտնեք անցման համարը (եթե փակցված է): Անպայման նեւեք, որ տրանսպորտային միջոցը գտնվում է երկաթգծի վրա: Այնուհետև գանգահարեք 911:

ՄԻ՝ ՎԱՐԵՔ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԸ ՅՐՎԱԾ ՎԻՃԱԿՈՒՄ

Վարելիս խուսափեք շեղող գործոններից: Տարածված շեղող գործոններ են՝

- Բջջային հեռախոսով խոսելը կամ հաղորդագրություն գրելը:
- Երաժշտության կամ ձայնի բարձրության փոփոխությունը:
- Դիմահարդարվելը կամ սափրվելը:

ԲՋՋԱՅԻՆ ՇԵՌԱՆՈՍՆԵՐ ԵՎ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Բջջային հեռախոսներն անուշադիր վարելու հիմնական աղբյուրն են: Բջջային հեռախոսը ձեռքին մեքենա վարելը անվտանգ չէ և անօրինական է:

Չափահաս վարորդները բջջային հեռախոս պետք է օգտագործեն միայն անհրաժեշտության դեպքում և առանց ձեռքերն օգտագործելու:

- Մի՛ պատասխանեք Ձեր բջջային հեռախոսի զանգերին: Թող զանգը վախճանցվի ձայնային փոստ: Եթե պետք է պատասխանեք կամ զանգահարեք, ապա մեքենան անվտանգ դուրս հանեք հանապարհից:
- Մեքենա վարելիս մի՛ ուղարկեք և մի՛ կարդացեք տեքստային կամ էլեկտրոնային հաղորդագրություններ:
- Տեղադրեք Ձեր բջջային հեռախոսը հողմապակու, դեկավարման վահանակի կամ մեքենայի կենտրոնական կոնսուլի վրա: Սյն չպետք է վահի Ձեր տեսադաշտը:
- Տեղադրված բջջային հեռախոսն օգտագործեք մեկ սահունով կամ հպումով:

ԱՆՁԱՓԱՀԱՍԵՐԸ և ԲՋՁԱՅԻՆ ՀԵՌԱՆՈՄՆԵՐԸ

Օրենքին հակասում է անչափահասի կողմից մեքենա վարելիս բջջային հեռախոսի կամ էլեկտրոնային անլար սարքի օգտագործումը զանգերին պատասխանելու և տեքստային հաղորդագրություններ ուղարկելու կամ դրանց պատասխանելու համար:

ԲԱՅԱՌՈՒԹՅՈՒՆ՝ Անչափահասները կարող են օգտագործել բջջային հեռախոս շտապ օգնություն զանգահարելու համար:

ԾԱՆՈԹԱՅԵՔ ԵՄ ՏԵՆՆՈՂՈՒԹՅԱՆԵՐԻՆ

Տրանսպորտային միջոցների տեխնոլոգիան միշտ է զարգանում է: Ճանապարհին կտեսնենք այլևի շատ ինքնակառավարվող տրանսպորտային միջոցներ և վարորդների աջակցության առաջադեմ համակարգերով (ADAS) տրանսպորտային միջոցներ: Այս համակարգերով հագեցված տրանսպորտային միջոցները կարող են սարքեր կերպ արձագանքել հանապարհային իրավիճակներին, քան կարձագանքեք մարդ վարորդը:

ՏԵՂՅԱԿ ԵՂԵՔ ԾՄՈՂ ԳԱՋԻ ՄԱՍԻՆ

Գազային շարժիչով աշխատող բոլոր տրանսպորտային միջոցները շնորհ գազ են արտադրում: Շնորհ գազը մահացու, առանց հոտի գազ է, որն արտանետվում է տրանսպորտային միջոցի արտանետման խողովակից: Երբեք մի՛ գործարկեք շարժիչը Ձեր ավտոտնակում՝ դուրը վակ վիճակում: Շնորհ գազով թունավորման ախտանիշներից են՝

- Հոգնածությունը
- Հորանջելը
- Գլխապտույտը
- Սրտխառնոցը
- Գլխացավը
- Ջնգոցը ականջներում

Եթե Դուք ունեք այս ախտանիշներից որևէ մեկը, ապա ստուգեք Ձեր արտանետման համակարգը:

ԲԱԺԻՆ 9. Ալկոհոլ և թմրանյութեր

Կալիֆոռնիայի՝ ազդեցության տակ տրանսպորտային միջոց վարելու մասին (DUI) օրենքները տարածվում են ինչպես ալկոհոլի, այնպես էլ թմրանյութերի վրա: Ալկոհոլի կամ ցանկացած դեղի ազդեցության տակ գտնվելու դեպքում տրանսպորտային միջոց վարելը անօրինական է և ազդում է Ձեր անվտանգ վարելու ունակության վրա: Տարիքի հետ ալկոհոլի նկատմամբ Ձեր դիմադրողականությունը նվազում է, ինչը մեծացնում է ալկոհոլի հետ կապված վարորդական խնդիրների վտանգը: Օրենքը տարբերություն չի դնում ապօրինի դեղերի և այն դեղերի միջև, որոնք Դուք ստանում եք բժշկից կամ դեղատնից: Դրանք բոլորը կարող են ազդել անվտանգ վարելու և Ձեր տեսածին ու լսածին արձագանքելու ունակության վրա:

Անկախ նրանից, թե ինչ տարիքում եք, մեքենա վարելը անօրինական է

- Ցանկացած ձևով ալկոհոլի չարաժառանգ հետո: Ներառյալ այնպիսի դեղամիջոցներ, ինչպես օրինակ՝ հազի օժարակը:
- Ցանկացած դեղամիջոց ընդունելուց հետո, որն ազդում է Ձեր վարելու ունակության վրա: Ներառյալ դեղատոմսներով կամ առանց դեղատոմսի դեղեր:
- Ալկոհոլի կամ դեղերի այնպիսի համադրություն օգտագործելուց հետո, որը նվազեցնում է անվտանգ վարելու Ձեր ունակությունը:

Որևէ դեղ ընդունելուց առաջ անպայման կարդացե՛ք պիտակի վրա գրվածը, որպեսզի տեղյակ լինե՛ք այդ դեղի ազդեցություններին: Եթե իրավապահ մարմինների աշխատակիցը կարծում է, որ Դուք մեքենան վարում եք թմրամիջոցների կամ ալկոհոլի ազդեցության տակ, նա իրավունք ունի Ձեզ խնդրել արյան կամ մեզի քեստ հանձնել: Եթե չհամաձայնե՛ք անալիզ հանձնել, DMV-ն մեկ տարով կկասեցնի կամ կչեղարկի Ձեր վարորդական իրավունքը:

ԿԱՆԵՎՈՐ՝ Եթե Դուք 13-ից 20 տարեկան եք և դատապարտված եք ալկոհոլի կամ թմրամիջոցների ազդեցության տակ հեծանիվ վարելու համար, Ձեր վարելու արտոնությունը կարող է կասեցվել կամ հետաձգվել մեկ տարով, հենց որ մեքենա վարելու իրավունք ունենա՛ք:

Ալկոհոլի ԿԱՄ ԿԱՆԵՓԱՅԻՆ ԱՐՏԱԴՐԱՆՔՆԵՐԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄ ԿԱՄ ՏԻՐԱՊԵՏՈՒՄԸ ՓՈՆԱԴՐԱՄԻՋՈՑՈՒՄ

Օրենքը շատ խիստ է Ձեր տրանսպորտային միջոցում Ձեզ մոտ ալկոհոլ կամ կանեփային արտադրանքներ պահելու հարցում: Արգելվում է խմել ցանկացած խմիչք կամ ծխել կամ ընդունել որևէ կանեփային արտադրանք, երբ տրանսպորտային միջոց եք վարում կամ հանդես եք գալիս որպես ուղևոր: Եթե Ձեր տրանսպորտային միջոցում ալկոհոլ կամ կանեփի եք տեղափոխում, ապա տարան պետք է լինի դրոշմված և չբացված: Եթե այն բաց է, տարան պետք է պահե՛ք բեռնախցիկում կամ այն վայրում, որտեղ ուղևորներ չեն նստում: Անբույլատրելի է նաև ալկոհոլի բաց տարայի պահումը Ձեր ձեռնոցի տուփի մեջ: Այս օրենքը չի տարածվում, եթե դուք ուղևոր եք ավտոբուսում, տաֆսու մեջ, ֆուրգոնում կամ բնակության համար նախատեսված ավտոմեքենայի մեջ:

ԱՐՅԱՆ ՄԵՋ ԱԿՎՈՇՈՒ ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹՅԱՆ (BAC) ՍԱՀՄԱՆԱՅԻՆ

ԱՐՃԵՔՆԵՐԸ

Երբ դուք ակոնոլ եւ օգտագործում, դրա հետեւերը մտնում են Ձեր արյան մեջ: Ձեր BAC-ը չափում է, թե որքան ակոնոլ կա Ձեր արյան մեջ:

Արգելվում է վարել տրանսպորտային միջոց BAC-ի հետևյալ ցուցանիչների դեպքում՝

- 0,08% կամ ավելի բարձր, եթե 21 տարեկանից բարձր եք:
- 0,01% կամ ավելի բարձր, եթե Ձեր 21 տարին չի լրացել:
- 0.01% կամ ավելի բարձր ցանկացած տարիքում, եթե դուք գտնվում եք DUI-ի փորձաքննմանում:
- 0.04% կամ ավելի բարձր, եթե Դուք վարում եք տրանսպորտային միջոց, որի համար պահանջվում է կամերքիսն վարորդի լիցենզիա:
- 0,04% կամ ավելի բարձր, եթե վարձով ուղևոր եք տեղափոխում:

Եթե մեքենա եւ վարում անօրինական BAC-ով, իրավապահ մարմինների աշխատակիցը կարող է Ձեզ տուգանել: Նույնիսկ եթե Ձեր BAC-ը օրինական սահմաններից ցածր է, դա չի նշանակում, որ Ձեզ համար անվտանգ է մեքենա վարելը: Գրեթե բոլորը զգում են ակոնոլի բացասական ազդեցությունը, նույնիսկ ավելի ցածր մակարդակներում քան օրինական սահմանաչափն է: Կախված նրանից, թե որքան վատ եք զգում, Դուք կարող եք ձեռքադրվել և դատապարտվել DUI-ի համար նույնիսկ առանց BAC չափման:

Ստորև բերված աղյուսակը ցույց է տալիս BAC-ի գնահատականները՝ հիմնված խմիչքի սպառման, սեռի և մարմնի քաշի վրա: Հիշեք, որ նույնիսկ մեկ բաժակը կարող է ազդել ձեր անվտանգ վարելու ունակության վրա:

Խմիչքների քանակը		Մարմնի քաշը՝ ֆունտերով								Վարորդական վիճակ
		100	120	140	160	180	200	220	240	
0	M	.00	.00	.00	.00	.00	.00	.00	.00	Անվտանգ մեքենա վարման միակ սահմանային արժեքը
	F	.00	.00	.00	.00	.00	.00	.00	.00	
1	M	.06	.05	.04	.04	.03	.03	.03	.02	Վարելու հմտությունների բուլացում
	F	.07	.06	.05	.04	.04	.03	.03	.03	
2	M	.12	.10	.09	.07	.07	.06	.05	.05	
	F	.13	.11	.09	.08	.07	.07	.06	.06	
3	M	.18	.15	.13	.11	.10	.09	.08	.07	
	F	.20	.17	.14	.12	.11	.10	.09	.08	
4	M	.24	.20	.17	.15	.13	.12	.11	.10	Օրենքով սահմանված չափով հարբած
	F	.26	.22	.19	.17	.15	.13	.12	.11	
5	M	.30	.25	.21	.19	.17	.15	.14	.12	
	F	.33	.28	.24	.21	.18	.17	.15	.14	

Խմիչքների միջև ընկած յուրաքանչյուր 40 քաղիկ համար կանգնեք 0,01%:
 1 խմիչք = 80% բնորոշյալ լիկյորի 1,5 ունցիայի, 5% գարեջրի 12 ունցիայի կամ 12% գինու 5 ունցիայի:
 100 կոգուց այս արժեքները կգերազանցի 5-ից պակաս մարդ:

ՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆ Անօրինական է ակոնոլ կամ բմբանյութեր օգտագործելը՝ նավակ, ռեակտիվ դահուկ, ջրային դահուկ, ջրային ինքնաթիռ կամ նմանատիպ նավեր վարելիս: Իմացե՛ք ավելի ընդհանուր *California Harbors and Navigation Code*-ում:

DUI ՁԵՐԲԱԿԱՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Կալիֆոռնիայում մեքենա վարելիս Դուք համաձայնություն եք տալիս շնչառության, արյան կամ մեզի թեստի անցկացմանը, եթե իրավապահ մարմինների աշխատակիցը կասկածում է ձեզ DUI-ի մեջ: Եթե Դուք համաձայնվել եք հանձնել ակտիվային խմիչքների նախնական զննում (PAS) և/կամ շնչառական թեստ, ապա հնարավոր է, որ Ձեզանից պահանջվի հանձնել արյան կամ մեզի թեստ՝ դեղերի անկայությունը հայտնաբերելու համար: Եթե Դուք հրաժարվեք շնչառության, արյան և/կամ մեզի թեստ հանձնելուց, DMV-ն կկատարի կամ կչեղարկի Ձեր վարորդական իրավունքը: Եթե Դուք ձերբակալված եք DUI-ի համար՝

- Կալիֆոռնիայի վարչական *Per Se* օրենքը կպահանջի DMV-ին կատարել Ձեր վարորդական իրավունքը:
- Իրավապահ մարմինների աշխատակիցը կարող է վերցնել Ձեր վարորդական իրավունքը և Ձեզ տալ ժամանակավոր վարորդական իրավունք 30 օրով:
- Ձեր ձերբակալման օրվանից 10 օրվա ընթացքում կարող եք պահանջել DMV վարչական լսումներ:

DUI ԴԱՏԱՎՃԻՌՆԵՐ

Եթե Դուք դատապարտվեք DUI-ի համար, DMV-ն կկատարի կամ կչեղարկի Ձեր վարորդական իրավունքը:

- Դուք պետք է անցնեք DUI ծրագիրը:
- Պետք է ֆայլ Կալիֆոռնիա Նահանգի Ապահովագրական Վկայական (California Insurance Proof Certificate, SR/SR 1P):
- Դուք պետք է վճարեք ցանկացած կիրառելի իրավունքի վերաթողարկման և (կամ) սահմանափակման վճարները:
- Դատարանը նաև կարող է Ձեզ պարտադրել՝ Ձեր սրանսպորտային միջոցի մեջ տեղադրել վառոցի արգելափակման սարք (ignition interlock device, IID):

Մի ֆանի լրացուցիչ տույժեր՝ DUI-ի համար դատապարտված լինելու համար:

- Դուք կարող եք դատապարտվել մինչև վեց ամիս ազատազրկման:
- Դուք կարող եք ստիպված լինել տուգանք վճարել:
- Իրավապահ մարմինները կարող են բռնագրավել Ձեր մեքենան, և գուցե ստիպված լինեք վճարել պահպանման վճար:
- Եթե դեղերի կամ ակտիվային ազդեցության տակ սրանսպորտային միջոց վարելիս լուրջ վնասվածք էք պատճառում կամ մարդ է գոհվում, կարող եք կանգնել ֆադաբացիական դատարանի առջև:

DUI-ի բոլոր դատվածությունները 10 տարի մնում են Ձեր վարորդական գործում: Եթե այդ ընթացքում այլ DUI-ներ եք ստանում, դատարանը և/կամ DMV-ն կարող են Ձեզ համար ավելի խիստ տուգանք սահմանել:

ՄԻՆՁԼ 21 ՏԱՐԵԿԱՆ ՎԱՐՈՐԴՆԵՐ

21 տարին չլրացած վարորդների համար ալկոհոլ պահելու և սպառելու համար լրացուցիչ օրենքներ կան:

Ալկոհոլի առկայություն

- Դուք չեք կարող տրանսպորտային միջոցի մեջ պահել ալկոհոլ, քանի որ 21 տարեկան կամ ավելի մեծ տարիքի անհատ չլա: Տարան պետք է լինի լի, դրոշմված և չբացված: Բացված լինելու դեպքում ալկոհոլը պետք է պահվի բեռնախցիկում կամ այն վայրում, որտեղ ուղևորները չեն նստում:

ԲԱՅԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ Եթե Դուք աշխատում եք խմիչքի վաճառքի արտոնագիր ունեցող անձի կամ կազմակերպության համար, կարող եք ալկոհոլային խմիչքներ տեղափոխել փակ տարաների մեջ:

- Եթե Ձեզ բռնել են Ձեր տրանսպորտային միջոցի մեջ ալկոհոլային խմիչքներ պահելու համար, իրավապահները կարող են Ձեր տրանսպորտային միջոցը բռնագրավել մինչև 30 օր ժամկետով: Դատարանը կարող է սուգանել Ձեզ և մեկ տարով կասեցնել Ձեր վարորդական իրավունքը: Եթե Դուք դեռ չունեք վարորդական իրավունք, դատարանը կարող է խնդրել DMV-ին հետաձգել Ձեր առաջին վարորդական իրավունքի վկայականը մինչև 1 տարով:

Ալկոհոլի կիրառումը

- Եթե իրավապահ մարմինների աշխատակիցը կասկածում է Ձեզ ալկոհոլ օգտագործելու մեջ, նա կարող է Ձեզնից պահանջել հանձնել ճնշառության թեստ, ալկոհոլի նախնական ստուգում (PAS) կամ մեկ այլ ֆինիական թեստ:
- Եթե Դուք դատապարտված եք 0,01% կամ ավելի բարձր BAC-ով DUI-ի համար DMV-ն կարող է չեղարկել Ձեր վարորդական իրավունքը մեկ տարով: Դուք պետք է անցնեք արտոնագրված DUI ծրագիր:
- Եթե Ձեր PAS-ը ցույց է տալիս 0,05% կամ ավելի բարձր BAC, ոստիկանը կարող է ահանջել ճնշառություն կամ արքան ստուգում կատարել:
- Եթե ավելի ուշ թեստը ցույց տա, որ ունեք 0,05% կամ ավելի բարձր BAC, Դուք կարող եք ձերբակալվել DUI-ի համար, և Ձեր վարորդական իրավունքը կարող է կասեցվել:

ԲԱԺԻՆ 10. Ֆինանսական պատասխանատվություն, ապահովագրության պահանջներ և ավտոպատահարներ

Տրանսպորտային միջոց վարելիս Ձեզ հետ պետք է ունենաք Ձեր ֆինանսական պատասխանատվության ապացույցը (ապահովագրությունը): Եթե ավտոպատահարի էք ենթարկվել, պետք է ապահովագրության ապացույցներ ցույց տաք ավտոպատահարում ներգրավված մյուս վարորդներին:

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՅԱՆՋՆԵՐ

Ձեր ապահովագրությունը պետք է ապահովի առնվազն

- \$15,000 մեկ մարդու մահվան կամ մարմնական վնասվածքի համար:
- \$ 30,000 մեկից ավելի մարդկանց մահվան կամ վնասվածքների համար:
- \$5,000 գույքին հասցված վնասի համար:

18 տարեկանից փոքր վարորդների ծնողները կամ խնամակալները ֆինանսական պատասխանատվություն են կրում նրանց համար և վնասում են վնասների համար, եթե վարորդը պատահարի է ենթարկվել: 18 տարեկան և ավելի բարձր տարիք ունեցող վարորդները ֆինանսական պատասխանատվությունը կրում են իրենց վրա:

Նախֆան ապահովագրություն գնելը, համազվեք, որ գործակալը, միջնորդը կամ ապահովագրություն տրամադրող կազմակերպությունը լիցենզավորված է Կալիֆոռնիայի ապահովագրության ղեկավարամենտի կողմից: Լրացուցիչ տեղեկությունների համար այցելեք insurance.ca.gov/license-status/:

Ցածրարժեք ապահովագրություն

Եթե Դուք չեք կարող վճարել ֆադաբեյթի կամ ֆադաբեյթի ապահովագրության ապահովագրության համար, Դուք կարող եք դիմել Կալիֆոռնիայի ցածր գնով ավտոմեքենաների ապահովագրության ծրագրին: Լրացուցիչ տեղեկությունների համար այցելեք mylowcostauto.com կայք կամ գանգահարեք 1-866-602-8861 հեռախոսահամարով:

ՃԱՆԱՊԱՐԿԱՆԱԿԱՆԱՊՈՐՏԱՅԻՆ ՊԱՏԱՆՋՆԵՐ

Հասկանալով ճանապարհատրանսպորտային պատահարների հանգեցնել գործոնները կփորձեք դրանցից խուսափել:

Ճանապարհատրանսպորտային պատահարների պատճառները ճանապարհատրանսպորտային պատահարների ամենատարածված պատճառներն են՝

- Վարորդի ուշադրությունը չեղող գործոնները:
- Բարձր արագությունը:
- Սխալ տեղից երջադարձ կատարելը:
- Երթևեկության առավելության կանոններին չհետևելը:
- «Կանգ առ»-ի ազդանշաններն ու ճանապարհային նշաններն անտեսելը:
- Ճանապարհի հակառակ կողմով շարժվելը:
- Տրանսպորտային միջոցների երթևեկության հոսքից արագ կամ դանդաղ ընթացող տրանսպորտային միջոցը:

Եթե առջևում վրայային թարթող լույսերով տրանսպորտային միջոց տեսնեք, իջեցրե՛ք Ձեր արագությունը: Հնարավոր է, որ առջևում հանապարհատրանսպորտային կամ որևէ այլ պատահար է տեղի ունեցել: Զգուշորեն անցե՛ք:

Հնարավորության դեպքում աշխատե՛ք պատահարի կողքով չանցնել: Եթե ինչ-որ մեկը վնասվածք ունի, ավելի արագ օգնություն կստանա, եթե այլ տրանսպորտային միջոցները չփակեն հանապարհը:

Ինչ անել, եթե հայտնվել ե՛ք հանապարհատրանսպորտային պատահարում
Եթե հայտնվել ե՛ք հանապարհատրանսպորտային պատահարում

- Դուք պետք է արգելափակե՛ք: Հնարավոր է, որ ինչ-որ մեկը վնասվածք ստացած լինի և Ձեր օգնության կարիքն ունենա: Դժբախտ պատահարի վայրում չարգելափակելը կամ հեռանալը կոչվում է «hit-and-run»:
Վրատեսի ենթարկելու և փախուստի դիմելու համար խիստ պատիժ է սահմանվում:
- Անմիջապես գտնագահարե՛ք 911, եթե որևէ մեկը վիրավորվել է:
- Ձեր տրանսպորտային միջոցը տեղափոխե՛ք երթևեկությունից, եթե ոչ մեկ չի վիրավորվել: Այնուհետև գտնագահարե՛ք 911:
- Մյուս վարորդին, իրավապահ մարմիններին և պատահարին առնչվող այլ անձանց ցույց տվե՛ք Ձեր վարորդական իրավունքը, տրանսպորտային միջոցի հաշվառման ֆարտը, ապահովագրության տեղեկությունները և ներկայիս հասցեն:
- Եթե պատահարի հետևանքով կա վիրավոր կամ գոհ, պատահարի պահից սկսած 24 ժամվա ընթացքում Դուք պետք է գեկուցե՛ք իրավապահներին: Ձեր ապահովագրական գործակալը, միջնորդը կամ օրինական ներկայացուցիչը կարող է նույնպես հաշվետվություն ներկայացնել:
- Եթե Ձեր մեքենան բախվել է կայանված մեքենայի կամ այլ գույքի, փորձե՛ք գտնել սեփականատիրոջը: Եթե չե՛ք կարողանում գտնել սեփականատիրոջը, թողե՛ք Ձեր անունը, հեռախոսահամարը և հասցեն պարունակող գրություն: Գրությունը ապահով կցե՛ք տրանսպորտային միջոցին կամ գույքին: Պատահարի մասին հաղորդե՛ք իրավապահներին:
- Եթե սպանել կամ վնասվածք ե՛ք պատճառել որևէ կենդանու, գտնագահարե՛ք մոտակա մարդասիրական կազմակերպություն կամ իրավապահ մարմիններին: Մի՛ փորձե՛ք տեղաշարժել վիրավոր կենդանուն:

Ինչպես հաղորդել պատահարի մասին
Պատահարի դեպքում 10 օրվա ընթացքում պետք է այդ մասին հաղորդեք
DMV- ին, եթե

- Պատահարի արդյունքում գույքին տվելի քան \$1000 վնաս է հասցվել:
- Որևէ մեկը վիրավորվել կամ սպանվել է: Սա վերաբերում է նաև աննշան վնասվածքներին:

Յուրաքանչյուր վարորդ պետք է Կալիֆոռնիայում տեղի ունեցած ճանապարհատրանսպորտային պատահարի (*Report of Traffic Accident Occurring in California* (SR 1)) հաշվետվություն ներկայացնի DMV-ին՝ dmv.ca.gov/accidentreport հասցեով: Դուք (կամ Ձեր ներկայացուցիչը) պետք է հաշվետվություն ներկայացնեք, անկախ նրանից, թե Դուք եք պատահարի պատճառ դարձել, թե ոչ: Նույնիսկ եթե բախումը տեղի է ունեցել մասնավոր սեփականության վրա:

Զգեկուցելու դեպքում Ձեր վարորդական իրավունքը կկասեցվի: Իրավապահ մարմինները հաշվետվություն չեն կազմի Ձեր փոխարեն:

Տրանսպորտային միջոցի վարում առանց ապահովագրության եթե պատահարի ժամանակ չունենաք պատճան ապահովագրություն, Ձեր վարելու իրավունքը կկասեցվի մինչև չորս տարի ժամկետով: Անկախ նրանից, թե ով է մեղավոր:

Ձեր վարորդական իրավունքի կասեցման վերջին երեք տարիների ընթացքում կարող եք հետ ստանալ այն, եթե արամադրեք Կալիֆոռնիայի ապահովագրության վկայական (SR22/SR1P) և պահպանեք այն երեք տարվա ընթացքում:

ՎԱՐՈՐԴԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՄ ԸՇՎՈՂ ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱԹԻՆ ՊԱՏԱՀԱՐՆԵՐԸ
Եթե Դուք պատահարի եք ենթարկվել, որի արդյունքում 1000 դոլարի վնաս է պատճառվել, կամ որի արդյունքում որևէ մեկը վնասված է ստացել կամ մահացել է, Դուք պետք է պատահարի մասին տեղյակ պահեք DMV-ին: DMV-ն այն կավելացնի Ձեր վարորդական գործի մեջ: Կարևոր չէ, թե ով է պատահարի պատճառ դարձել:

ԲԱԺԻՆ 11. Տրանսպորտային միջոցի հաշվառման պահանջները

Դուք պետք է Ձեր մեքենան հաշվառեք Կալիֆոռնիայում, որպեսզի այն օգտագործեք նահանգում: Լրացուցիչ տեղեկությունների համար այցելեք dmv.ca.gov/vrservices:

ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ԱՌՔ ԿԱՄ ՎԱՃԱՌՔ

Տրանսպորտային միջոց գնելիս սեփականության իրավունքը փոխանցելու համար ունեք 10 օր ժամանակ:

Տրանսպորտային միջոց վաճառելիս՝ 5 օրվա ընթացքում պետք է այդ մասին տեղեկացնեք DMV-ին՝ լրացնելով Փոխանցման և պատասխանատվության ազատման ծանուցումը dmv.ca.gov/nrl-ում:

ԱՅՍ ԿԱՆԱԳՆԵՐԻ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

Նահանգի բնակիչ դառնալուց կամ աշխատանք ստանալուց հետո՞ դուք ունեք 20 օր Ձեր տրանսպորտային միջոցը հաշվառելու համար: Լրացուցիչ տեղեկությունների համար այցելեք dmv.ca.gov/outofstatevr

Կալիֆոռնիայում հաշվառված բոլոր տրանսպորտային միջոցները պետք է համապատասխանեն նահանգի պահանջներին, ներառյալ արտանետումների հսկողությանը (Կալիֆոռնիայի մաքուր օդի ստանդարտներ): DMV-ն չի կարող հաշվառել մեքենան, եթե այն չի համապատասխանում պահանջներին:

ԲԱԺԻՆ 12. Վարորդի անվտանգություն

Ի վերջո, յուրաքանչյուր վարորդ պետք է գնահատի իր վարելու հմտություններն ու կարողությունները: Եթե Դուք մտախոցված եք Ձեր վարելու կապակցությամբ, խնդրեք վավեր վարորդական իրավունք ունեցող վստահելի վարորդի նստել ուղևորի նստատեղիին և հետևել Ձեր վարելուն: Ձեր ուղեկիցը պետք է նկատի վարման ցանկացած վտանգավոր արարք և դրանք բարելավելու համար առաջարկներ անի: Ուշադիր լսե՛ք և կիրառե՛ք այն, ինչ սովորել ե՛ք: Որպես այլընտրանք դիտարկե՛ք պրոֆեսիոնալ վարորդական դասընթացները կամ վարման դասերը:

Վերանայում

Տրանսպորտային միջոցի կադր թույլ է տալիս DMV-ին հետաքննել և վերանայել յուրաքանչյուր վարորդի անվտանգ վարելու ունակությունը: Ֆիզիկական կամ հոգեկան անբավարար վիճակը կամ վատ վարորդական գործը կարող են վերանայման հիմք հանդիսանալ՝ ոչ վարորդի տարիքը: Ֆիզիկական կամ հոգեկան անբավարար վիճակ ունեցող վարորդներին բժիշկը, իրավապահ մարմինները կամ ընտանիքի անդամը կարող են ներկայացնել DMV-ին՝ լրացնելով «Վարորդի վերանայման հարցման» ձևը:

Ճանաչողական խնդրարումներն, ինչպես՝ դեմենսիան, նոպաները, ուղեղի ուռուցքը, Պարկինսոնի հիվանդությունը, ինսուլտը կամ գլխապտույտը մարտահրավեր են անվտանգ վարելուն: Այս խնդիրներով տառապող անհատները կարող են կորցնել անվտանգ վարելու ունակությունը:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ՝ Երբ DMV-ն թույլ ճանաչողական խնդրարում ունեցող որևէ մեկի վերաբերյալ ծանուցում կամ ախտորոշում է ստանում, Վարորդի անվտանգության թիմը վերանայում է նեանակում: Վերանայման գործընթացի վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկությունների համար այցելե՛ք dmv.ca.gov/reexamination:

DMV-ն կարող է

- Բժշկական տեղեկատվություն պահանջել Ձեզնից կամ Ձեր բժշկից:
- Անձամբ կամ հեռախոսով վերանայում անցկացնել:
- Ձեզնից պահանջել հանձնել գիտելիքների, տեսլական կամ վարորդական քեստ(ներ):
- Ձեզ տրամադրել տահմանավանկ ժամկետով վարորդական իրավունք:
- Անհապաղ կասեցնել կամ չեղարկել Ձեր վարորդական իրավունք, եթե Ձեր ֆիզիկական կամ հոգեկան վիճակը անմիջական վտանգ է ներկայացնում հասարակության համար:
- Ոչ մի ֆայլ չձեռնարկել Ձեր վարորդական իրավունքի դեմ:

Առաջնահերթ վերանայում

Եթե իրավապահների հետ շփման արդյունքում վերևի վանդակում նշանակում տեղով՝ վարորդի առաջնահերթ վերանայման մասին ծանուցում ստանաք, ապա ուժադիր կարգացե՛ք ձևաթուղթը: Դու՛ք 5 աշխատանքային օր ունե՛ք՝ գործընթացը սկսելու համար DMV-ի հետ կապ հաստատելու համար, այլապես Ձեր վարորդական իրավունքը ավտոմատ կկասեցվի:

FOR DMV USE ONLY
X - ()

Destroy all previous versions of this form.

NOTICE OF PRIORITY RE-EXAMINATION OF DRIVER (Driver Incapacity)

The driver listed below committed a violation of the California Vehicle Code (CVC) §§21000 through 23336 and should be re-examined pursuant to CVC §21061. At the time of the violation, the driver exhibited evidence of incapacity which reasonably led me to believe that this person is not capable of operating a motor vehicle without presenting a clear or potential danger, or risk of injury to himself/herself or others. As required by law, on the date below, I issued a copy of this Notice of Priority Re-examination/Notice of Suspension for Non-Compliance to the driver listed below.

The driver does not have to be cited for one of the above CVC sections. Please indicate evidence of the incapacity in the Summary area below. If the driver was involved in a traffic accident, attach a copy of the report. You must give a copy of this form to the driver.

If this form is being issued as a Notice of Priority Re-examination/Notice of Suspension for Non-Compliance, immediately fax the document (if fax available) to the Driver Safety Office nearest the driver's home (see reverse), then mail the original Notice to the same office.

NOTICE OF SUSPENSION FOR NON-COMPLIANCE

INSTRUCTIONS TO DRIVER

If the above box is checked, you must contact the Department of Motor Vehicles (DMV) for a re-examination under CVC §§12818 and 12819. If you do not call or appear within five (5) working days, your privilege to drive in this state will be suspended until you satisfactorily complete a re-examination. SEE IMPORTANT PRIORITY RE-EXAMINATION INFORMATION ON THE REVERSE SIDE OF THIS FORM.

REQUEST FOR REGULAR RE-EXAMINATION OF DRIVER (Officer's instructions on reverse.)

The driver listed below should be re-examined by DMV, but does not require a Priority Re-examination.

Վարորդի վկայականի սահմանափակումները

DMV-ն սահմանափակումներ է դնում վարորդական իրավունքի վրա՝ հանդգնելու, որ վարորդն իր կարողություններին համապատասխան մեքենա է վարում: Սահմանափակումները կարող են կիրառվել DMV-ի կողմից կամ պահանջվել օրենքով: Ձեր վարորդական իրավունքի սահմանափակումներն անհրաժեշտ են Ձեր և ուրիշների անվտանգությունն ապահովելու համար: Սահմանափակումները և պայմանները կարող են ներառել.

- Վարորդից իրենց մեքենայի վրա հատուկ մեխանիկական սարքեր տեղադրել պահանջելը, օրինակ՝ ձեռքով կառավարումը:
- Սահմանափակելը, թե երբ և որտեղ անձը կարող է վարել, օրինակ արգելել գիշերը կամ արագընթաց մայրուղում վարելը:
- Ակնոցներ կամ ուղղիչ կոնտակտային ռապյակներ կրել պահանջելը:
- Լրացուցիչ սարքեր, օրինակ՝ արտաֆին հայելիներ, տեղադրել պահանջելը:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ Տարեցների համար հատուկ սահմանափակումներ չկան: Բոլոր սահմանափակումները հիմնված են պայմանների, ոչ թե տարիքի վրա:

Ձեր վարորդական իրավունքի ցանկացած սահմանափակում հիմնված է հրահանգիչի ստացած տվյալների և առաջարկությունների վրա:

ԲԱԺԻՆ 13. Տարեցները և երթևեկությունը

Տարեց վարորդները հաճախ առանձնահատուկ կարիքներ ու մտահոգություններ ունեն տրանսպորտային միջոց վարելու հետ կապված: Վարելը պահանջում է որոշակի ֆիզիկական, տեսողական և մտավոր ունակություններ: Բոլորս ցանկանում ենք շարունակել վարել հնարավորինս երկար: Այնուամենայնիվ, կարող է պահ գալ, երբ անհրաժեշտ լինի ժամանակավոր կամ ընդմիջում սահմանափակել կամ դադարեցնել մեզենա վարել: Վտանգավոր վարորդին բնորոշ նախանշաններ.

- Ծանոթ վայրերում մոլորվելը:
- Մեքենայի, ցանկապատերի, փոստարկղի, ավտոտնակի դռների վրա ֆերձվածքները և այլն:
- Հաճախակի սերտ հպումները կամ բախումները:

Տարեց վարորդները կարող են դիտարկել

- Գիշերային ժամերին մեքենա վարելը սահմանափակելը կամ չվարելը:
— Եթե գիշերով մեքենա վարելը անհրաժեշտ է, լավ լուսավորված երթուղի ընտրելը:
- Օրվա այն ժամին վարելը, երբ երթևեկությունը թեթև է:
- Դժվար խաչմերուկներից խուսափելը:
- Կարճ տարածություններ վարելով սահմանափակվելը կամ միայն կարևոր վայրեր վարելը:
- Արագընթաց մայրուղում չվարելը:
- Կրացուցիչ աջ կողմի հայելի տեղադրելը:

Վարորդի հմտությունների ինքնագնահատման հարցաշարը ձեռք բերելու համար այցելեք dmv.ca.gov/driver-skills:

Վարորդական իրավունքի երկարաձգումը

Եթե Ձեր վարորդական իրավունքի ժամկետը լրանալիս Դուք 70 կամ ավելի տարեկան եք, ապա Ձեզնից պահանջվում է անձամբ երկարաձգել այն, եթե այլ բան նախատեսված չէ DMV-ի կողմից: Գիտելիքների և տեսողության թեստերը պարտադիր են: Եթե չանցնեք, Ձեզ կարող են ժամանակավոր վարորդական իրավունքի վկայական տալ: Վարորդական վկայականի գործողության ժամկետը լրանալուց մոտ 2 ամիս առաջ DMV-ն երկարաձգման մասին ծանուցում կուղարկի՝ Ձեր վարորդական գործում գրանցված հասցեով: Եթե երկարաձգման մասին ծանուցում չեք ստանում, լրացրեք Վարորդական Իրավունքի կամ ID Քարտի Դիմումը՝ dmv.ca.gov/dservices-ում կամ DMV գրասենյակում: Այցելեք dmv.ca.gov/driver-ed հավելյալ տեղեկատվության և նմուշային թեստերի համար:

DMV-ի համայնֆային կապեր և իրազեկում

Համայնֆային ներկայացուցչի հիմնական գործառույթը Կալիֆոռնիայի բոլոր բնակիչների հանրային անվտանգության շահերը ներկայացնելն է՝ կենտրոնանալով տարեց վարորդների և դեռահասների մտահոգություններին վրա: Համայնֆային ներկայացուցիչը կարող է միջնորդ հանդիսանալ՝ նպաստելով վարորդների հանդեպ արդարացի, օրենքների և կանոնակարգերին համապատասխան և արժանապատիվ ու հարգալից

վերաբերումների ապահովմանը: Չնայած համայնքային ներկայացուցիչը չի կարող Ձեզ ներկայացնել DMV-ի լուսնների կամ վերաֆննման ժամանակ, նա կարող է Ձեզ օգտակար ռեսուրսներ և տեղեկատվություն տրամադրել:

Ձեր տարածաշրջանում իրազեկման ծառայությունների մասին տեղեկություններ ստանալու կամ ներկայացուցչի հետ խոսելու համար դիմեք Համայնքային կապերի և իրազեկման բաժնին՝ (833) 493-0675 հեռախոսահամարով:

Ճանաչողական խանգարում

Դեմենցիայով տառապող տարեցները լուրջ մարտահրավեր են անվտանգ վարմանը: Զարգացող տկարամտություն ունեցող մարդիկ ի վերջո կորցնում են անվտանգ մեքենա վարելու իրենց կարողությունը: Հանախ խնամակալների, բժիշկների և իրավապահ մարմինների խնդիրն է քույլ չտալ տարեցներին այլևս վարել և առաջարկել այլընտրանքային տրանսպորտ: Վերանայման գործընթացի մասին լրացուցիչ տեղեկությունների համար այցելեք dmv.ca.gov/reexamination:

Տարեց Վարորդների Մրագիրը

Տարեց վարորդների ծրագիրը (*Mature Driver Program*) 55 կամ ավելի բարձր տարիքի վարորդների համար նախատեսված 8-ժամյա դասընթաց է: Այն ընդգրկում է մի շարք թեմաներ, որոնք հատուկ հետաբերություն են ներկայացնում տարեց վարորդների համար:

Ձեր ապահովագրական ընկերությունը կարող է Ձեզ գեղչեր առաջարկել, եթե ավարտեք այս ծրագիրը: Կապվեք Ձեր ապահովագրությունը տրամադրող կազմակերպության հետ դասընթացը ավարտելու Ձեր վկայականի պատճենով: Ձեր վկայականը վավեր է երեք տարի: Դուք կարող եք այն երկարացնել՝ անցնելով ևս մեկ չորսժամյա դասընթաց:

Դասընթացը կարող եք անցնել DMV-ի կողմից հաստատված մատակարարների միջոցով: Կրացուցիչ ներառյալ Ձեր մոտակայքում գտնվող վայրերի մասին, տեղեկությունների համար այցելեք dmv.ca.gov/seniors

Տարեցների ID քարտեր

62 տարեկան կամ ավելի բարձր տարիքի վարորդները իրավունք ունեն ստանալու անվճար տարեցների ID քարտեր: Ցանկացած տարիքի վարորդ, ով մտավոր կամ ֆիզիկական ոչ բավարար վիճակի պատճառով չի կարող շարունակել ապահով վարելը, իրավունք ունի վախճել իր վարորդական վկայականը անվճար ID քարտի հետ: ID քարտը ծառայում է միայն նույնականացման համար: Մանրամասների համար այցելեք dmv.ca.gov/id-cards:

ԲԱԺԻՆ 14. Բառարան

ՏԵՐՄԻՆ

ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ

Գործնական (behind-the-wheel) վարման սառչան

Վարորդական թեստ, որի ժամանակ Դուք վարում եք մեքենան և Ձեզ ուղեկցում է DMV հրահանգիչ, ով գնահատում է Ձեր վարելու հմտությունները:

Արյան Մեջ Ալկոհոլի Պարունակություն (BAC)

Ձեր BAC-ն Ձեր արյան մեջ եղած ալկոհոլի քանակն է: Օրինակ, եթե ձեր BAC-ը 0,10% է, դա նշանակում է, որ Դուք ունեք 0,10 գրամ ալկոհոլ 100 մլ/լիտր արյան մեջ:

Վարորդական գործունեության գնահատում (DPE)

DPE-ն Գործնական (behind-the-wheel) թեստի այն մասն է, երբ վարում եք Ձեր մեքենան DMV հրահանգիչի հետ, ով գնահատում է Ձեր վարելու հմտությունները:

Հետիոտն

Հետիոտն է համարվում նաև այն հաշմանդամը, ով տեղափոխվում է եռանիվ հեծանվով, կվադրոցիկով կամ անվասայլակով:

Երթևեկության առավելություն

Օգնում է որոշել, թե ում է թույլատրվում առաջինը գնալ այն իրավիճակներում, երբ տրանսպորտային միջոցները, հետիոտներն ու հեծանվորդները հանդիպում են ֆանապարհին:

Երեք վայրկյանի կանոն

Վարման կանոն, որն Ձեզ օգնում է չափել, թե որքան մատիկից պետք է հետևեք մյուս տրանսպորտային միջոցներին: Երբ Ձեր դիմացի մեքենան անցնում է որսակի կետ, օրինակ՝ նշան, հաշվեք երեք վայրկյան: Եթե այդ կետն անցնեք նախքան հաշվելը ավարտելը, ուրեմն բավարար հեռավորություն չեք պահպանում առջևից ընթացող մեքենայից:

Երթևեկության կանոնների խախտման սուգանք

Հայտնի է նաև որպես ակտ, երթևեկության կանոնների խախտման սուգանքը պատժողական ծանուցագիր է, որը տրվում է իրավապահ մարմինների կողմից ֆանապարհային երթևեկության կանոնները խախտելու համար:

Ճանապարհների խոցելի օգտատերեր (VRU)

VRU-ները առանց շարժիչի ֆանապարհի օգտատերերն են, ինչպիսիք են՝ հեծանվորդները, հետիոտները և հաշմանդամություն ունեցող կամ սահմանափակ շարժունակություն և կողմնորոշում ունեցող անձինք, ովքեր օգտագործում են անվասայլակ, եռանիվ հեծանվով կամ կվադրոցիկ:

Yield

«Yield» նշանակում է սպասել, դանդաղեցնել ընթացքը և պատրաստ լինել կանգ առնելու (անհրաժեշտության դեպքում)՝ թույլ տալու երթևեկության առավելություն ունեցող այլ տրանսպորտային միջոցներին կամ հետիոտներին անցնել:

Խնայե՛ք Ձեր Ժամանակը

ԱՌՑԱՆՑ լրացրե՛ք Ձեր
վարորդական վկայականի կամ
ID-ի երկարաձգման դիմումը

Նախքան DMV գրասենյակ
այցելելը՝ օգտագործե՛ք Ձեր
համակարգիչը, պլանշետը կամ
սմարթֆոնը՝ հեռախոսը գրանցման
երկարաձգման դիմումը առցանց
լրացնելու համար:

Հասանելի է 10 լեզուներով

Հայերեն	Իսպաներեն
Չինարեն	Ճապոներեն
Կորեերեն	Տազալերեն
Թայերեն	Վիետնամերեն
Հինդի	Քամերուն

STATE OF CALIFORNIA
DMV
Department of Motor Vehicles*

GO ONLINE
dmv.ca.gov/online

ԱՆՑԵՔ ԱՆԹՈՒՂԹ ՁԵՎԱԶԱՓԻ

Բաժանորդագրվե՛ք Ձեր վարորդական իրավունքի վկայականի, նույնականացման ֆարտի կամ տրանսպորտային միջոցի գրանցման վերաբերյալ անբույր ծանուցումներ ստանալու համար:

Կատարե՛ք Ձեր ընտրությունը
dmv.ca.gov/paperless

GO ONLINE
dmv.ca.gov/online

Կրճատե՛ք, վերօգտագործե՛ք, վերամշակե՛ք այս ձեռնարկը: